

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

**ΘΕΜΑ: ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

Α. ΤΡΥΦΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

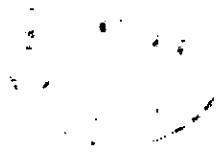
Μ. ΚΑΓΙΑΝΝΗΝ

Δ. ΚΕΦΑΛΛΗΝΟΣ

Γ. ΛΑΜΠΑΚΗΣ

ΠΑΤΡΑ 1995

1691

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίδα
Πρόλογος	I
 <u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ I</u>	
1. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΓΕΝΙΚΑ	1
1.1. Τα χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρίας	4
1.2. Πλεονεκτήματα της ανώνυμης εταιρίας	8
2. ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ Γ.Λ.Σ.	12
2.1. Άρθρο 7 του ν. 1882/90	12
3. ΙΔΡΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	14
4. ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	16
4.1. Υπόδειγμα καταστατικού εταιρίας	21
4.2. Τροποποιήσεις του καταστατικού	51
4.3. Έγκριση της τροποποιήσεως από τη Νομαρχία	51
5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	52
5.1. Άρθρο 7α	
Πράξεις και Στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα	52
5.2. Άρθρο 7β. Δημοσιότητα	54
6. ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	58
6.1. Βιβλία του Κ.Β.Σ.	58
6.2. Θεώρηση βιβλίων ανώνυμης εταιρίας	61
7. ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	63
7.1. Επί εισφορών σε χρήμα	63
7.2. Επί εισφορών σε είδος	70

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

1. ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ -	
ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ	73
1.1. Εννοια και λογιστική απεικόνιση κεφαλαίου	73
1.1.2. Εννοια κεφαλαίου αρχή σταθερότητας αυτού	73
1.1.3. Διακρίσεις κεφαλαίου	75
1.1.4. Μετοχικό κεφάλαιο - Σχηματισμός κεφαλαίου	77
1.1.5. Υψος μετοχικού κεφαλαίου	80
1.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ	
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ 40	83
1.2.1. Αρθρο 8 του ν. 2190/20	91
1.2.2. Αρθρο 8α του νόμου 2.190/1920	97
1.3. ΚΑΛΥΨΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	99
1.3.1. Ενέχυρο	101
1.3.2. Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου	102
1.4. ΜΕΤΟΧΕΣ	111
1.4.1. Εννοια της μετοχής	111
1.4.2. Χρηματιστηριακά στοιχεία μετοχών	143
1.4.3. Εκδοση μετοχών υπό ή υπέρ το άρτιο	114
1.4.4. Εκτύπωση τίτλων μετοχών	116
1.4.5. Ιδιότητα μετοχών	117
1.5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	119
1.5.1. Ανώνυμες μετοχές και ονομαστικές	119
1.5.2. Μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες	121
1.5.3. Κοινές και προνομιούχες μετοχές	122
1.5.4. Αρθρο 3 - Προνομιούχες μετοχές	125

1.5.5. Μετοχές επικαρπίας	128α
1.6. Μεταβίβαση μετοχών	129
1.6.1. Ονομαστικές και ανώνυμες μετοχές	129
1.6.2. Μεταβίβαση ανωνύμων μετοχών	131
1.6.3. Μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών	132
1.6.4. Εκτίμηση εσωτερικής αξίας μετοχών	134
1.6.5. Υποδείγματα μετοχικών τίτλων	
1.7. ΑΡΘΡΟ 15 - Ιδρυτικοί τίτλοι	146
1.7.1. Λογιστικές εγγραφές σχετικά με τους ιδρυτικούς τίτλους	148
1.7.2. Εξαγορά ιδρυτικών τίτλων και αύξηση Μ.Κ.	150

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

1. ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	153
1.1. Γενικά	153
1.1.2. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Α.Ε. χωρίς τροποποίηση καταστατικού	155
1.1.3. Δικαίωμα προτίμησης παλαιών μετόχων	160
1.2. ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ	163
1.3. ΛΟΓΟΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	167
1.4. ΤΡΟΠΟΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	169
1.4.1. Μερική κάλυψη ποσού αυξήσεως Μ.Κ.	170
1.4.2. Αύξηση του Μ.Κ. σε μετρητά και σε είδος	170
1.4.3. Αύξηση του Μ.Κ. με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών	177
1.5. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	196

1.5.1. Μετατροπή ιδρυτικών τίτλων σε μετοχές	196
1.5.2. Μετατροπή ομολογιών σε μετοχές	198
1.5.3. Κεφαλαιοποίηση χρεών	199

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

***

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Ολοκληρώνοντας τις σπουδές μας στο Τμήμα Λογιστικής του Τ.Ε.Ι. Πάτρας επιλέξαμε να ασχοληθούμε, στα πλαίσια της πτυχιακής μας εργασίας με το θέμα "Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της Ανώνυμης Εταιρίας".

Το ενδιαφέρον μας για το σύγχρονο κόσμο των επιχειρήσεων, όπου η ανώνυμη εταιρία έχει πολύ σπουδαία θέση, μας ώθησε να γνωρίσουμε με όλες τις λεπτομέρειες την ανώνυμη εταιρία και ειδικά την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Η εργασία μας αποτελείται από τρία κεφάλαια:

- Το πρώτο κεφάλαιο περιέχει γενικά στοιχεία για την ανώνυμη εταιρία, όπως έννοια, ίδρυση και οργάνωση της καθώς και συγκριτικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ανώνυμης εταιρίας.

- Το δεύτερο κεφάλαιο περιέχει στοιχεία για το μετοχικό κεφάλαιο, το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου, τις μετοχές και τους ιδρυτικούς τίτλους.

- Το τρίτο, αντίστοιχα, περιέχει όλα εκείνα τα στοιχεία που σχετίζονται με τους λόγους και τους τρόπους αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου.

Τέλος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την καθηγήτριά μας κ. Α. Τρυφωνοπούλου για την πολύτιμη βοήθεια που μας προσέφερε για την εκπόνηση αυτής της εργασίας καθώς και όλους τους καθηγητές μας από το Τ.Ε.Ι. για τις πολύτιμες γνώσεις που μας έδωσαν σ' αυτά τα τρία χρόνια.

Μ. Καμανήν

Δ. Κεφαλληνός

Γ. Λαμπάκης

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Ι

1. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ - ΓΕΝΙΚΑ

Η ανώνυμη εταιρία εντάσσεται στο ευρύ φάσμα των επιχειρηματικών μονάδων, το πιο δυναμικό κομμάτι δηλαδή της Οικονομίας.

Ανώνυμη εταιρία είναι η εμπορική κεφαλαιουχική εταιρία με νομική προσωπικότητα που το κεφάλαιό της είναι διαιρεμένο σε ίσα μερίδια τις μετοχές και για τα εταιρικά της χρέη ευθύνεται μόνο αυτή με την περιουσία της και όχι οι μέτοχοι. Η ανώνυμη εταιρία είναι ο αντιπροσωπευτικός τύπος της Εταιρίας κεφαλαίου, δηλαδή της εταιρίας εκείνης στην οποία δεν λαμβάνεται υπόψη η προσωπικότητα των συνεταίρων αλλά οι εισφορές τους.

Οι μετοχές ενσωματώνουν τα δικαιώματα των κατόχων τους (μετόχων) και καθορίζουν το μέτρο συμμετοχής τους, δηλαδή το μερίδιο καθενός μετόχου στο εταιρικό κεφάλαιο και την έκταση της ευθύνης που έχουν οι μέτοχοι. Εξάλλου οι μετοχές μπορούν ελεύθερα να μεταβιβαστούν κατά συνέπεια και η ιδιότητα του μετόχου μεταβιβάζεται ελεύθερα.

Η ανώνυμη εταιρία αποτελεί τον πιο εξελιγμένο τύπο εταιρίας καθώς οι μεγάλες επιχειρήσεις (τραπεζικές - βιομηχανικές - ασφαλιστικές) έχουν περιβληθεί τον τύπο της ανώνυμης εταιρίας.

Η ανώνυμη εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο οικείο μητρώο ανωνύμων εταιριών, της Διοικητικής αποφάσεως για τη σύσταση της εταιρίας και την έγκριση του Καταστατικού της.

Οι συνέπειες από την απόκτηση της νομικής προσωπικότητας από την ανώνυμη εταιρία είναι ότι η ανώνυμη εταιρία διαθέτει τη δική της περιουσία, ανεξάρτητα από εκείνη που διαθέτουν οι μέτοχοι, έχει την ικανότητα να παρίσταται στα δικαστήρια, έχει δική της επωνυμία, δική της κατοικία και ιθαγένεια.

Η ανώνυμη εταιρία είναι πάντοτε εμπορική με το τυπικό κριτήριο έστω και αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχειρήσεως.

Το βασικό νομοθέτημα που ρύθμισε στη χώρα μας τα θέματα της ανώνυμης εταιρίας είναι ο Νόμος 2190/20 "Περί Ανωνύμων Εταιριών".

Ο βασικός αυτός νόμος υπέστη πολλές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις με διάφορα νομοθετήματα, κυρίως δε με το Ν.Δ. 4237/1962. Το Β.Δ. 147/1963 κωδικοποίησε σε ενιαίο κείμενο τις διατάξεις του νόμου αυτού. Νεότερες τροποποιήσεις έγιναν κυρίως με τον Α.Ν. 148/1967 "Περί μέτρων ενίσχυσης της κεφαλαιαγοράς και με το Νόμο 876/1979 περί Κεφαλαιαγοράς.

Οι διατάξεις του κωδικοποιημένου Νόμου 2190/20 αντικαταστάθηκαν με τις σύγχρονες διατάξεις της 4ης Οδηγίας της Ε.Ε. και η αντικατάσταση έγινε με το Π.Δ. 409/1986. Εξάλλου ορισμένες ανώνυμες εταιρίες διέπονται και από ιδιαίτερα νομοθετήματα όπως το Νόμο 3221/1924 "Περί

κτηματικών τραπεζών", το Ν.Δ. 400/1970 "Περί ιδιωτικής επιχειρήσεως ασφαλίσεως πλοίων και αεροσκαφών", το Ν.Δ. 608/1970 "Περί εταιριών επενδύσεων - Χαρτοφυλακίου και Αμοιβαίων κεφαλαίων".

Σε αντίθεση, ίσως, με τις άλλες νομικές μορφές επιχειρήσεων η ανώνυμη εταιρία αποτελεί τον πιο ξεκαθαρισμένο, τον πιο τέλεια νομοθετημένο και κατά το δυνατό οργανωμένο τύπο επιχειρηματικής μονάδας. Η συγκριτική αυτή διαπίστωση δεν σημαίνει ασφαλώς ότι το νομικό και οργανωτικό πλαίσιο που διέπει την ανώνυμη εταιρία δεν χρειάζεται εκσυγχρονισμό. Αντίθετα και εκσυγχρονισμό χρειάζεται και κυρίως έχει την ανάγκη συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως καθώς οι τροποποιήσεις και οι προσθήκες που επέφεραν στον 2190/20 τα παραπάνω διαγράμματα περιορίστηκαν στο να τροποποιήσουν ορισμένες διατάξεις (π.χ. μητρώο ανωνύμων εταιριών, κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων κ.λ.π.) ή να προσθέσουν νέους θεσμούς (όπως διάσπαση ανωνύμων Εταιριών), ή ακόμα να προσαρμόσουν την περί ανωνύμων εταιριών νομοθεσία της χώρας προς τις οδηγίες της Ε.Ε.

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι ο 2190/20 χρειάζεται αντικατάσταση από ένα νέο νομοθέτημα με ενιαίο πνεύμα, απόλυτα εκσυγχρονισμένο και προσαρμοσμένο όχι μόνο στις οδηγίες της Ε.Ε. αλλά και στη σύγχρονη Ελληνική πραγματικότητα και ήδη από το 1993 συστάθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου αρμόδια επιτροπή για την σύνταξη νέου

Νόμου "Περί Ανωνύμων Εταιριών" που να πληρεί τις παραπάνω προϋποθέσεις.

2.1. Τα Χαρακτηριστικά της Ανώνυμης Εταιρίας

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρίας είναι τα ακόλουθα:

α) Αποτελεί τη σοβαρότερη μορφή επιχειρηματικής δράσεως με το νομικό τύπο της εταιρίας. Ο νόμος ορίζει για την ίδρυσή της μεγάλο, σχετικά, κεφάλαιο. Είναι σήμερα αυτό δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ. ως κατώτατο όριο γενικώς, ενώ υπάρχουν πολλές περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί πολύ μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου. Αλλά και η φύση της ανώνυμης εταιρίας ευνοεί τη συγκέντρωση, συνήθως, πολύ ανώτερων από το νόμιμο όριο, κεφαλαίων.

β) Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας διαιρείται σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε έγγραφα, τις μετοχές. Οι μετοχές είναι αξιόγραφα, που μεταβιβάζονται εύκολα. Αν είναι ανώνυμες (έχουν εκδοθεί στον κομιστή) μεταβιβάζονται όπως κάθε κινητό πράγμα, δηλαδή με παράδοση της νομής και συμφωνία των μερών ότι μεταβιβάζεται και η κυριότητα. Αν είναι ονομαστικές, απαιτείται και εγγραφή στα βιβλία της εταιρίας, στηριζόμενη σε γραπτή συμφωνία μεταβιβάσεως της κυριότητας.

Συνέπεια της εύκολης μεταβιβάσεως των μετοχών (δηλ. των εταιρικών μεριδίων) είναι ότι μετά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να αλλάξουν μερικοί ή και όλοι οι μέτοχοι. Ο νόμος δεν απαιτεί τα όργανα διοικήσεως της ανωνύμου εταιρίας να προέρχονται από τους μετόχους, αλλά ορίζει ειδικό όργανο διοικήσεως αυτής το διοικητικό συμβούλιο.

γ) Για τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας απαιτούνται αυστηροί όροι δημοσιότητας, ήτοι συμβολαιογραφικό έγγραφο, έγκριση της εποπτεύουσας αρχής (νομάρχη) και δημοσίευση του Καταστατικού της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αλλά και σ'ολόκληρη τη διάρκεια της ζωής της, η δημοσιότητα είναι απαραίτητη (δημοσίευση σε πολλές εφημερίδες του ετήσιου ισολογισμού, της ανακοινώσεως των μελών του διοικητικού συμβουλίου, της μεταβολής της έδρας και των προσώπων που δεσμεύουν την ανώνυμη εταιρία κ.ά.).

Επίσης, ο έλεγχος της εποπτεύουσας αρχής (νομαρχίας) είναι συνεχής, αφού παρακολουθεί τα πρακτικά των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και των γενικών συνελεύσεων, τα μεγέθη και τα αποτελέσματα των ισολογισμών κ.ά.

δ) Η διάρκεια της ανώνυμης εταιρίας ορίζεται μακρά (συνήθως 50 ετών). Καταγγελία της ανώνυμης εταιρίας πριν από τη λήξη της δεν επιτρέπεται (σ'αντίθεση με ότι συμβαίνει στις ομόρρυθμες και ετερόρρυθμες εταιρίες). Έτσι η σταθερότητα και η συνέχεια της ανώνυμης εταιρίας είναι σίγουρη.

ε) Η ευθύνη των μετόχων της ανώνυμης εταιρίας είναι περιορισμένη και φθάνει μέχρι το ποσό της εισφοράς τους. Οι μέτοχοι δεν ευθύνονται προσωπικό με την ατομική τους περιουσία για τις υποχρεώσεις της εταιρίας. Η ευθύνη τους περιορίζεται στην εκπλήρωση της υποχρέωσης που ανέλαβαν για την καταβολή της εισφοράς τους.

στ) Οι αποφάσεις στην ανώνυμη εταιρία παίρνονται κατά πλειοψηφία. Οι αποφάσεις για τα τρέχοντα ζητήματα και για την όλη διοίκηση και διαχείριση της εταιρικής περιουσίας είναι αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου και οι σοβαρότερες αποφάσεις (διορισμός διοικητικού συμβουλίου, αύξηση κεφαλαίου, αλλαγή σκοπού, διάλυση της εταιρίας κ.ά.) είναι αρμοδιότητα της γενικής συνελεύσεως των μετόχων. Στη γενική συνέλευση έχουν δικαίωμα να παραστούν και να ψηφίσουν όλοι οι μέτοχοι. Κάθε μετοχή αντιπροσωπεύει μία ψήφο. Στην ανώνυμη εταιρία η πλειοψηφία είναι πανίσχυρη και αποφασίζει για κάθε ζήτημα. Η μειοψηφία δεν έχει παρά μόνο κάποιες ασθενείς δυνατότητες ελέγχου. Όπως γίνεται αντιληπτό, αυτό εξασφαλίζει στην ανώνυμη εταιρία σταθερότητα διοικήσεως και απόλυτη ευχέρεια χειρισμών στη λειτουργία της.

ζ) Η ανώνυμη εταιρία, λόγω της σοβαρότητάς της (μεγάλα κεφάλαια, πλήρες λογιστήριο, δημοσιότητα κ.λ.π.) παρέχει πλεονεκτήματα, που καμιά άλλη μορφή επιχειρήσεως δε μπορεί να εξασφαλίσει. Στις αγορές, τις τράπεζες και την αγορά γενικώς αντιμετωπίζεται με μεγαλύτερη εμπιστοσύνη.

Σ' αυτό συντελεί και ο εύκολος τρόπος μεταβιβάσεως των μετοχών, που μπορούν να δοθούν ως ενέχυρο για εξασφάλιση μιας συναλλαγής ή και να μεταβιβασθούν για να επιτευχθεί η είσοδος νέων προσώπων στην εταιρία.

Παράλληλα, οι τράπεζες και το κράτος, πολλές φορές, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν μια επένδυση, απαιτούν να περιβληθεί αυτή τον τύπο της ανώνυμης εταιρίας.

η) Η ανώνυμη εταιρία, όπως έχει διαμορφωθεί αυτή στο εξωτερικό και κυρίως στην Αμερική και όπως την προβλέπει και η δική μας νομοθεσία, είναι η εταιρία με το μεγάλο κεφάλαιο, που ανήκει στο πολύ, το ευρύ, το ανώνυμο κοινό.

Ωστόσο, στην πράξη έχει διαμορφωθεί στη χώρα μας ένας ιδιαίτερος τύπος ανώνυμης εταιρίας, αυτός της οικογενειακής ανώνυμης εταιρίας, που αποτελεί και τη μεγάλη πλειοψηφία. Στην οικογενειακή ανώνυμη εταιρία οι ιδρυτές και μοναδικοί μέτοχοι είναι τα μέλη μιας οικογένειας, που για πολλά χρόνια παραμένουν μέτοχοι με μικρές σε αριθμό και όχι συχνές μεταβιβάσεις μετοχών.

θ) Η ανώνυμη εταιρία έχει την εμπορική ιδιότητα κατά το τυπικό κριτήριο. Το άρθρο 1 του Κ.Ν. 2190/20 ορίζει ότι: "Πάσα ανώνυμος εταιρία είναι εμπορική και εάν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση".

1.2. Πλεονεκτήματα της Ανώνυμης Εταιρίας

Όπως τονίσθηκε και παραπάνω, η ανώνυμη εταιρία είναι η επιχείρηση του μεγάλου κεφαλαίου. Ήδη, αυτό είναι ένα αξιόλογο πλεονέκτημα, που της δίνει σπουδαία υπεροχή απέναντι στις άλλες μορφές επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Αλλα σοβαρά πλεονεκτήματα της ανώνυμης εταιρίας είναι:

α) **Η αυξημένη εμπιστοσύνη** που εμπνέει στον κύκλο των συναλλασσομένων μ' αυτήν (τράπεζες, προμηθευτές, πελάτες, κ.ο.κ.). Την ίδια εμπιστοσύνη εμπνέει και μεταξύ των μετόχων.

β) **Το ευκολομεταβίβαστο των μετοχών** (μετοχικών τίτλων), που παρέχει δυνατότητα ταχείας και άτυπης αλλαγής φορέα (κυρίου της επιχειρήσεως). Η ιδιότητα αυτή των εταιρικών μεριδίων παρέχει, ακόμα δυνατότητες άμεσης εξυγιάνσεως και αναπτύξεως της ανώνυμης εταιρίας. Μια ανώνυμη εταιρία, δηλαδή, που βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια μπορεί να δανειοδοτηθεί με ενέχυρο τις μετοχές της ή να δεχθεί νέο αίμα (νέους μετόχους) που θα την αναζωογονήσει.

γ) **Το περιορισμένο της ευθύνης.** Η ευθύνη των μετόχων της ανώνυμης εταιρίας απέναντι στους δανειστές της περιορίζεται στο ύψος της συμμετοχής τους σ' αυτήν. Δεν υπάρχει η απεριόριστη και αλληλέγγυη ευθύνη, που συναντάται στους ομόρρυθμους εταίρους των προσωπικών εταιριών και στους ατομικούς επιχειρηματίες.

Ετσι, εκείνος που θέλει να αναπτύξει επιχειρηματική δραστηριότητα, χωρίς να θέσει σε κίνδυνο το σύνολο της περιουσίας του, θα προτιμήσει την ανώνυμη εταιρία.

δ) Φορολογικά πλεονεκτήματα. Η υπεραξία (κέρδος) που τυχόν προκύπτει κατά την πώληση των μετοχών λόγω διαφοράς τιμής πώλησεως και τιμής κτήσεως απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος (άρθρο 10 παρ. 4 Α.Ν. 148/67). Το κύριο, όμως, φορολογικό πλεονέκτημα είναι ότι η μεταδίδωση των ανωνύμων μετοχών εν ζωή ή αιτία θανάτου απαλλάσσεται από κάθε φόρο μεταδιδάσεως ή κληρονομίας, εάν η αλλαγή κυριότητας αυτών δεν περιέλθει σε γνώση της φορολογικής αρχής. Αυτό οδηγεί πολλούς επιχειρηματίες στην απόφαση να μετατρέψουν την επιχείρησή τους σε ανώνυμη εταιρία, γιατί με τον τρόπο αυτό μπορούν να κρατούν όλες τις μετοχές ή έστω μόνο την πλειοψηφία αυτών στα χέρια τους (και άρα να διατηρούν τον έλεγχο της εταιρίας όσο χρόνο βρίσκονται στη ζωή), ενώ έχουν κανονίσει την μετά το θάνατο μεταδίδωση αυτών των μετοχών στους κληρονόμους ταχύτατα, εμπιστευτικά, αθόρυβα και ανέξοδα.

Υπάρχουν, βέβαια, και άλλα φορολογικά πλεονεκτήματα, όπως η απαλλαγή του εισφερομένου κεφαλαίου κατά τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας, των καταστατικών, της μεταδιδάσεως μετοχών, της διανομής κερδών κ.λ.π. από τα τέλη χαρτοσήμου ή άλλη εισφορά υπέρ Δημοσίου ή τρίτων (άρθρο 11 παρ. 4 Α.Ν. 148/67). Αφορολόγητη είναι και η υπεραξία των εισφερομένων ειδών για το σχηματισμό του μετοχικού

κεφαλαίου, εφόσον η ανώνυμη εταιρία προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση, που γίνεται κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72.

ε) **Εχέγγυα μεγαλύτερης τάξεως και ειλικρίνειας.** Η ανώνυμη εταιρία υποχρεούται από το νόμο να τηρεί τα περισσότερα και σοβαρότερα βιβλία από κάθε άλλη μορφή επιχειρήσεως. Επίσης, υπόκειται στον έλεγχο του κράτους, που ασκείται από την οικεία νομαρχία και το υπουργείο Εμπορίου (έλεγχος γενικών συνελεύσεων μετόχων, ισολογισμών κ.λ.π.) και ακόμα υποχρεούται σε τυπικές δημοσιότητες (δημοσίευση στον τύπο του ισολογισμού, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του ισολογισμού, της συνθέσεως και κάθε αλλαγής του διοικητικού συμβουλίου, της έδρας και των αυξήσεων του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας κ.ο.κ.). Με όλα αυτά αναγκάζεται, κατά κάποιο τρόπο, να έχει μεγαλύτερη τάξη στο λογιστήριό της και να είναι σε θέση να παρέχει σοβαρότερα και πιο αξιόπιστα στοιχεία. Από την κατάσταση αυτή οφελούνται τόσο οι μέτοχοι, όσο και οι δανειστές της εταιρίας, αλλά και οι δημόσιες αρχές.

στ) **Εξασφάλιση καλών σχέσεων μεταξύ των μετόχων.** Το κυριότερο, ίσως, πλεονέκτημα που προσφέρει η ανώνυμη εταιρία στους μετόχους της είναι οι καλές και σίγουρες σχέσεις ανάμεσα στους μετόχους. Στην προσωπική εταιρία επιτρέπεται η εκ μέρους ενός εταίρου καταγγελία αυτής οποτεδήποτε (άρθρο. 767 Α.Κ.).

Συνεπώς αυτός που έχει την πλειοψηφία δε μπορεί να αισθάνεται ασφαλής, αφού και ο έχων συμμετοχή στην εταιρία μόλις 1% μπορεί να ζητήσει τη λύση της και να καταστρέψει ολόκληρη την επιχείρηση.

Η κατάσταση αυτή αποτελεί σοβαρότατο ανασταλτικό παράγοντα για κάθε επιχειρηματία και σε συνδιασμό, μάλιστα, με το απεριόριστο της επιχειρηματικής ευθύνης καταλήγει σε τεράστιο μειονέκτημα. Αντίθετα, στην ανώνυμη εταιρία δεν επιτρέπεται η καταγγελία αυτής και η λύση επέρχεται μόνο με απόφαση της πλειοψηφίας. Έτσι η πλειοψηφία των μετόχων αποκλείεται να αιφνιδιαστεί ή να εκδιαστεί από τη μειοψηφία.

Τα παραπάνω ισχύουν σε κάθε περίπτωση και φυσικά κι όταν οι μέτοχοι είναι συγγενείς μεταξύ τους. Αυτό το τελευταίο οδηγεί πολλούς αυτοδημιούργητους και γενικά μικρομεσαίους επιχειρηματίες, που επιθυμούν να εξασφαλίσουν ομαλή συνέχιση της επιχειρήσεώς τους από τους κληρονόμους αυτών, στην απόφαση να μετατρέψουν την ατομική επιχείρησή τους ή την προσωπική εταιρία τους σε ανώνυμη εταιρία. Την τάση αυτή, όπως γενικότερα τη δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων ενισχύει και το κράτος, παρέχοντας φορολογικές απαλλαγές και άλλα κίνητρα.

2. ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Το άρθρο 31 του Π.Δ. 409/86, που αντικατέστησε το άρθρο 42 γ του Κ.Ν. 2190/20, επέβαλε όπως από το έτος 1987 οι ισολογισμοί των ανωνύμων εταιριών συντάσσονται υποχρεωτικά σύμφωνα με το υπόδειγμα του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου.

Στη συνέχεια, με το άρθρο 7 του Ν. 1882/90, υποχρεώθηκαν όλες οι ανώνυμες εταιρίες και Ε.Π.Ε., οι οποίες οφείλουν κατά τις κείμενες διατάξεις να επιλέγουν τους ελεγκτές τους από το Σ.Ο.Λ. (ήδη από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών) όπως εφαρμόζουν πλήρως το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.

Τέλος, με το άρθρο 7 του Π.Δ. 186/92 (Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων) ορίστηκε ότι όλοι οι επιτηδευματίες, που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας, οφείλουν να εφαρμόζουν από 1/1/1993 το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, με εξαίρεση τους λογαριασμούς της ομάδας 9.

2.1. Άρθρο 7 Ν. 1882/90

Λογιστικό Σχέδιο

1. Οι ανώνυμες εταιρίες, οι εταιρίες περιορισμένης ευθύνης και οι κατά μετοχές ετερόρρυθμες εταιρίες, οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά, υποχρεούνται να

επιλέγουν τους ελεγκτές τους από τους ορκωτούς λογιστές του Σώματος Ορκωτών Λογιστών του ν.δ. 3329/1955 (ΦΕΚ Α' 280), για την τήρηση των λογιστικών τους βιβλίων υποχρεούνται να εφαρμόζουν το ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο του π.δ. 1123/1980 (ΦΕΚ Α' 283) όπως ισχύει, από την εταιρική χρήση που αρχίζει μετά την 31η Δεκεμβρίου 1990.

Κατ' εξαίρεση, οι εταιρίες στις δραστηριότητες των οποίων περιλαμβάνεται και η παραγωγή προϊόντων, καθώς και η εκμετάλλευση ξενοδοχείων, υποχρεούνται να εφαρμόζουν το ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο (π.δ. 1123/1980) από την εταιρική χρήση που αρχίζει μετά την 31η Δεκεμβρίου 1991.

2. Οι τραπεζικές επιχειρήσεις εξαιρούνται από την υποχρέωση που καθιερώνεται από την προηγούμενη παράγραφο.

3. Οι εταιρίες της παραγράφου 1, οι οποίες δεν εφαρμόζουν το ελληνικό γενικό λογιστικό σχέδιο ή το εφαρμόζουν πλημμελώς, υπόκεινται στις διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 4 του π.δ. 148/1984 (ΦΕΚ Α 47).

4. Οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 49 του Ν. 1041/80 (ΦΕΚ Α 75), όπως αντικαταστάθηκαν με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 1819/1988 (ΦΕΚ 256), εξακολουθούν να ισχύουν".

3. Η ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Για την ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας στη χώρα μας πρέπει να συμπράξουν δύο τουλάχιστον μέλη ή κατά την έκφραση του νόμου "το κεφάλαιο αυτής πρέπει να αναληφθεί από δύο τουλάχιστον ιδρυτές".

Η αναλογία συμμετοχής των ιδρυτών δεν ορίζεται, συνεπώς μπορεί σε μετοχικό κεφάλαιο 100.000 μετοχών, ο ένας ιδρυτής να αναλάβει τις 99.999 μετοχές και ο άλλος μία (1) μόνο μετοχή.

Τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Για τα φυσικά πρόσωπα απαιτείται να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) (να έχουν δικαιοπρακτική ικανότητα) έτος της ηλικίας τους, σε αντίθετη περίπτωση βέβαια απαιτείται δικαστική άδεια.

Για την ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας ακολουθείται η εξής διαδικασία:

- Συντάσσεται το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας το οποίο από το 1986 πρέπει να συντάσσεται υποχρεωτικά στην δημοτική γλώσσα και η παράσταση δικηγόρου κατά την υπογραφή του συμβολαιου συστάσεως είναι υποχρεωτική. Το ιδρυτικό αυτό συμβόλαιο υπογράφεται από τα ιδρυτικά μέλη της ανώνυμης εταιρίας και τον συμπράττοντα δικηγόρο και συντάσσεται πάντοτε παρουσία συμβολαιογράφου.

- Δύο αντίγραφα του συμβολαίου υποβάλλονται στην εποπτεύουσα αρχή (αρμόδια Νομαρχία) η οποία χορηγεί και την άδεια συστάσεως Ανωνύμου Εταιρίας εκτός από τις τράπεζες και ασφαλιστικές ανώνυμες εταιρίες επενδύσεων, χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς επίσης και τις ανώνυμες εταιρίες που έχουν μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών την οποία άδεια συστάσεως για όλες αυτές χορηγεί ο Υπουργός Εμπορίου.

- Μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την υπογραφή του συμβολαίου, οι ιδρυτές της ανωνύμου εταιρίας καταβάλουν στην οικεία Δ.Ο.Υ. το φόρο συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1% επί του ύψους του μετοχικού κεφαλαίου (η διάταξη αυτή ισχύει από το 1987).

Το διπλότυπο καταβολής προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας όπου έχει υποβληθεί το καταστατικό για έγκριση.

- Μετά την έγκριση του καταστατικού και τη χορήγηση της σχετικής άδεια λειτουργίας της ανώνυμης εταιρίας η αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας εγγράφει τη νεοϊδρυθείσα εταιρία στο ειδικό μητρώο το οποίο τηρεί για τις ανώνυμες εταιρίες. Στη συνέχεια αποστέλλεται από τη Νομαρχία για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σχετική ανακοίνωση περί της συστάσεως της ανώνυμης εταιρίας και καταχωρήσεως της συστατικής πράξεως στο μητρώο ανωνύμων εταιριών.

Με τις δύο αυτές πράξεις (καταχώρηση στο μητρώο και δημοσίευση στο Φ.Ε.Κ.) ολοκληρώνεται η διαδικασία συστάσεως της ανώνυμης εταιρίας - ωστόσο, η απόκτηση της νομικής προσωπικότητας της εταιρίας γίνεται με την καταχώρηση στο οικείο μητρώο ανωνύμων εταιριών της απόφασης του Νομάρχη, με την οποία παρέχεται η άδεια συστάσεως και η έγκριση του καταστατικού.

4. ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας αποτελεί τον καταστατικό χάρτη αυτής, όχι μόνο γιατί είναι το νομικό έγγραφο της συστάσεώς της, αλλά καθορίζει όλα τα βασικά θέματα, που αφορούν στις σχέσεις των μετόχων μεταξύ τους, στη διοίκηση της εταιρίας, στις υποχρεώσεις αυτής έναντι τρίτων και του κράτους και γενικά στη ζωή ολόκληρη αλλά και στη διάλυση αυτής. Πρέπει δηλαδή να είναι συνταγμένο με σαφήνεια και ακριβολογία που να προλαμβάνει αμφιβολίες και περιπλοκές.

Ένα καταστατικό για να είναι πλήρες πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες διατάξεις:

α) Για την επωνυμία και το σκοπό της εταιρίας

Η ανώνυμη εταιρία παίρνει την επωνυμία της από το είδος της επιχειρήσεως που ασκεί. Στην επωνυμία μπορεί επιπλέον, να περιέχεται και το ονοματεπώνυμο κάποιου από τους ιδρυτές ή άλλου φυσικού προσώπου ή και η επωνυμία κάποιας εμπορικής επιχειρήσεως. Οποσδήποτε όμως πρέπει στην επωνυμία να περιέχονται οι λέξεις "ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ".

Ακυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρία εάν το καταστατικό της δεν περιέχει διάταξη για την εταιρική επωνυμία.

Ειδικά για τραπεζική ανώνυμη εταιρία, η επωνυμία αυτής πρέπει να εγκριθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Πολλές φορές η ανώνυμη εταιρία χρησιμοποιεί κάποια λέξη που μπορεί να περιλαμβάνεται και στην επωνυμία της και ως διακριτικός τίτλος καθώς επίσης και η διατύπωση της επωνυμίας της εταιρίας με ξενόγλωσσους χαρακτήρες.

Για την μεταβολή της επωνυμίας της ανωνύμου εταιρίας απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού και σχετική απόφαση της γενικής συνελεύσεως.

Παρόλο που ο Νόμος 2190/20 αναφέρεται μόνο έμμεσα στο σκοπό της ανώνυμης εταιρίας, ορίζει στα άρθρα 2 και 5 ότι απαιτείται συσχετισμός ανάμεσα στη επωνυμία και στον σκοπό της ανωνύμου εταιρίας.

Η θεωρία και η νομολογία έχουν κάνει δεκτό ότι ο σκοπός της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να είναι ευρύς και να περιλαμβάνει περισσότερα από ένα αντικείμενα, αλλά δεν μπορεί να είναι τελείως γενικός και αόριστος.

Για την μεταβολή του σκοπού της εταιρίας απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού και σχετική απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως.

6) Για την έδρα της εταιρίας

Ως έδρα της ανώνυμης εταιρίας πρέπει να ορίζεται ένας δήμος ή μία κοινότητα της Ελληνικής επικράτειας. Η έδρα της ανώνυμης εταιρίας είναι ουσιαστικό στοιχείο αυτής, επειδή:

- Από την έδρα προσδιορίζεται η ενθνικότητά της και η ικανότητά της ρυθμίζεται από το δίκαιο της έδρας.

- Από την έδρα προσδιορίζεται η δικαιοδοσία της.

- Η έδρα της ανωνύμου εταιρίας είναι ο υποχρεωτικός τόπος συγκλήσεως της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

- Η έδρα είναι, ομοίως, ο τόπος συγκλήσεως των συνεδριάσεων του συμβουλίου. Μόνο κατ'εξαιρεση μπορεί να συνεδριάζει σε άλλο τόπο το Διοικητικό Συμβούλιο.

Για την μεταφορά της έδρας της εταιρίας απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού και σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

γ) Για τη διάρκειά της

Είναι επιταγή του νόμου να ορίζεται στο καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας η διάρκεια αυτής αν και ο νόμος δεν ορίζει κατώτατο ή ανώτατο όριο διάρκειας της ζωής της ανωνύμου εταιρίας. Στην πράξη συνηθίζεται να τίθεται μία σχετική μακρά χρονική περίοδος (25- 50 χρόνια).

Για την παράταση ή την συντόμευση της διάρκειας ζωής της ανωνύμου εταιρίας απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού και σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Με εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία επίσης στην περίπτωση παράτασης της διάρκειας ζωής της εταιρίας, χρειάζεται έγκριση του οικείου Νομάρχη και δημοσίευση στο Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

δ) Για το ύψος και τον τρόπο καταβολής του εταιρικού κεφαλαίου.

ε) Για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους.

στ) Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας εάν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών.

ζ) Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες, ή ανωνύμων σε ονομαστικές.

η) Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.

θ) Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.

ιβ) Για τους ελεγκτές.

ια) Για τα δικαιώματα των μετόχων.

ιβ) Για τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.

ιγ) Για τη λύση της εταιρίας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας πρέπει να αναφέρει επίσης:

α. Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρίας ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.

β. Το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρίας και βαρύνουν αυτή.

Τα παραπάνω σημειούμενα στοιχεία αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο του καταστατικού.

4.1. Υπόδειγμα καταστατικού ανωνύμου εταιρίας

Στη συνέχεια παρατίθεται ένα υπόδειγμα καταστατικού ανωνύμου εταιρίας, που είναι μεν συνοπτικό, αλλά περιέχει όλα τα στοιχεία τα οποία απαιτεί ο νόμος. Το υπόδειγμα αυτό μπορεί να τροποποιηθεί ή να εμπλουτισθεί ανάλογα με τις ανάγκες της συγκεκριμένης, κάθε φορά, περιπτώσεως.

Κ Α Τ Α Σ Τ Α Τ Ι Κ Ο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΥΣΤΑΣΗ - ΕΠΩΝΥΜΙΑ - ΕΔΡΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ - ΣΚΟΠΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Α ρ θ ρ ο 1

Επωνυμία

1. Συνιστάται ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία .....
2. Για τις σχέσεις της εταιρίας με την αλλοδαπή, η επωνυμία θα χρησιμοποιείται σε πιστή μετάφραση σε ξένη γλώσσα.

Α ρ θ ρ ο 2

Σκοπός

1. Σκοπός της εταιρίας είναι .....
2. Η συμμετοχή σε ομοειδείς επιχειρήσεις.

Α ρ θ ρ ο 3

Εδρα

1. Εδρα της Εταιρίας ορίζεται ο Δήμος .....
2. Υποκαταστήματα της εταιρίας μπορούν να ιδρυθούν οπουδήποτε στην Ελλάδα ή το εξωτερικό με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου που καθορίζει και τους όρους λειτουργίας αυτών.

Α ρ θ ρ ο 4

Διάρκεια

Η διάρκεια της εταιρίας ορίζεται πενήντα (50) ετών.

Αρχίζει με την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών από την αρμόδια Νομαρχία της διοικητικής απόφασης για τη σύσταση της εταιρίας και την έγκριση του καταστατικού της και λήγει την αντίστοιχη ημερομηνία του έτους .....

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Β'

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Α ρ θ ρ ο 5

Μετοχικό Κεφάλαιο

1. Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας ορίζεται σε δραχμές δέκα εκατομμύρια (10.000.000) καταβλητέο ολόκληρο μετρητοίς, μόλις συσταθεί η εταιρία, όπως ορίζει ο νόμος και κατανέμεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) μετοχές ονομαστικής αξίας χιλίων (1.000) δραχμών εκάστη.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου αυτού, κατά την διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρίας ή μέσα σε πέντε έτη από τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των $2/3$ του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό των αυξήσεων δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη καταβληθεί αρχικά ή του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί κατά την ημερομηνία λήψης της σχετικής αποφάσεως από τη Γενική Συνέλευση.

Η ανωτέρω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε έτη για κάθε ανανέωση.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου αυτού, η Γενική Συνέλευση έχει το δικαίωμα με απόφασή της για την οποία χρειάζεται η απαρτία και η πλειοψηφία του άρθρου 14, να αυξάνει ολικά ή μερικά το εταιρικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών μέχρι το τετραπλάσιο του αρχικά καταβλημένου κεφαλαίου ή το διπλάσιο από την έγκριση σχετικής τροποποίησης του Καταστατικού.

4. Εάν όμως τα αποθεματικά της εταιρίας υπερβαίνουν το ένα δέκατο ($1/10$) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, τότε απαιτείται πάντα απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, με την απαρτία και την πλειοψηφία του άρθρου 15 του παρόντος.

5. Οι αυξήσεις του κεφαλαίου που αποφασίζονται σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού δεν αποτελούν τροποποίηση του Καταστατικού.

Α ρ θ ρ ο 6

Μετοχές

1. Οι δέκα χιλιάδες (10.000) μετοχές του αρχικού κεφαλαίου της εταιρίας είναι ανώνυμες (ή ονομαστικές).

2. Οι μετοχές της εταιρίας θ' αναληφθούν από τους ιδρυτές αυτής, ως εξής:

1) Ο ..... θα καταβάλει ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχ. μετρητοίς και θα λάβει χίλιες (1.000) μετοχές,. 2) Ο .....

3. Οι μετοχές της εταιρίας που είναι ονομαστικές μπορούν να μετατρέπονται σε ανώνυμες και εκείνες που είναι ανώνυμες μπορούν να μετατρέπονται σε ονομαστικές, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος καταστατικού και κατόπιν τροποποιήσεως των σχετικών άρθρων αυτού.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Γ'

ΜΕΤΟΧΟΙ

Α ρ θ ρ ο 7

Δικαιώματα μετόχων

1. Οι μέτοχοι ασκούν τα σχετικά με τη διοίκηση της εταιρίας δικαιώματά τους μόνο με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση.

2. Κάθε μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

3. Σε κάθε περίπτωση αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου, που δεν γίνεται με εισοφορά σε είδος, καθώς και έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής σε μετοχές, για όλο το νέο κεφάλαιο και το ομολογιακό δάνειο, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης στους κατά την εποχή της έκδοσης μετόχους της εταιρίας, σύμφωνα με το λόγο της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο. Μετά την πάροδο της προθεσμίας για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης, που ορίζεται από το όργανο της εταιρίας που αποφασίζει την αύξηση και που δεν μπορεί να είναι μικρότερη από μήνα, οι μετοχές που δεν αναλήφθηκαν από τους παλαιούς μετόχους μπορούν να διατεθούν ελεύθερα από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η πρόσκληση για την ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης στην οποία πρέπει να μνημονεύεται και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα δημοσιεύεται στο ΦΕΚ (ΤΑΕ-ΕΠΕ).

4. Με τους περιορισμούς των παραγρ. 6 και 7 του άρθρου 13 του Κωδ. Νόμου 2190./1920 ως ισχύει, μπορεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να περιορισθεί ή να καταργηθεί το ανωτέρω δικαίωμα προτίμησης.

Α ρ θ ρ ο 8

Δικαιώματα μειοψηφίας

1. Σε περίπτωση αίτησης μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να συγκαλεί

έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασής της, που να μην απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα που επιδόθηκε η αίτηση στον Πρόεδρο το Διοικητικού Συμβουλίου. Στην αίτηση πρέπει να προσδιορίζεται με ακρίβεια το αντικείμενο της ημερήσιας διάταξης.

2. Σε περίπτωση αίτησης μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, ο Πρόεδρος της Συνέλευσης είναι υποχρεωμένος ν'αναλάβει για μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων τακτικής ή έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης για τη λήψη τους εκείνη που ορίζεται στην αίτηση των μετόχων που όμως δεν μπορεί ν'απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την ημέρα της αναβολής.

3. Σε περίπτωση αίτησης μετόχων που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η οποία πρέπει να υποβληθεί στην εταιρία πέντε (5) ολόκληρες ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο :

α) Ν' ανακοινώσει στη Γενική Συνέλευση τα ποσά που μέσα στην τελευταία διετία καταβλήθηκαν για οποιαδήποτε αιτία από την εταιρία σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή στους Διευθυντές ή άλλους υπαλλήλους της, καθώς και κάθε άλλη παροχή της εταιρίας στα πρόσωπα αυτά, ή κάθε άλλη σύμβαση της εταιρίας που καταρτίσθηκε για οποιαδήποτε αιτία με τα ίδια πρόσωπα.

6) Να παρέχει τις συγκεκριμένες πληροφορίες που του ζητούνται σχετικά με τις υποθέσεις της εταιρίας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο, μπορεί ν' αρνηθεί να δώσει τις πληροφορίες που του ζητούνται για αποχρώντα λόγο, αναγράφοντας τη σχετική αιτιολογία στα πρακτικά.

4. Σε περίπτωση αίτησης μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην εταιρία, μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου και εφόσον οι μέτοχοι αυτοί δεν εκπροσωπούνται στο Διοικητικό Συμβούλιο, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την υποχρέωση να δώσει σ' αυτούς κατά τη Γενική Συνέλευση, ή αν προτιμάει πριν απ' αυτή σε εκπρόσωπό τους, πληροφορίες σχετικά με την πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της εταιρίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί ν' αρνηθεί να δώσει τις πληροφορίες που του ζητούνται για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, αναγράφοντας τη σχετική δικαιολογία στα πρακτικά.

5. Στις περιπτώσεις του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 και της παρ. 4 του αυτού άρθρου, οποιαδήποτε αμφισβήτηση, σχετικά με το βάσιμο της αιτιολογίας, λύνεται από το αρμόδιο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, με τη διαδικασία των Ασφαλιστικών Μέτρων.

6. Σε περίπτωση αίτησης μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, η λήψη απόφασης για οποιοδήποτε θέμα της ημερήσιας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης γίνεται με ονομαστική κλήση.

7. Οι μέτοχοι που ασκούν τα δικαιώματα του άρθρου αυτού, οφείλουν να έχουν καταθέσει σύμφωνα με το άρθρο 12 του παρόντος Καταστατικού τις μετοχές που τους παρέχουν τα δικαιώματα αυτά και να τις τηρούν έτσι από τη χρονολογία της επίδοσης της αίτησής τους, και :

α) Στις περιπτώσεις των παρ. 1 έως 4 του παρόντος άρθρου, μέχρι την ημέρα της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

β) Στις περιπτώσεις της παρ. 5 του παρόντος άρθρου μέχρι την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου Δικαστηρίου.

8. Μέτοχοι της εταιρίας που εκπροσωπούν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, έχουν δικαίωμα να ζητούν έλεγχο της εταιρίας από το αρμόδιο Δικαστήριο της περιφέρειας στην οποία εδρεύει η εταιρία.

Ο έλεγχος διατάσσεται, αν πιθανολογείται ότι με τις πράξεις που καταγγέρονται παραβιάζονται οι διατάξεις των νόμων ή του Καταστατικού ή των αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης.

Οι πράξεις που καταγγέρονται πρέπει να έχουν γίνει σε χρόνο που δεν υπερβαίνει την διετία από την χρονολογία έγκρισης των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, μέσα στην οποία τελέστηκαν.

9. Μέτοχοι της εταιρίας που εκπροσωπούν το ένα τρίτο (1/3) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τον έλεγχο της εταιρίας από το κατά την προηγούμενη παράγραφο, αρμόδιο δικαστήριο, εφόσον από την όλη πορεία των εταιρικών υποθέσεων γίνεται πιστευτό ότι η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων δεν ασκείται όπως επιβάλλει η χρηστή και συνετή διαχείριση. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται όσες φορές η μειοψηφία που ζητά τον έλεγχο εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας.

10. Οι μέτοχοι, που ασκούν το δικαίωμα των παραπάνω παραγράφων 8 και 9, πρέπει να τηρούν σε κατάθεση τις μετοχές που τους παρέχουν το δικαίωμα αυτό, στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, στην Τράπεζα της Ελλάδος ή σε οποιαδήποτε άλλη αναγνωρισμένη Ελληνική Τράπεζα, μέχρι να εκδοθεί απόφαση, πάντα όμως για χρονικό διάστημα όχι μικρότερο των τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Δ'

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Α ρ θ ρ ο   9

Αρμοδιότητα Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας είναι το ανώτατο όργανό της και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την εταιρία. Οι νόμιμες αποφάσεις

της δεσμεύουν και τους μετόχους της που απουσιάζουν ή διαφωνούν:

2. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για:

α) Παράταση της διάρκειας, συγχώνευση ή διάλυση της εταιρίας.

β) Τροποποίηση του Καταστατικού.

γ) Αύξηση ή μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου, εκτός από την περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος.

δ) Εκδοση δανείου με ομολογίες.

ε) Εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός από τις περιπτώσεις του άρθρου 22 του παρόντος.

στ) Εκλογή Ελεγκτών.

ζ) Διορισμό εκκαθαριστών.

η) Διάθεση καθαρών κερδών.

θ) Έγκριση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων.

Α ρ θ ρ ο 10

Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων, συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της εταιρίας τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, πάντοτε μέσα στο πρώτο εξάμηνο από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση τη Γενική Συνέλευση των μετόχων όταν το κρίνει σκόπιμο.

2. Η Γενική Συνέλευση με εξαίρεση τις επαναληπτικές συνελεύσεις και εκείνες που εξομοιώνονται με αυτές, πρέπει

να καλείται είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από την οριζόμενη για τη συνεδρίασή της. Διευκρινίζεται ότι συνυπολογίζονται και οι μη εργάσιμες ημέρες. Η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασής της δεν υπολογίζονται.

Α ρ θ ρ ο 11

Πρόσκληση - Ημερήσια Διάταξη Γενικής Συνέλευσης

1. Στην πρόσκληση των μετόχων σε Γενική Συνέλευση αναφέρονται η χρονολογία, η ημέρα, η ώρα και το οίκημα, όπου θα συνέλθει η συνέλευση, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια. Η πρόσκληση αυτή δημοσιεύεται προ δέκα (10) ημερών στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και προ είκοσι (20) ημερών σε μία από τις ημερήσιες πολιτικές εφημερίδες που εκδίδονται στην Αθήνα και που κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου κυκλοφορεί ευρύτερα σε όλη τη χώρα και σε μία ημερήσια οικονομολογική εφημερίδα, απ' αυτές που με απόφαση του Υπουργού Εμπορίου θεωρούνται οικονομολογικές και τοιχοκολλιέται σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρίας. Αν η εταιρία δεν εδρεύει στην περιοχή του Δήμου Αθηναίων, η πρόσκληση πρέπει να δημοσιεύεται και σε μία ημερήσια ή εβδομαδιαία εφημερίδα από εκείνες που τυχόν εκδίδονται στην περιοχή της έδρας της και σε περίπτωση που δεν εκδίδεται εφημερίδα στην περιοχή αυτή, σε μία από τις εκδιδόμενες στην πρωτεύουσα του Νομού, στην οποία η εταιρία έχει την έδρα της.

Στις περιπτώσεις επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων οι παραπάνω προθεσμίες συντέμνονται στο μισό.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας έχει την υποχρέωση δέκα (10) ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση να δίνει σε κάθε μέτοχο που τις ζητάει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της και αντίτυπο της έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και της έκθεσης των Ελεγκτών.

Α ρ θ ρ ο 12

Κατάθεση Μετοχών, Αντιπροσώπηση.

1. Οι μέτοχοι, που επιθυμούν να πάρουν μέρος στη Γενική Συνέλευση, οφείλουν να καταθέσουν τους τίτλους των μετοχών τους στο Ταμείο της εταιρίας ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, ή σε οποιαδήποτε Τράπεζα στην Ελλάδα, τουλάχιστον πέντε (5) ολόκληρες ημέρες πριν από εκείνη, για την οποία ορίστηκε η συνεδρίαση της Συνέλευσης.

2. Οι μέτοχοι που έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην Γενική Συνέλευση, μπορούν ν' αντιπροσωπευθούν σ' αυτή από πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί νόμιμα.

3. Οι αποδείξεις κατάθεσης μετοχών, καθώς και τα έγγραφα νομιμοποίησης αντιπροσώπων των μετόχων, πρέπει να καταθέτονται στην εταιρία τουλάχιστον πέντε (5) ολόκληρες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

4. Μέτοχοι που δεν έχουν συμμορφωθεί με τις διατάξεις των παραγρ. 1 και 3 του άρθρου αυτού, μπορούν να πάρουν μέρος στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

Α ρ θ ρ ο 13

Πίνακας των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου

Σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από κάθε Γενική Συνέλευση τοιχοκολλιέται σε εμφανή θέση του καταστήματος της εταιρίας, νόμιμα συνταγμένος πίνακας των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση.

Ο πίνακας αυτός πρέπει να περιέχει όλα τα στοιχεία που αξιώνει ο νόμος, όπως τις ενδείξεις των τυχόν αντιπροσώπων των μετόχων, τον αριθμό των μετοχών και ψήφων του καθενός και τις διευθύνσεις των μετόχων και των αντιπροσώπων τους.

Α ρ θ ρ ο 14

Απλή απαρτία και πλειοψηφία Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης όταν εκπροσωπείται σ' αυτήν τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου.

2. Εάν δεν συντελεσθεί τέτοια απαρτία στην πρώτη συνεδρίαση συνέρχεται επαναληπτική συνέλευση μέσα σε είκοσι (20) μέρες από τη χρονολογία της συνεδρίασης που ματαιώθηκε, με πρόσκληση δέκα (10) μέρες τουλάχιστον πριν.

Η επαναληπτική αυτή συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής

ημερήσιας διάταξης, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, που εκπροσωπείται σ' αυτή.

3. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στην Συνέλευση.

Α ρ θ ρ ο 15

Εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία Γενικής Συνέλευσης

1. Εξαιρετικά, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, αν εκπροσωπούνται σ' αυτήν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

- α) Παράταση της διάρκειας, συγχώνευση ή διάλυση της εταιρίας.
- β) Μεταβολή της εθνικότητας της εταιρίας.
- γ) Μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης της εταιρίας.
- δ) Αύξηση ή μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου με εξαίρεση τις αυξήσεις του άρθρου 5 παρ. 2 και 3 του παρόντος.
- ε) Εκδοση δανείου με ομολογίες.
- στ) Μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών.
- ζ) Αύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων.

2. Αν δεν συντελεσθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, μέσα σε είκοσι (20) μέρες από τη συνεδρίαση αυτή και ύστερα από πρόσκληση πριν δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, συνέρχεται πρώτη επαναληπτική συνέλευση, που βρίσκεται σε απαρτία και

συνεδριάζει εγκύρως επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν σ'αυτήν εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου.

3. Αν δεν συντελεστεί και αυτή η απαρτία, συνέρχεται και πάλι μέσα σε είκοσι (20) μέρες δεύτερη επαναληπτική συνέλευση, με πρόσκληση τουλάχιστον δέκα (10) μέρες πριν, που βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης όταν σ'αυτήν εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου.

4. Όλες οι αποφάσεις της παραγρ. 1 του παρόντος άρθρου παίρνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Α ρ θ ρ ο 16

Πρόεδρος, Γραμματέας Γενικής Συνέλευσης

1. Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ή όταν κωλύεται αυτός ο αναπληρωτής του. Χρέη Γραμματέα εκτελεί προσωρινά αυτός που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

2. Αφού εγκριθεί ο κατάλογος των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η συνέλευση προχωρεί στην εκλογή του Προέδρου της και ενός Γραμματέα, που εκτελεί και χρέη ψηφοσυλλέκτη.

Α ρ θ ρ ο 17

Θέματα συζήτησης, Πρακτικά Γενικής Συνέλευσης

1. Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης περιορίζονται στα θέματα που αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη.

2. Για τα θέματα που συζητούνται και αποφασίζονται στη Γενική Συνέλευση τηρούνται πρακτικά και υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα της.

3. Τα αντίγραφα και τα αποσπάσματα των πρακτικών επικυρώνονται από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου ή τον αναπληρωτή του.

Α ρ θ ρ ο 18

**Απόφαση απαλλαγής μελών Διοικητικού Συμβουλίου
και Ελεγκτών**

Μετά την έγκριση των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, η Γενική Συνέλευση με ειδική ψηφοφορία που ενεργείται με ονομαστική κλήση, αποφαινεται για την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη για αποζημίωση.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και οι υπάλληλοι της εταιρίας ψηφίζουν μόνο με τις μετοχές τους.

Η απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ανίσχυρη στις περιπτώσεις του άρθρου 22α του Κωδ. Νόμου 2190/1920.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Ε'
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ   ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Α ρ θ ρ ο   19

Σύνθεση και θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Η εταιρία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από τρεις (3) έως πέντε (5) συμβούλους.

2. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρίας για πεντάχρονη θητεία, που παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους, η οποία δεν μπορεί όμως να περάσει την εξαετία.

3. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ξαναεκλεγούν.

Α ρ θ ρ ο   20

Εξουσία - Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη διοίκηση (διαχείριση και διάθεση) της εταιρικής περιουσίας και την εκπροσώπηση της εταιρίας. Αποφασίζει για όλα γενικά τα ζητήματα που αφορούν την εταιρία μέσα στα πλαίσια του εταιρικού σκοπού, με εξαίρεση εκείνα που σύμφωνα με το νόμο ή αυτό το Καταστατικό ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

2. Η εταιρία, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, αναλαμβάνει υποχρεώσεις και δεσμεύεται με τις υπογραφές δύο εξουσιοδοτημένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, κοντά στην εταιρική επωνυμία.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί, αποκλειστικά και μόνο εγγράφως να αναθέτει την άσκηση όλων των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του (εκτός απ' αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια), καθώς και την εκπροσώπηση της εταιρίας, σ'ένα ή περισσότερα πρόσωπα, μέλη του ή όχι, καθορίζοντας συγχρόνως και την έκταση αυτής της ανάθεσης. Πάντως οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι υπό την επιφύλαξη των άρθρων 10 και 23α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύουν.

Α ρ θ ρ ο   21

Συγκρότηση Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο αμέσως μετά την εκλογή του συνέρχεται και συγκροτείται σε σώμα, εκλέγοντας τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρό του.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εκλέγει ένα ή δύο διευθύνοντες συμβούλους από τα μέλη του και μόνο, καθορίζοντας συγχρόνως και τις αρμοδιότητές τους.

3. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, διευθύνει τις συνεδριάσεις. Τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει σε όλη την έκταση των αρμοδιοτήτων του, ο αντιπρόεδρος και αυτόν όταν κωλύεται, μετά από απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ο διευθύνων σύμβουλος.

Α ρ θ ρ ο   22

Αναπλήρωση μέλους Διοικητικού Συμβουλίου

Αν, για οποιοδήποτε λόγο, κενωθεί θέση συμβούλου, επιβάλλεται στους συμβούλους που απομένουν, εφόσον είναι

τουλάχιστον τρεις, να εκλέξουν προσωρινά αντικαταστάτη για το υπόλοιπο της θητείας του συμβούλου που αναπληρώνεται.

Η εκλογή αυτή υποβάλλεται για έγκριση στην αμέσως επόμενη τακτική ή έκτακτη Γενική Συνέλευση. Οι πράξεις του συμβούλου που εκλέχτηκε με αυτόν τον τρόπο θεωρούνται έγκυρες, ακόμη κι αν η εκλογή του δεν εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση.

Α ρ θ ρ ο 23

Σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει στην έδρα της εταιρίας τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Συγκαλείται οποτεδήποτε από τον Πρόεδρό της, ή αν το ζητήσουν δύο μέλη του.

Α ρ θ ρ ο 24

Αντιπροσώπευση μελών, Απαρτία, Πλειοψηφία

1. Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να εκπροσωπείται από άλλο σύμβουλο. Κάθε σύμβουλος μπορεί να εκπροσωπεί ένα μόνο σύμβουλο που απουσιάζει.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν παραβρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτό το ήμισυ πλέον ενός των συμβούλων, ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών.

3. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου παίρνονται με απόλυτη πλειοψηφία των συμβούλων που είναι

παρόντες και εκείνων που αντιπροσωπεύονται, εκτός από την περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος.

Α ρ θ ρ ο 25

Πρακτικά Διοικητικού Συμβουλίου

1. Για τις συζητήσεις και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται πρακτικά.
2. Αντίγραφα και αποσπάσματα των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου επικυρώνονται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του.

Α ρ θ ρ ο 26

Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

1. Στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, μπορεί να χορηγηθεί αποζημίωση, που το ποσό της ορίζεται από την τακτική Γενική Συνέλευση με ειδική απόφαση.
2. Κάθε άλλη αμοιβή ή αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου θαραίνει την εταιρία αν εγκριθεί με ειδική απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης.
3. Οποιαδήποτε παροχή πίστωσης (δάνεια, εγγυήσεις κ.λ.π.) από την εταιρία σε μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στους ιδρυτές της, σε Γενικούς Διευθυντές, σε διευθυντές της ή και σε συζύγους ή άλλους συγγενείς αυτών μέχρι τρίτου βαθμού, απαγορεύονται και είναι άκυρη.

Επίσης δάνεια της εταιρίας σε τρίτους καθώς και η παροχή πιστώσεως σ' αυτούς με οποιοδήποτε τρόπο ή παροχή εγγυήσεων υπέρ αυτών, με σκοπό την απόκτηση από αυτούς μετοχών της εταιρίας, απαγορεύονται απολύτως και είναι άκυρα.

Για οποιαδήποτε άλλη σύμβαση μεταξύ της εταιρίας και των προσώπων αυτών, χρειάζεται απαραίτητα προηγούμενη ειδική άδεια της Γενικής Συνέλευσης.

Αυτό ισχύει και για συμβάσεις εργασίας ή εντολής, καθώς και για κάθε τροποποίησή τους.

Α ρ θ ρ ο 27

Απαγόρευση ανταγωνισμού

1. Απαγορεύεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που δεν είναι μέτοχοι, καθώς και στους Διευθυντές της εταιρίας, να ενεργούν κατ'επάγγελμα, χωρίς άδεια της Γενικής Συνέλευσης, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, πράξεις που υπάγονται σ'ένα από τους σκοπούς που επιδιώκει η εταιρία, ή να μετέχουν ως ομόρρυθμοι εταίροι σε εταιρίες που επιδιώκουν τέτοιους σκοπούς.

2. Σε περίπτωση παράβασης της παραπάνω διάταξης, η εταιρία έχει δικαίωμα για αποζημίωση, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγρ. 2 και 3 του κωδ. ν. 2190/1920.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Σ Τ'

ΕΛΕΓΧΟΣ

Α ρ θ ρ ο 28

Ελεγκτές

1. Η Τακτική Γενική Συνέλευση εκλέγει κάθε χρόνο δύο τακτικούς και δύο αναπληρωματικούς ελεγκτές, ορίζοντας και την αμοιβή τους.

2. Η Συνέλευση μπορεί να εκλέγει ένα μόνο τακτικό και ένα αναπληρωματικό ελεγκτή, εφόσον είναι ορκωτοί λογιστές. Πάντως εφόσον γίνεται υπέρβαση των ορίων της παραγρ. 6 του άρθρου 42α σε συνδιασμό με το άρθρο 70β του Κωδ. Νόμου 2190/1920, ως ισχύει τροποποιηθείς από το Π.Δ. 409/1986, η εκλογή των Ορκωτών Λογιστών είναι υποχρεωτική.

3. Μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης, που όρισε τους ελεγκτές, πρέπει να γίνει από την εταιρία ανακοίνωση προς αυτούς του διορισμού τους, σε περίπτωση δε που δεν αποποιηθούν τον διορισμό αυτό, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, θεωρούνται ότι έχουν αποδεχθεί το διορισμό και έχουν όλες τις ευθύνες και υποχρεώσεις του άρθρου 37 του Κωδ. Νόμου 2190/1920.

4. Οι Ελεγκτές οφείλουν, κατά την διάρκεια της χρήσεως, να παρακολουθούν τη λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας, δικαιούμενοι να λάβουν γνώση οποιωνδήποτε βιβλίων, λογαριασμών ή εγγράφων. Επίσης, υποχρεούνται να προβαίνουν σε κάθε αναγκαία υπόδειξη προς το Δ. Συμβούλιο και σε περίπτωση παραβάσεως του νόμου ή του καταστατικού να αναφέρονται στην Εποπτεύουσα Αρχή. Μετά τη λήξη της χρήσεως υποχρεούνται να ελέγξουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας και να υποβάλλουν στην τακτική Γενική Συνέλευση έκθεση στην οποία πρέπει να σημειώνονται τα εξής:

α) Εάν παρασχέθηκαν σ' αυτούς οι πληροφορίες που είχαν ανάγκη για να εκτελέσουν το έργο τους.

- β) Εάν έλαβαν γνώση πλήρους απολογισμού των εργασιών των υποκαταστημάτων της εταιρίας.
- γ) Εάν (προκειμένου περί βιομηχανικής εταιρίας) τηρείται κανονικά λογαριασμός κόστους παραγωγής.
- δ) Εάν επήλθε τροποποίηση στη μέθοδο απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση.
- ε) Εάν ο ισολογισμός απεικονίζει την πραγματική οικονομική κατάσταση της εταιρίας και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως τα προκύψαντα αποτελέσματα.

5. Οι Ελεγκτές οφείλουν να παρίστανται στη Γενική Συνέλευση και να παρέχουν κάθε πληροφορία σχετικά με τον διενεργηθέντα απ' αυτούς έλεγχο.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Ζ'

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΚΕΡΔΟΖΗΜΙΕΣ

Α ρ θ ρ ο   29

Εταιρική Χρήση

Η εταιρική χρήση είναι δωδεκάμηνης διάρκειας και αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου. Εξαιρετικά η πρώτη εταιρική χρήση αρχίζει από τη νόμιμη σύσταση της παρούσας εταιρίας και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του έτους .....

Ά ρ θ ρ ο 30

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

1. Στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης το Διοικητικό Συμβούλιο καταρτίζει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση διαχείρισης, πάντοτε σύμφωνα με τον Νόμο, επομένως και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43, 43α, 43β, 70α και 70β, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, του Κ.Ν. 2190/1920.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμός κ.λ.π.), υποβάλλονται για έγκριση στην Τακτική Γενική Συνέλευση και συνοδεύονται:

α) Από επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου όπως καθορίζεται στο άρθρο 43α του Κωδ. Νόμου 2190/1920, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από το Π.Δ. 409/1986 και β) Από την έκθεση των ελεγκτών.

2. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμός κ.λ.π.) δημοσιεύονται τουλάχιστον είκοσι (20) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Συνέλευσης, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στο νόμο, στις εφημερίδες που μνημονεύονται στο άρθρο 43β του Κ.Ν. 2190/1920.

3. Για να εγκριθούν έγκυρα από την Γενική Συνέλευση οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, πρέπει να έχουν ελεγχθεί από τους Ελεγκτές της εταιρίας και να έχουν θεωρηθεί ειδικά από:

α) Τον Διευθύνοντα ή Εντεταλμένο Σύμβουλο και όταν δεν υπάρχει τέτοιος από ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, που ορίζεται από αυτό.

β) Αυτόν που έχει τη γενική διεύθυνση της εταιρίας.

γ) Αυτόν που διευθύνει το Λογιστήριο.

Α ρ θ ρ ο 31

Διάθεση Κερδών

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920, που προστέθηκε με το άρθρο 37 του Π.Δ. 409/86 η διάθεση των καθαρών κερδών της εταιρίας γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο:

α) Προηγείται η διάθεση του ποσοστού για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού, όπως ορίζει ο νόμος, δηλ. για το σκοπό αυτό αφαιρείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών. Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το νόμο η αφαίρεση αυτή παύει να είναι υποχρεωτική, όταν αυτό φτάσει σε ποσό ίσο τουλάχιστον με το ένα τρίτο (1/3) του εταιρικού κεφαλαίου.

β) Ακολουθεί η διάθεση του ποσού που απαιτείται για την καταβολή του πρώτου μερίσματος, δηλαδή ποσοστού έξη τοις εκατό (6%) τουλάχιστον του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και σύμφωνα με το άρθρο 45 του Κωδ. Νόμου 2190/1920 σε συνδυασμό προς τις διατάξεις του Α.Ν. 1348/1967, του Ν.Δ. 34/1968 και του Νόμου 876/1979.

γ) Η Γενική Συνέλευση διαθέτει ελεύθερα το υπόλοιπο.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Η'
ΔΙΑΛΥΣΗ - ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Α ρ θ ρ ο   32

Λόγοι λύσης της εταιρίας

1. Η εταιρία λύνεται:

α) Μόλις περάσει ο χρόνος διάρκειάς της, εκτός αν προηγουμένως αποφασιστεί από τη Γενική Συνέλευση η παράταση της διάρκειάς της.

β) Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και

γ) Όταν κηρυχθεί η εταιρία σε κατάσταση πτώχευσης.

2. Η συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο δεν αποτελεί λόγο για την λύση της εταιρίας.

3. Σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας ως ορίζεται στο άρθρο 42γ του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε από το Π.Δ. 409/1986, μειωθεί περισσότερο από το μισό του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την υποχρέωση να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση μέσα σε προθεσμία έξη (6) μηνών από τη λήξη της χρήσης για ν' αποφασίσει για το αν θα διαλυθεί η εταιρία ή αν θα υιοθετηθεί άλλο μέτρο.

Α ρ θ ρ ο   33

Εκκαθάριση

1. Εκτός από την περίπτωση της πτώχευσης, τη λύση της εταιρίας ακολουθεί η εκκαθάρισή της. Στην περίπτωση του εδαφίου α της παραγράφου 1, του άρθρου 32 του

παρόντος, το Διοικητικό Συμβούλιο εκτελεί χρέη εκκαθαριστή μέχρι να διορισθούν εκκαθαριστές από τη Γενική Συνέλευση.

Στην περίπτωση του εδαφίου β της ίδιας ως άνω παραγράφου του αυτού άρθρου, η Γενική Συνέλευση με την ίδια απόφαση ορίζει και τους εκκαθαριστές. Οι εκκαθαριστές που ορίζει η Γενική Συνέλευση, μπορούν να είναι δύο ως τέσσερεις μέτοχοι, ή όχι και ασκούν όλες τις συναφείς με τη διαδικασία και το σκοπό της εκκαθάρισης αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου, όπως αυτές έχουν τυχόν περιοριστεί από τη Γενική Συνέλευση με τις αποφάσεις της οποίας έχουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται.

Ο διορισμός των εκκαθαριστών συνεπάγεται την παύση της εξουσίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών.

2. Οι εκκαθαριστές ,που ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση, οφείλουν να συντάσσουν απογραφή της εταιρικής περιουσίας και να δημοσιεύουν στον τύπο και στο Τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ισολογισμούς σύμφωνα με την περίπτωση 2β του άρθρου 7α του Κ.Ν. 2190/1920, ως τούτο προστέθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 409/86, των οποίων αντίτυπα υποβάλλονται στη Διεύθυνση Εμπορίου της αρμόδιας Νομαρχίας.

3. Την ίδια υποχρέωση έχουν οι εκκαθαριστές και όταν λήξει η εκκαθάριση.

4. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά την διάρκεια της εκκαθάρισης.

5. Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης εγκρίνονται από τη Συνέλευση των μετόχων, που επίσης αποφασίζει και για την απαλλαγή των εκκαθαριστών από κάθε ευθύνη.

6. Κάθε χρόνο υποβάλλονται στη Γενική Συνέλευση τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης, με έκθεση των αιτίων που παρεμπόδισαν την αποπεράτωση της εκκαθάρισης.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Θ' ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Α ρ θ ρ ο   34

Το καταστατικό αυτό περιορίζεται στη ρύθμιση των αντικειμένων που αξιώνει το άρθρο 2 του Κ.Ν. 2190/1920. Για όλα τα υπόλοιπα θέματα ισχύουν οι ρυθμίσεις του Κ.Ν. 2190/1920, ως ισχύει τροποποιηθείς από τα Π.Δ. 409/1986 και 498/1987.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Ι' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Α ρ θ ρ ο   35

Κάλυψη και καταβολή κεφαλαίου

1. Το κεφάλαιο της εταιρίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 (αυτού του Καταστατικού), θα αναληφθεί ολόκληρο από τους συμβαλλόμενους ιδρυτές της εταιρίας με τον ακόλουθο τρόπο:

2. Οι ιδρυτές έχουν την υποχρέωση να καταβάλουν στο Ταμείο της εταιρίας σε μετρητά ολόκληρο το αντίτιμο των μετοχών τους, με την καταχώρηση της απόφασης για την έγκριση του παρόντος στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών από την αρμόδια εποπτεύουσα Αρχή.

Α ρ θ ρ ο 36

Σύνθεση πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο από τη σύσταση της εταιρίας, αποτελούν οι :

α) ..... β) ..... γ) .....

2. Η θητεία του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου θα λήξει με εκλογή του νέου Διοικητικού Συμβουλίου από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων, που θα εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρικής χρήσεως του 1991 (χιλιοστού εννεακοσιοστού ενενηκοστού πρώτου έτους).

Α ρ θ ρ ο 37

Άδεια ανταγωνισμού

Το άρθρο 37 δεν έχει εφαρμογή στα μέλη του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου του άρθρου 36, στα οποία χορηγείται ειδική άδεια να ενεργούν άμεσα ή έμμεσα πράξεις αναγόμενες στον εταιρικό σκοπό, μέχρι την πρώτη Γενική Συνέλευση.

Α ρ θ ρ ο 38

Ελεγκτές της πρώτης εταιρικής χρήσης

1. Ελεγκτές για την πρώτη εταιρική χρήση ορίζονται:

α) Τακτικοί οι:

β) Αναπληρωματικοί οι:

2. Η αμοιβή του καθενός που θα χρησιμοποιηθεί, ορίζεται σε δραχμές .....

Α ρ θ ρ ο 39

Εξουσιοδότηση

Οι συμβαλλόμενοι δίνουν ανέκκλητη ειδική εντολή και πληρεξουσιότητα, στον ..... να υποβάλλει το Καταστατικό αυτό για έγκριση στην αρμόδια Νομαρχία και να τους εκπροσωπεί στην Αρχή αυτή, καθώς και να καταρτίσει και υπογράψει ως αντιπρόσωπός τους, συμβολαιογραφικό έγγραφο, με το οποίο να αναπληρώνονται και με το οποίο θα γίνει κάθε τροποποίηση του παρόντος που επιβάλλεται από τον νόμο στο στάδιο της έγκρισης του παρόντος καταστατικού και να κάνουν την πρόσθετη δήλωση ότι παραιτούνται από τώρα κάθε αντίρρησής τους για την εγκυρότητα οποιασδήποτε τέτοιας τροποποίησης του παρόντος καταστατικού.

4.2. Οι τροποποιήσεις του καταστατικού

Το καταστατικό της ανωνύμου εταιρίας συντάσσεται κατά τη σύστασή της και αποτελεί τον θεμελιώδη νόμο που λειτουργεί η ανώνυμη εταιρία, όμως σπανίως για πολύ χρόνο αναλλοίωτο. Συνήθως επακολουθούν τροποποιήσεις του καταστατικού τις οποίες υπαγορεύουν οι συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες της εταιρίας. Οι τροποποιήσεις αυτού γίνονται με ιδιωτικό έγγραφο, δηλαδή, με πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Οι τροποποιήσεις του καταστατικού, λοιπόν, δεν χρειάζεται να γίνουν ενώπιον συμβολαιογράφου, αλλά καλύπτονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης που τροποποιούν το καταστατικό είναι έγκυρες, εφόσον δεν απαγορεύονται με ρητή διάταξη από το καταστατικό της εταιρίας.

4.3. Εγγραφή της τροποποίησης από τη Νομαρχία.

Η εταιρία υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας της έδρας αυτής, με σύντομο διαδραστικό έγγραφο, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για να εκδοθεί η απόφαση του Νομάρχη, που εγκρίνει την τροποποίηση του καταστατικού.

Τα δικαιολογητικά αυτά είναι τα εξής: ένα αντίγραφο του πρακτικού της Γενικής συνέλευσης στην οποία αποφασίστηκε η τροποποίηση του καταστατικού και ένα αντίγραφο του πρακτικού της συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου στην οποία αποφασίστηκε η σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης. Τέλος, υποβάλλεται το κείμενο του τροποποιημένου (και κωδικοποιημένου) καταστατικού.

Η αρμόδια υπηρεσία (Εμπορίου) της Νομαρχίας φροντίζει για την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως του Νομάρχη, την οποία καταχωρεί στο μητρώο ανωνύμων εταιριών και στη συνέχεια αποστέλλει για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

5.1. Άρθρο 7α

Πράξεις και Στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα

Σε δημοσιότητα υποβάλλονται οι εξής πράξεις και τα εξής στοιχεία

α. Οι αποφάσεις της Διοίκησης για τη σύσταση ανωνύμων εταιριών, καθώς και το καταστατικό που εγκρίθηκε.

β. Οι αποφάσεις της Διοίκησης για την έγκριση της τροποποίησης καταστατικών ανωνύμων εταιριών, καθώς και ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν.

γ. Ο διορισμός και η για οποιοδήποτε λόγο παύση με τα στοιχεία ταυτότητας των προσώπων που :

- ασκούν τη διαχείριση της εταιρίας.
- έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν από κοινού ή μεμονωμένα.
- είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.

δ. Η απόφαση ανάκλησης της άδειας σύστασης και έγκρισης του καταστατικού της εταιρίας.

ε. Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας. Στην απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου πρέπει να αναγράφεται το νέο κεφάλαιο, ο αριθμός και το είδος των μετοχών που εκδίδονται, η ονομαστική τους αξία και γενικά οι όροι έκδοσής τους, καθώς και ο συνολικός αριθμός των μετοχών της εταιρίας.

στ. Το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου, είτε κατά τη σύσταση της εταιρίας, είτε μετά από κάθε αύξησή του.

ζ. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αρχικές και τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση (ισολογισμός, αποτελέσματα χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων και προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της εταιρίας.

Ο ισολογισμός πρέπει να περιέχει τα ατομικά στοιχεία των προσώπων που, κατά νόμο, τον πιστοποιούν.

η. Οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των Τραπεζών, καθώς και η λογιστική κατάσταση του άρθρου 46.

θ. Η λύση της εταιρίας.

ι. Η δικαστική απόφαση, που κηρύσσει άκυρη την εταιρία.

ια. Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών, με τα στοιχεία της ταυτότητάς τους.

ιβ. Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισης, καθώς και ο τελικός της ισολογισμός.

ιγ. Η διαγραφή της εταιρίας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών.

ιδ. Κάθε πράξη ή στοιχείο του οποίου η δημοσιότητα επιβάλλεται από άλλες διατάξεις.

5.2. Άρθρο 76

Δημοσιότητα

1. Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

α. Με την καταχώρηση, ύστερα από έλεγχο, των πράξεων και στοιχείων στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών, που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας, όπου έχει την έδρα της η εταιρία, και

β. Με τη δημοσίευση, με επιμέλεια της αρμόδιας υπηρεσίας και με δαπάνες της ενδιαφερόμενης εταιρίας, στο τεύχος Ανωνύμων εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, ανακοίνωσης για την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών των Πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, τροποποιούμενης ανάλογα της παρ. 3 του άρθρου 21 του Ν. 1599/86 "Σχέσεις Κράτους - Πολίτη καθιέρωση νέου τύπου

ταυτότητας και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α' 75/1986). Κατ' εξαίρεση οι αρχικές και οι τροποποιημένες από τη Γενική Συνέλευση ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, εκτός από το προσάρτημα, καθώς και το πιστοποιητικό ελέγχου της παρ. 4 του άρθρου 43β, δημοσιεύονται στο σύνολό τους είκοσι (20) ημέρες τουλάχιστον πριν από τη συνεδρίαση της συνέλευσης και, σε περίπτωση τροποποίησής τους, μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από αυτή.

2. Το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών αποτελείται τουλάχιστον από:

- α. Το βιβλίο μητρώου ανωνύμων εταιριών.
- β. Τη μερίδα κάθε εταιρίας.
- γ. Το φάκελλο της εταιρίας, και
- δ. Το ευρετήριο των εταιριών.

3. Στο βιβλίο μητρώου καταχωρίζεται με χρονολογική σειρά η επωνυμία κάθε ανώνυμης εταιρίας. Οι καταχωριζόμενες εταιρίες αριθμούνται, ο δε αριθμός καταχώρησης, που αποτελεί τον αριθμό μητρώου της εταιρίας, αναγράφεται στο φάκελλο και τη μερίδα της εταιρίας.

Ο αριθμός μητρώου μνημονεύεται επίσης σε κάθε έγγραφο που υποβάλλεται για καταχώρηση στην υπηρεσία μητρώου και σε κάθε έγγραφο ή πιστοποιητικό της υπηρεσίας αυτής.

Ο αριθμός μητρώου εταιρίας δεν μπορεί να δοθεί σε άλλη, ακόμα και μετά τη λήξη της.

4. Στη μερίδα της εταιρίας καταχωρίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που προβλέπονται από το άρθρο 7α καθώς και κάθε στοιχείο που υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου για την άσκηση της Κρατικής Εποπτείας.

Στη μερίδα αυτή αναγράφονται η επωνυμία, η έδρα, η διάρκεια και το κεφάλαιο της εταιρίας, τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις κατοικίας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, -τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των προσώπων τα οποία από κοινού ή μεμονωμένα εκπροσωπούν την εταιρία και το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση του προσώπου που είναι εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή των προς την εταιρία κοινοποιουμένων εγγράφων.

Μεταγενέστερες μεταβολές των ανωτέρω σημειώνονται στη μερίδα της εταιρίας αμέσως μετά τις σχετικές καταχωρήσεις ή την υποβολή των σχετικών εγγράφων.

5. Στο φάκελλο της εταιρίας τηρούνται όλα τα έγγραφα που καταχωρίζονται στη μερίδα της.

6. Στο ευρετήριο των εταιριών αναγράφεται με αλφαθητική σειρά η ακριβής επωνυμία κάθε εταιρίας και ο αριθμός μητρώου της. Για την τήρηση του ευρετηρίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι λέξεις "Ανώνυμη Εταιρία".

7. Οι φάκελλοι και οι μερίδες ταξινομούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρίας.

8. Εάν πρόκειται για Τράπεζες, ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες, ανώνυμες εταιρίες του Ν.Δ. 608/1970 "Περί εταιριών επενδύσεων - χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων" (ΦΕΚ Α' 170/1970) και ανώνυμες εταιρίες που έχουν τις μετοχές τους εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών, το Μητρώο που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους τηρείται στην αρμόδια Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου.

9. Με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με τη λειτουργία του Μητρώου Ανωνύμων Εταιριών, η διαδικασία δημοσιότητας (καταχώρηση - δημοσίευση), όπως επίσης οι λεπτομέρειες σχετικά με τη λειτουργία Κεντρικού Μητρώου.

10. Η εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της διοικητικής απόφασης για τη σύσταση της εταιρίας και την έγκριση του καταστατικού της.

11. Η τροποποίηση καταστατικού συντελείται μόνο μετά την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της εγκριτικής διοικητικής απόφασης μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού.

6. ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

6 .1. Βιβλία του Κ.Β.Σ.

Οι ημεδαπές και αλλοδαπές ανώνυμες εταιρίες υποχρεούνται να τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., ανεξάρτητα από το ύψος των ετησίων ακαθαρίστων εσόδων τους.

Από το συνδυασμό των διαφόρων διατάξεων του Κ.Β.Σ., μπορούμε να προσδιορίσουμε τον ελάχιστο αριθμό υποχρεωτικών βιβλίων που πρέπει να τηρεί μια ανώνυμη εταιρία, ανεξάρτητα από το αντικείμενο των εργασιών της, το μέγεθός της και το λογιστικό σύστημα που εφαρμόζει. Τα βιβλία αυτά είναι:

1) Βιβλίο απογραφών και Ισολογισμών. Στο βιβλίο αυτό κατ' αρχήν καταχωρείται η απογραφή ενάρξεως και κατόπιν, στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσεως, καταχωρείται η απογραφή και ο ισολογισμός τέλους χρήσεως. Ο ισολογισμός συνοδεύεται από ανάλυση των αποτελεσμάτων χρήσεως και πίνακα διανομής κερδών.

Τα πρόσωπα που έχουν ορισθεί για να υπογράψουν τον ισολογισμό (ένας σύμβουλος, ο γενικός διευθυντής και ο διευθυντής λογιστηρίου) υπογράφουν και στο βιβλίο απογραφών-ισολογισμών.

2) Συγκεντρωτικό ημερολόγιο, στο οποίο καταχωρούνται, στο τέλος κάθε μήνα συγκεντρωτικά όλες οι λογιστικές

εγγραφές, όπως προέρχονται από τα αναλυτικά ημερολόγια (ταμείου, αγορών, πωλήσεων, διαφόρων πράξεων κ.λ.π.).

3) **Γενικό καθολικό**, στους λογαριασμούς του οποίου μεταφέρονται όλες οι εγγραφές από το συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

4) **Αναλυτικά καθολικά**, που τηρούνται σε βιβλία ή καρτέλλες. Κάθε πρωτοβάθμιος λογαριασμός αναλύεται σε δευτεροβάθμιους λογαριασμούς.

5) **Βιβλίο γραμματίων εισπρακτέων και βιβλίο γραμματίων πληρωτέων**, στα οποία καταχωρούνται ένα προς ένα τα γραμμάτια εισπρακτέα (αυτά που παίρνει από πελάτες αντί για μετρητά) και τα γραμμάτια πληρωτέα (αυτά που δίνει στους προμηθευτές κ.λ.π. συναλλασσομένους αντί για μετρητά) αντίστοιχα. Τα βιβλία αυτά έχουν ειδική γραμμογράφηση (ονοματεπώνυμο εκδότη, ποσό, χρονολογία λήξεως, χρονολογία πληρωμής κ.λ.π.) και αντικαθιστούν τα αντίστοιχα αναλυτικά καθολικά των πρωτοβαθμίων λογαριασμών
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ και ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ.

6) **Αναλυτικά ημερολόγια**. Όταν οι λογιστικές εγγραφές μιας επιχειρήσεως είναι λίγες, αυτή μπορεί να αρκασθεί σε ένα ημερολόγιο. Όταν, όμως, το πλήθος αυτών είναι μεγάλο, αναγκάζεται εκ των πραγμάτων να χρησιμοποιήσει αναλυτικά ημερολόγια, σε καθένα από τα οποία καταχωρεί μια ομάδα ομοειδών πράξεων. Έτσι, στο αναλυτικό ημερολόγιο ταμείου, καταχωρεί τις πράξεις, που γίνονται μετρητοίς και στο αναλυτικό ημερολόγιο διαφόρων πράξεων, όλες τις άλλες πράξεις που γίνονται συμψηφιστικά.

Ιδιαίτερα αναλυτικά ημερολόγια μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις αγορές, για τις πωλήσεις και διάφορες άλλες κατηγορίες οικονομικών πράξεων της επιχειρήσεως, που παρουσιάζουν μεγάλη συχνότητα. Τέλος, ιδιαίτερο αναλυτικό ημερολόγιο χρησιμοποιείται για τις πράξεις του ισολογισμού, στο οποίο γίνονται οι εγγραφές κλεισίματος κάθε χρήσεως στο τέλος αυτής. Έτσι απελευθερώνονται τα λοιπά βιβλία για την χωρίς καθυστερήσεις καταχώρηση σ' αυτά των εγγραφών της επόμενης χρήσεως. Τα δεδομένα των αναλυτικών ημερολογίων μεταφέρονται κάθε μήνα στο συγκεντρωτικό ημερολόγιο.

7) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων.

8) Βιβλίο πρακτικών συνεδριάσεως Διοικητικού Συμβουλίου. Βιβλία πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων και Διοικητικού Συμβουλίου τηρούν μόνο οι ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες. Οι αλλοδαπές ανώνυμες εταιρίες δεν έχουν υποχρέωση τηρήσεως τέτοιων βιβλίων, γιατί οι συνελεύσεις των μετόχων και οι συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου γίνονται στην έδρα τους, που βρίσκεται στην αλλοδαπή. Αν, όμως, το Διοικητικό τους Συμβούλιο συνεδριάζει στην Ελλάδα, τότε πρέπει να τηρούν το αντίστοιχο βιβλίο πρακτικών.

9) Βιβλίο μετόχων. Το βιβλίο αυτό έχει ειδική γραμμογράφηση, ώστε να μπορούν να καταχωρηθούν τα στοιχεία εκάστου μετόχου (ονοματεπώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση κ.λ.π.). καθώς και ο αριθμός των μετοχών και των τίτλων που αυτός κατέχει.

10) Βιβλίο μετοχών. Και το βιβλίο αυτό, επίσης, έχει ειδική γραμμογράφηση και σ' αυτό καταχωρούνται οι τίτλοι τόσο των ονομαστικών όσο και των ανωνύμων μετοχών, (κάθε τίτλος μπορεί να αντιπροσωπεύει πολλές μετοχές) κατά αριθμητική σειρά και κατά σειρά εκδόσεως. Στο βιβλίο μετοχών καταχωρούνται όχι μόνον οι οριστικοί τίτλοι, αλλά και οι προσωρινοί τίτλοι.

6.2. Θεώρηση βιβλίων ανώνυμης εταιρίας

Κάθε επιτηδευματίας, συνεπώς και η ανώνυμη εταιρία, υποχρεούται να προσκομίσει στην αρμόδια οικονομική εφορία της έδρας της επιχειρήσεως, πριν από κάθε χρησιμοποίηση, για θεώρηση και χαρτοσήμανση όλα τα βιβλία που ορίζει ο Κ.Β.Σ., εκτός από τα αναλυτικά καθολικά.

Από όλα τα αναλυτικά καθολικά μόνο το βιβλίο αποθήκης υπόκειται σε θεώρηση και χαρτοσήμανση. Τα στοιχεία υπόκεινται σε θεώρηση ατελώς και μόνο στις περιπτώσεις που απαιτεί τούτο ρητώς ο Κ.Β.Σ. Τα βιβλία και στοιχεία του υποκαταστήματος θεωρούνται από την οικονομική εφορία της έδρας της εταιρίας ή από την οικονομική εφορία στην οποία υπάγεται το υποκατάστημα (άρθρο 19 παρ. 3 Κ.Β.Σ.).

Για τη θεώρηση των βιβλίων της ανώνυμης εταιρίας η οικονομική εφορία απαιτεί την προσκόμιση των εξής:

α) Ένα φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, στο οποίο έχει δημοσιευθεί η ανακοίνωση με την απόφαση της Νομαρχίας περί συστάσεως της ανώνυμης εταιρίας και τα λοιπά στοιχεία της καταχωρήσεώς της στο μητρώο ανωνύμων εταιριών. Εάν δεν έχει κυκλοφορήσει ακόμη το σχετικό Φ.Ε.Κ., η εφορία αρκείται στο έγγραφο της ανωτέρω ανακοινώσεως της Νομαρχίας, το οποίο έχει κοινοποιηθεί και στην νεοϊδρυθείσα εταιρία.

β) Ένα αντίγραφο του συμβολαίου σύστασης της ανωνύμου εταιρίας (μερικές φορές ζητούν δύο αντίγραφα).

γ) Ένα αντίγραφο του μισθωτηρίου συμβολαίου με το οποίο η ανώνυμη εταιρία έχει μισθώσει τα γραφεία της έδρας της. Αν το κτίριο, στο οποίο θα στεγαστούν τα γραφεία της, είναι ιδιόκτητο, ο εκπρόσωπος της εταιρίας υποβάλλει σχετική υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86.

δ) Πιστοποιητικά φορολογικής ενημερότητας των εταίρων της μετατρεπόμενης ή συγχωνευόμενης προσωπικής εταιρίας ή ατομικής επιχειρήσεως, εφόσον η ανώνυμη εταιρία προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση.

ε) Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 ότι θα προσκομίσει αντίγραφο του Φ.Ε.Κ., στο οποίο θα δημοσιευθεί το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας.

Φάκελλος στο αντίστοιχο Δημόσιο Ταμείο πρέπει να ανοιχθεί αμέσως με κατάθεση ενός Φύλλου Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, στο οποίο δημοσιεύθηκε η έγκριση συστάσεως της ανωνύμου εταιρίας και του καταστατικού της. Τούτο είναι απαραίτητο για να μπορεί να χρησθήσει το Δημόσιο Ταμείο

στην ανώνυμη εταιρία πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας.

7 . ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

7.1. Επί εισφορών σε χρήμα

Όπως και παραπάνω λέχθηκε, ο νόμος (άρθρο 12 Κ.Ν. 2190/20) παρέχει την ευχέρεια να καταβληθεί το μετοχικό κεφάλαιο ολόκληρο στην αρχή ή τμηματικά. Στη δεύτερη περίπτωση πρέπει κατά τη σύσταση της εταιρίας να καταβληθεί το ένα τέταρτο (1/4) αυτού - πάντως, συνολικά, όχι λιγότερο από 10.000.000 δραχμές που είναι το ελάχιστο νόμιμο όριο. Το υπόλοιπο πρέπει να καταβληθεί μέσα σε μια δεκαετία.

Η έννοια της διατάξεως αυτής είναι ότι πρέπει να καταβληθεί το 1/4 κάθε μιας μετοχής, που δε μπορεί να υπολείπεται των 25 δραχμών, αφού το κατώτατο επιτρεπτό όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής είναι 100 δραχμές. Οι μετοχές μέχρι της αποπληρωμής τους πρέπει να είναι ονομαστικές.

Οι εισφορές των μετόχων της ανώνυμης εταιρίας, που σχηματίζουν το μετοχικό κεφάλαιο αυτής, μπορεί να είναι σε μετρητά ή σε είδος. Επίσης, μπορεί η καταβολή της αξίας των μετοχών να γίνει τμηματικά.

Στο καταστατικό θα ορίζεται ο αριθμός των μετοχών, η ονομαστική αξία κάθε μετοχής, το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου και ο τρόπος καταβολής αυτού. Κατά συνέπεια και οι λογιστικές εγγραφές συστάσεως της ανωνύμου εταιρίας ποικίλουν.

Στη συνέχεια εξετάζονται όλες οι βασικές περιπτώσεις.

α) Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση ολοσχερούς καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου.

Εστω ότι οι Α, Β, Γ ιδρύουν ανώνυμη εταιρία με κεφάλαιο 10.000.000 δραχμές, διαιρεμένο σε 10.000 μετοχές των 1.000 δρχ. η κάθε μία και ότι οι Α και Β ανέλαβαν να καλύψουν από 2.000 μετοχές, ενώ ο Γ ανέλαβε 6.000 μετοχές. Η έκδοση των μετοχών πραγματοποιείται στην τιμή του αρτίου (δηλαδή, στην αναγραφόμενη επί της μετοχής, την ονομαστική).

Η πρώτη εγγραφή αποβλέπει στο να εμφανίσει την υποχρέωση που ανέλαβαν οι μέτοχοι να καλύψουν το κεφάλαιο και έχει ως εξής:

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	10.000.000	
33.03 Μέτοχοι. Λογ. καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00 Μ έ τ ο χ ο ς Α'		
Εγγραφή για 2.000 μετοχές	2.000.000	
33.03.01 Μ έ τ ο χ ο ς Β'		
Εγγραφή για 2.000 μετοχές	2.000.000	
33.03.02 Μ έ τ ο χ ο ς Γ'		
Εγγραφή για 6.000 μετοχές	<u>6.000.000</u>	
 Εις 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
Κάλυψη μετοχικού κεφαλ. ανων. εταιρίας από τους μετόχους		

Η δεύτερη εγγραφή θα εμφανίσει την καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους και η τρίτη και τελευταία εγγραφή τη μεταφορά του ποσού του κεφαλαίου στο λογαριασμό "40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο".

38ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ		
38.00 Ταμείο	10.000.000	
Εις 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		
33.03 Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφαλαίου		10.000.000
33.03.00 Μέτοχος Α', καταβολή 2.000.000		
33.03.01 Μέτοχος Β', καταβολή 2.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ', καταβολή <u>6.000.000</u>		
Καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους	-	

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	10.000.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο		10.000.000

Ετσι, μετά την καταβολή του κεφαλαίου, οι λογαριασμοί των μετόχων έκλεισαν και μένουν στο παθητικό ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, που εμφανίζει το κατά το καταστατικό ύψος του κεφαλαίου και στο ενεργητικό ο λογαριασμός ΤΑΜΕΙΟ που εμφανίζει ίση προς το κεφάλαιο ποσότητα μετρητών.

Οι παραπάνω εγγραφές θα γίνουν στα ημερολόγια (αναλυτικά και συγκεντρωτικό) και στα καθολικά (αναλυτικά και γενικό).

Συγχρόνως, θα καταχωρηθεί και η απογραφή ενάρξεως στο βιβλίο απογραφών - ισολογισμών.

Στο παραπάνω παράδειγμα, η απογραφή ενάρξεως θα περιλαμβάνει μόνο ένα λογαριασμό στο ενεργητικό, το λογαριασμό "38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ/38.00 Ταμείο" με το ποσό των 10.000.000 δρχ. και ένα στο παθητικό, το λογαριασμό "40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ/40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο".

β) Λογιστικές εγγραφές σε περίπτωση μερικής καταβολής του κεφαλαίου.

Η πρώτη εγγραφή της αναλήψεως του κεφαλαίου από τους μετόχους είναι η ίδια, όπως και στην περίπτωση (α), δηλαδή χρεώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΟΙ και πιστώνεται ο λογαριασμός ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ. με το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου. Αν υποθέσουμε ότι το κεφάλαιο θα καταβληθεί σε δύο δόσεις τότε η πρώτη δόση πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ποσό των 10.000.000 δρχ. που είναι το κατώτερο όριο απαιτούμενου μετοχικού κεφαλαίου για σύσταση ανώνυμης εταιρίας (βλ. άρθρο 8 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/20, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 38 παρ. 1 Ν. 2065/92).

Παράδειγμα:

Την 28/8/92 συνιστάται ανώνυμη εταιρία με κεφάλαιο 20.000.000 δρχ. σε μετρητά, που θα καταβληθεί σε δύο δόσεις. Πρώτη δόση 10.000.000 δρχ. Ιδρυτές της εταιρίας είναι τρεις, από τους οποίους ο Α' μετέχει στο κεφάλαιο με 4.000.000

δρχ., ο Β' με 6.000.000 δρχ. και ο Γ' με 10.000.000 δρχ., σύνολο 20.000.000 δρχ. Κατά τη σύσταση της εταιρίας, οι τρεις μέτοχοι θα καταβάλουν το μισό της εισφοράς τους ο κάθε ένας και το υπόλοιπο μισό εντός των επομένων πέντε ετών, όπως ειδικότερα ορίζεται στο καταστατικό.

Οι σχετικές λογιστικές εγγραφές ενάρξεως θα έχουν ως ακολούθως:

<u>-----20/8/92-----</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	20.000.000
33.03 <u>Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφαλαίου</u>	
33.03.00 Μέτοχος Α'	4.000.000
33.03.01 Μέτοχος Β'	6.000.000
33.03.02 Μέτοχος Γ'	<u>10.000.000</u>
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	20.000.000
40.02 <u>Οφειλόμενο μετοχ. κεφάλ. κοινών μετοχών</u>	
<i>Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους</i>	
<hr/>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	
33.04 <u>Οφειλόμενο κεφάλαιο</u>	10.000.000
33.04.00 Μέτοχος Α'	2.000.000
33.04.01 Μέτοχος Β'	3.000.000
33.04.02 Μέτοχος Γ'	<u>5.000.000</u>
<i>1/2 μ. κεφαλαίου αμέσως ζητιαβλητέου</i>	
18. ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ Κ. ΛΠ. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

18.12 <u>Οφειλόμενο κεφάλαιο</u>		10.000.000
Μέτοχος Α'	2.000.000	
Μέτοχος Β'	3.000.000	
Μέτοχος Γ'	<u>5.000.000</u>	

Το υπόλοιπο 1/2 του μετοχικού κεφαλαίου, που είναι καταβλητέο σε ισόποσες δόσεις σε επόμενα 5 χρόνια

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 20.000.000

33.03 Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Α'	4.000.000
33.03.01 Μέτοχος Β'	6.000.000
33.03.02 Μέτοχος Γ'	<u>10.000.000</u>

---

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο 10.000.000

Μέτοχος Α' μετρητά	2.000.000
Μέτοχος Β' μετρητά	3.000.000
Μέτοχος Γ' μετρητά	<u>5.000.000</u>

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

Μέτοχος Α'	2.000.000	10.000.000
Μέτοχος Β'	3.000.000	
Μέτοχος Γ'	<u>5.000.000</u>	

---

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10.000.000

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών

μετοχών

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

10.000.000

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

κοινών μετοχών

7.2. Επί εισφορών σε είδος

Ο νόμος επιτρέπει, όπως, κατά την ίδρυση της ανώνυμης εταιρίας, μερικές ή όλες οι εισφορές των μετόχων για το σχηματισμό του εταιρικού κεφαλαίου γίνουν σε είδος. Στην περίπτωση αυτή, της συστάσεως της ανωνύμου εταιρίας προηγείται η εκτίμηση των εισφερομένων από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Παράδειγμα :

Εστω, λοιπόν, ίδρυση ανώνυμης εταιρίας από τους Α, Β και Γ, οι οποίοι εισφέρουν ο πρώτος ακίνητο αξίας 4.800.000.000 δρχ. και μετρητά 200.000 δρχ., ο δεύτερος μηχανήματα αξίας 4.500.000 δρχ. και μετρητά 500.000 δρχ. και ο τρίτος μετρητά 10.000 δρχ. Σύνολο μετοχικού κεφαλαίου 20.000.000 δρχ., που διαιρείται σε 20.000 μετοχές των 1.000 δρχ. έκαστη. Η πρώτη εγγραφή θα είναι και πάλι η της καλύψεως του κεφαλαίου από τους μετόχους.

---

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03	Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφαλαίου	20.000.000
33.03.00	Μέτοχος Αεγγρ. για 5.000 μετ. δρχ.	5.000.000
33.03.01	Μέτοχος Β εγγρ. για 5.000 μετ. δρχ.	5.000.000
33.03.02	Μέτοχος Γ εγγρ. για 10.000 μετ. δρχ.	<u>10.000.000</u>

Εις 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο	20.000.000
-------	------------------------------	------------

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου από τους μετόχους

Ακολουθεί η δεύτερη εγγραφή κατά τα αναπτυχθέντα στο προηγούμενο παράδειγμα.

---

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.04	Οφειλόμενο κεφάλαιο	20.000.000
33.04.00	Μέτοχος Α'	5.000.000
33.04.01	Μέτοχος Β'	5.000.000
33.04.02	Μέτοχος Γ'	<u>10.000.000</u>

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	20.000.000
----------------------	------------

33.03 Μέτοχοι Λογ. καλύψεως κεφαλαίου

33.03.00	Μέτοχος Α'	5.000.000
33.03.01	Μέτοχος Β'	5.000.000
33.03.02	Μέτοχος Γ'	<u>10.000.000</u>

Η τρίτη εγγραφή εμφανίζει την καταβολή του κεφαλαίου.

---

11 ΚΤΙΡΙΑ		4.800.000
Αξία εισφερομένων από μετόχο Α'		
12 ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ		4.500.000
Αξία εισφερομένων από μετόχο Β'		
38 ΧΡΗΜΑΤ. ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ/38.00 Ταμείο		10.700.000
Μετρητά εισφερόμενα από μετόχο Α'	200.000	
Μετρητά εισφερόμενα από μετόχο Β'	500.000	
Μετρητά εισφερόμενα από μετόχο Γ'	<u>10.000.000</u>	
Εις 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 Μέτοχος Α'	5.000.000	
33.04.01 Μέτοχος Β'	5.000.000	
33.04.02 Μέτοχος Γ'	<u>10.000.000</u>	
Καταβολή εισφορών από τους μετόχους		

Η τελευταία εγγραφή δείχνει τη μεταφορά του ποσού του κεφαλαίου στο λογαριασμό "40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών".

---

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	20.000.000	
40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών		20.000.000

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Ι Ι

1. ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΑΥΤΟΥ

1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1.1.2. Έννοια κεφαλαίου - Αρχή σταθερότητας αυτού

Η εξασφάλιση των κεφαλαίων με τα οποία θα κινηθεί η επιχείρηση αποτελεί το πρώτο μέλημα κάθε επιχειρηματία και οργανωτή. Αλλά, τί εννοούμε με τον όρο "κεφάλαιο";

Η έννοια του κεφαλαίου είναι διαφορετική στη θεωρητική Οικονομική (Πολιτική Οικονομία) απ'ότι στην Ιδιωτική Οικονομική (Οικονομική των Επιχειρήσεων). Στην πρώτη, κεφάλαιο σημαίνει σύνολο υλικών αγαθών, που βρίσκονται στη λειτουργία της παραγωγής, εκτός από το έδαφος, το οποίο θεωρείται ιδιαίτερος (τρίτος) συντελεστής αυτής (εργασία-κεφάλαιο-φύση). Στη δεύτερη, ως κεφάλαιο νοείται το σύνολο των στην διάθεση του επιχειρηματία ευρισκομένων αγαθών, στα οποία περιλαμβάνεται και το έδαφος (περιουσία, ενεργητικό). Εδώ οι συντελεστές παραγωγής περιορίζονται σε δύο (εργασία-κεφάλαιο).

Το κεφάλαιο με μία διαφορετική ερμηνεία και σύμφωνα με την ιδιωτικοοικονομική άποψη, είναι η σε χρήμα εκφρασμένη περιουσία ή το χρηματικό ποσό βάσει του οποίου μπορεί η επιχείρηση να προσπορίζεται ορισμένες αξίες και το οποίο ποσό

θεωρείται υποχρέωση της επιχείρησης προς τους εισφέροντες αυτό, προς τους οποίους παρέχει δικαιώματα επί της περιουσίας και επί των κερδών τα οποία προκύπτουν από την κυκλοφορία της περιουσίας.

Το κεφάλαιο της επιχείρησης, το οποίο διαχειρίζεται ο επιχειρηματίας, είναι δυνατό να προέρχεται: α) εξ ολοκλήρου από τον ίδιο, β) καθολοκληρία από τρίτους (δανειστές) και γ) από ένα μέρος από τον επιχειρηματία και κατά ένα μέρος από τρίτους. Οι δύο πρώτες περιπτώσεις είναι μάλλον θεωρητικές. Στην πράξη, το κεφάλαιο που έχει στη διάθεσή του ο επιχειρηματίας κάθε φορά για την εκπλήρωση του σκοπού του, ανήκει μερικώς στον ίδιο και μερικώς στους τρίτους. Έτσι το κεφάλαιο διακρίνεται σε ίδιο και ξένο. Ορισμένοι θεωρούν ότι το κεφάλαιο, από την πλευρά της επιχείρησης σκοπούμενο, είναι ολόκληρο ξένο γι' αυτήν εφόσον ο επιχειρηματίας είναι κάτι το ξεχωριστό και δεν ταυτίζεται με την επιχείρηση. Αυτό φαίνεται πολύ καθαρά στην ανώνυμη εταιρία.

Το εισφερόμενο στην επιχείρηση κεφάλαιο, καθώς και το αντλούμενο από πηγές εκτός του επιχειρηματία, δεν παραμένει - τουλάχιστο κατά το μεγαλύτερο μέρος του - με τη μορφή του ρευστού (μετρητών, δηλαδή) αλλά μετασχηματίζεται σε μηχανήματα, εγκαταστάσεις, πρώτες ύλες και άλλα αγαθά για την εκπλήρωση του σκοπού της επιχείρησης. Η έγκριση του κεφαλαίου σε περιουσιακά στοιχεία εμφανίζεται στο ενεργητικό, ενώ η προέλευση αυτού στο παθητικό.

Το κεφάλαιο πρέπει να διέπεται από την αρχή της σταθερότητας ενώ παράλληλα απαγορεύεται από το νόμο η μεταβολή του ύψους, (συγκεκριμένα για τις ανώνυμες εταιρίες)

του (μετοχικού) κεφαλαίου, χωρίς να τηρηθούν ορισμένες διαδικασίες εγκρίσεως και δημοσιεύσεως της μεταβολής. Π.χ. για να αυξηθεί το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας χρειάζεται έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων αυτής, τροποποίηση του καταστατικού και έγκριση της εποπτεύουσας αρχής, δημοσίευση της αυξήσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Ακόμα πιά γραφειοκρατική και αυστηρή είναι η διαδικασία για την μείωση του (μετοχικού) κεφαλαίου. Με άλλα λόγια ο νόμος επιβάλλει την αρχή της σταθερότητας του μετοχικού κεφαλαίου.

Τούτο αποβλέπει, βασικά, στην προστασία των δανειστών, οι οποίοι πιστοδοτούντες την ανώνυμη εταιρία πρέπει να είναι βέβαιοι ότι για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους μπορούν να προσβλέπουν σε ένα σταθερό ποσό (το κεφάλαιο της εταιρίας).

1.1.3. Διακρίσεις κεφαλαίου

Το κεφάλαιο συνήθως ταυτίζεται με την περιουσία, αν και αποτελούν δύο όψεις του αυτού πράγματος.

Το μεν κεφάλαιο αποτελεί την περιουσία της επιχείρησης εκφρασμένη σε χρήμα, η δε περιουσία το σύνολο των συγκεκριμένων αγαθών στα οποία έχει επενδυθεί το κεφάλαιο. Η αντιπαράθεση περιουσίας-κεφαλαίου εμφανίζεται στον ισολογισμό της επιχείρησης, όπου η περιουσία (ενεργητικό) αντικρούζεται με τις πηγές προέλευσής της, το κεφάλαιο (παθητικό).

Το κεφάλαιο ανάλογα με το κριτήριο που χρησιμοποιούμε, είναι δυνατό να διακριθεί σε ορισμένες κατηγορίες, όπως:

α) Ανάλογα με την πηγή προέλευσής του, το κεφάλαιο διακρίνεται σε καταβλημένο, ξένο και αυτογενές. Καταβλημένο κεφάλαιο είναι αυτό που εισφέρθηκε στην επιχείρηση από τους φορείς της, συνήθως για απεριόριστο χρονικό διάστημα. Το ξένο κεφάλαιο προέρχεται από τους κάθε φύση δανεισμούς της επιχείρησης και είναι ορισμένης λήξεως. Το αυτογενές κεφάλαιο προέρχεται από κέρδη που πραγματοποίησε και δε διένειμε η επιχείρηση στους κατά το νόμο ή το καταστατικό της δικαιούχους, - αλλά τα αποθεματοποίησε για την αυτοχρηματοδότησή της.

β) Ανάλογα με το χρόνο παραμονής του στην επιχείρηση, το κεφάλαιο διακρίνεται σε μακροπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο. Το μακροπρόθεσμο περιλαμβάνει το ίδιο και το μακράς λήξεως ξένο κεφάλαιο (ομολογιακά, ενυπόθηκα δάνεια κ.λ.π). Το βραχυπρόθεσμο περιλαμβάνει τα δάνεια των τραπεζών για κεφάλαιο κινήσεως και τις πιστώσεις προμηθευτών και λοιπών τρίτων.

γ) Ανάλογα με τη χρησιμοποίησή του στην επιχείρηση, το κεφάλαιο διακρίνεται σε διαρκές κεφάλαιο και κεφάλαιο κινήσεως. Διαρκές κεφάλαιο είναι εκείνο που έχει επενδυθεί σε στοιχεία του παγίου ενεργητικού, όπως λ.χ. τα γήπεδα, κτίρια, μηχανήματα, ή του κυκλοφορούντος ενεργητικού, τα οποία όμως, λόγω του ειδικού λειτουργικού προορισμού τους ακινητοποιούνται στην επιχείρηση, όπως λ.χ. τα σιδηρά αποθέματα (ελάχιστα stocks). Κεφάλαιο κινήσεως είναι το τμήμα του συνολικού κεφαλαίου που προορίζεται για την κάλυψη των τρεχουσών αναγκών της επιχείρησης σε κυκλοφορούντα στοιχεία.

δ) Ανάλογα με το ποιού είναι οι δικαιούχοι, το κεφάλαιο διακρίνεται σε ίδιο και ξένο.

Το ίδιο κεφάλαιο οφείλεται στους φορείς της επιχείρησης και είναι δυνατό να διακριθεί σε ιδρυτικό, που καταβλήθηκε με την ίδρυση της επιχείρησης (εταιρίας) και σε επιγενόμενο, που δημιουργήθηκε μετά την ίδρυσή της. Το τελευταίο, αν προέρχεται από νέες εισφορές, συνιστά συμπληρωματική αύξηση του ιδρυτικού κεφαλαίου και αν δημιουργείται από αποταμίευση καθαρών κερδών της επιχείρησης, συνιστά αποθεματικό ή αυτογενές ίδιο κεφάλαιο. Το ξένο κεφάλαιο συνιστά τις κάθε φύσεως υποχρεώσεις της εταιρίας προς τρίτους.

1.1.4. Μετοχικό κεφάλαιο - Σχηματισμός κεφαλαίου

Ως μετοχικό κεφάλαιο, (ή εταιρικό) κεφάλαιο νοείται η (μαθηματική ποσότητα) που αναγράφεται στο καταστατικό της εταιρίας και η οποία, κατά την ίδρυσή της, αντιστοιχεί προς την αξία των εισφορών των μετοχών, εκτός αν οι μετοχές εκδόθηκαν υπέρ το άρτιο.

Το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, τις μετοχές (actions). Σκοπός της διαιρέσεως αυτής είναι ο σχηματισμός μεγάλου κεφαλαίου με τη συγκέντρωση πολλών αποταμιεύσεων. Ο παραστατικός τίτλος μέσω του οποίου δηλούται η ενοχική σχέση του κεφαλαιούχου μετόχου έναντι του κεφαλαίου καλείται, επίσης, μετοχή.

Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να καλυφθεί με δύο τρόπους, όπως ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 8 του Κ.Ν. 2190/20(1) ή να αναληφθεί από τα πρόσωπα που αναφέρονται στο καταστατικό ως ιδρυτές και τα οποία πρέπει να είναι τουλάχιστον δύο, σύμφωνα με τη γενική αρχή, ότι για κάθε σύμβαση απαιτούνται δύο μέρη(2) ή να αναληφθεί από το κοινό με δημόσια εγγραφή. Η πρώτη περίπτωση είναι, στη χώρα μας, η συνήθης. Και σ' αυτήν - εφόσον οι ιδρυτές είναι ισάριθμοι και αναφέρονται στο καταστατικό ονομαστικώς- αμελείται πολλές φορές η έκδοση των παραστατικών τίτλων των μετοχών. Πάντως, και όταν δεν εκτυπώνονται ή αργούν να εκτυπωθούν οι οριστικοί τίτλοι των μετοχών, πρέπει να εκδίδονται και να χορηγούνται στους μετόχους - ιδρυτές προσωρινοί τίτλοι (θα αναφερθούμε πιο κάτω). Αντίθετα, στην με δημόσια εγγραφή κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου, είναι αναγκαία η από την αρχή εκτύπωση των μετοχών.

(1) Άρθρο 8, παρ. 1 Ν. 2190/20

1. Το κεφάλαιο της ανωνύμου εταιρίας που αναλαμβάνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό από δύο τουλάχιστον ιδρυτές ή από τον κοινό με δημόσια εγγραφή πρέπει να καταβληθεί ολικά ή κατά ένα μέρος. Στη δεύτερη περίπτωση της μερικής καταβολής το μέρος που καταβλήθηκε πρέπει να είναι οπωσδήποτε τουλάχιστον, ίσο με αυτό που ορίζεται ως κατώτατο όριο στην παρ. 2.

(2) Εξαιρέση από τον κανόνα αυτόν η με τον Ν.Δ.1369/73 σύσταση της ΕΤΒΑ Α.Ε., στην οποία υπάρχει ένας μόνο μέτοχος, το Δημόσιο (άρθρο 4).

Δεν επιτρέπεται να εισφερθεί το κεφάλαιο από ένα μόνο πρόσωπο, ενώ το καταστατικό αναφέρει περισσότερους ιδρυτές.

Η κατά χρόνο μεταγενέστερο, όμως, συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο δεν αποτελεί λόγο λύσεως της ανώνυμης εταιρίας (άρθρο 47α παρ. 2 Κ.Ν. 2190/20). (1)

Το μετοχικό κεφάλαιο αποτελείται μόνο από στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτιμήςσεως.

Τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού δεν μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσεως εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. (2)

Το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να καταβληθεί στην αρχή ολόκληρο ή εν μέρει, αλλά στη δεύτερη περίπτωση το καταβλημένο μέρος αυτού κατά την σύσταση της εταιρίας δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερο από 10.000.000 δρχ. (άρθρο 8 παρ. 2, 1 Κ.Ν. 2190/20).

(1) Άρθρο 47α παρ. 2, Ν. 2190/20

Η συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα πρόσωπο δεν αποτελεί λόγο για λύση της εταιρίας.

(2) Άρθρο 8 παρ. 6 Κ.Ν. 2190./20, που προστέθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 409/86.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελείται μόνο από στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης. Τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού δεν μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσεως εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.

1.1.5. Ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου

Με το άρθρο 38 του Ν. 2065/92, το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας ορίσθηκε σε δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ., ολοσχερώς καταβλημένο κατά την σύσταση αυτής (άρθρο 8 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/20).

Για τις ανώνυμες εταιρίες που έχουν τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο, ο Α.Ν. 148/67 (άρθρο 2 παρ. 2) απαιτεί μετοχικό κεφάλαιο 10.000.000 δρχ., το οποίο με το άρθρο 12 του Ν. 876/79 αυξήθηκε σε 50.000.000 δρχ.

Η ανώνυμη εταιρία που προσφεύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου της, καθώς και εκείνες που συνάπτουν ομολογιακό δάνειο, πρέπει να έχουν μετοχικό κεφάλαιο ύψους 10.000.000 δραχμές ολοσχερώς καταβλημένο κατά την σύσταση αυτής (άρθρο 8α παρ. παρ. 1 και 2 Κ.Ν. 2190/20). (1)

(1) Άρθρο 8α παρ. παρ. 1, 2 (Κ.Ν. 2190/20)

ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. Το κατώτατο όριο του εταιρικού κεφαλαίου Α.Ε. που προσφεύγει ολικά ή κατά ένα μέρος στην κάλυψη του από το κοινό με Δημόσια εγγραφή ορίζεται στο ποσό των 10.000.000 δρχ. ολικά καταβλημένο.

2. Η με Δημόσια εγγραφή σύναψη ομολογιακού δανείου επιτρέπεται μόνο σε Ανώνυμη Εταιρία που έχει εταιρικό κεφάλαιο δρχ. 10.000.000 δρχ. ολικά καταβλημένο και για ποσό όχι ανώτερο του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Για τις εταιρίες που έχουν τις μετοχές τους στο Χρηματιστήριο, ο Α.Ν. 148/67 (άρθρο 2 παρ. 2) απαιτεί μετοχικό κεφάλαιο 10.000.000 δρχ., το οποίο με το άρθρο 12 του Ν. 876/79 αυξήθηκε σε 50.000.000 δρχ. Η ανώνυμη εταιρία που προσφεύγει στο κοινό για την ολική ή μερική κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου της καθώς και εκείνη που συνάπτει ομολογιακό δάνειο, πρέπει να έχει μετοχικό κεφάλαιο ύψους 10.000.000 δρχ. ολοσχερώς καταβλημένο (άρθρο 8α παρ. παρ. 1 και 2 Κ.Ν. 2190/20).

Το κατώτατο όριο ανώνυμης τραπεζικής εταιρίας πρέπει να είναι τουλάχιστον τέσσερα δισεκατομμύρια (4.000.000.000.000) δρχ. Τούτο ορίζεται στην υπ' αριθμ. 2110/20-8-1992 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Επίσης, το Ν.Δ. 1297/72 ορίζει ανώνυμες εταιρίες που προέρχονται από μετατροπή ή συγχώνευση, σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού, πρέπει να έχουν ελάχιστο όριο κεφαλαίου 60.000.000 δρχ. (άρθρο 8) και αν η συνιστώμενη ανώνυμη εταιρία προέρχεται από εισφορά ενός βιομηχανικού κλάδου, πρέπει το κεφάλαιό της να ανέρχεται τουλάχιστον σε 30.000.000 δρχ. (άρθρο 7).

Το μετοχικό κεφάλαιο των 10.000.000 δρχ. της ανώνυμης εταιρίας, κατά τη σύστασή της, μπορεί να προέρχεται από εισφορές σε χρήμα ή σε είδος (ο νόμος δεν κάνει διάκριση) με μόνη επιφύλαξη αν η εταιρία συσταίνεται με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72, οπότε πρέπει να ανέρχεται σε 60.000.000 δρχ. τουλάχιστον.

Η λογιστική απεικόνιση του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται, στο παθητικό και δη στην αρχή αυτού.

Εκφράζεται δε πάντοτε σε δραχμές (άρθρο 4 Α.Ν. 362/45) εκτός αν ο νόμος επιτρέπει ρητά την αναγραφή του σε ξένο νόμισμα.

Οι υφιστάμενες κατά την 30/6/1992 (ισχύς του Ν. 2065/1992) ανώνυμες εταιρίες, που έχουν κεφάλαιο μικρότερο των 10.000.000 δρχ., υποχρεούνται εντός δύο ετών να αυξήσουν το κεφάλαιό τους μέχρι του ποσού αυτού, διαφορετικά ανακαλείται η άδεια συστάσεώς τους (άρθρο 38 παρ. 3 του ν. 2065/1992). -

Οι ανώνυμες εταιρίες που δεν επιθυμούν να αυξήσουν το κεφάλαιό τους σε 10.000.000 δρχ. δύνανται πριν από την παρέλευση της παραπάνω διετίας, να μετατραπούν σε εταιρία άλλου τύπου με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Για τις ασφαλιστικές εταιρίες το κεφάλαιο ορίζεται ανάλογα με τους κλάδους ασφαλίσεως, ως εξής:

α) Σε 15.000.000 δρχ. όταν ασκούν ένα ή περισσότερους κλάδους ασφαλίσεως εκτός των κλάδων ζωής, κεφαλαιοποιήσεως, πίστεως, πλοίων και αεροσκαφών.

β) Σε 25.000.000 δρχ. όταν ασκούν μόνο τον κλάδο ζωής και κεφαλαιοποιήσεως.

γ) Σε 30.000.000 δρχ. όταν ασκούν μόνο τον κλάδο πίστεως.

δ) Σε 37.500.000 δρχ. όταν ασκούν μόνο τον κλάδο πλοίων και αεροσκαφών.

Αν η εταιρία ασκεί κλάδους ασφαλίσεως περισσότερους από ένα, το κεφάλαιό της αποτελείται από το μεγαλύτερο της

κατηγορίας που απαιτείται αυξημένο με 7.500.000 δρχ. Ειδικά για τις εταιρίες που ασκούν τον κλάδο ασφάλισης αυτοκινήτων, το μετοχικό κεφάλαιο δεν μπορεί να είναι κατώτερο από 25.000.000 δρχ. (Π.Δ. 198/1980). Σύμφωνα με το Ε.Λ.Σ. το κεφάλαιο αναλύεται στον λογαριασμό 40 με γενικό τίτλο "ΚΕΦΑΛΑΙΟ".

1.2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ 40

Όπως αναφέραμε και πιο πάνω ο λογαριασμός 40 "ΚΕΦΑΛΑΙΟ" εμφανίζει στις μεν ατομικές επιχειρήσεις την καθαρή περιουσία τους, στις δε εταιρίες την ονομαστική αξία των μετοχών ή μεριδίων. Επίσης το μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας διαιρείται σε μετοχές που δίνονται στους μετόχους της.

Το κεφάλαιο αυτό σχηματίζεται:

* Από τις εισφορές των μετόχων, οι οποίες καταβάλλονται κατά τη σύσταση της εταιρίας για να συγκροτηθεί στο αρχικό (ιδρυτικό) κεφάλαιο αυτής καθώς και μεταγενέστερα για την αύξησή του (επιγενόμενο κεφάλαιο). Και

* Από την κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή αδιανέμητων καθαρών κερδών (αυτογενές κεφάλαιο).

Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου κατά τη σύσταση ανώνυμης εταιρίας, καθώς και σε μεταγενέστερες αυξήσεις,

γίνεται με πίστωση των οικείων υπολογαριασμών του 40 με αντίστοιχη χρέωση του λογαριασμού 33.3 "Μέτοχοι λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου".

Ειδικότερα για την κάλυψη και καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

α) Η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου απεικονίζεται με χρέωση του λ/σμού 33.03 και με πίστωση του λ/σμού 40.02 "Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών" ή 40.03 "Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών", κατά περίπτωση, και του λ/σμού 41/01 "Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο", εφόσον συντρέχει λόγος.

β) Επακολουθεί η πίστωση του λογαριασμού 33.03, με χρέωση του λογαριασμού 33.04 "Οφειλόμενο κεφάλαιο", με το τμήμα το οποίο είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη, καθώς και με το τμήμα που έχει κληθεί να καταβληθεί και είναι καταβλητέο σε δόσεις οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως. Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 18.12 "Οφειλόμενο κεφάλαιο". Από το λογαριασμό αυτόν μεταφέρονται, στο τέλος κάθε χρήσεως, στη χρέωση του λογαριασμού 33.04, από το κεφάλαιο που έχει κληθεί να καταβληθεί, οι δόσεις που πρέπει να καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση. Με τις εγγραφές αυτές ο λογαριασμός 33.03 εξισώνεται.

Διευκρινίζουμε ότι στο λ/σμό 33.04 απεικονίζεται το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη και και από το κεφάλαιο που είναι καταβλητέο σε δόσεις μόνο οι

δόσεις εκείνου που έχει κληθεί να καταβληθεί, εφόσον οι δόσεις αυτές λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως. Το κεφάλαιο που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις εκείνου που έχει κληθεί να καταβληθεί, εφόσον λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως, απεικονίζονται στο λ/σμό 18.12.

γ) Η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου παρακολουθείται στο λ/σμό 33.04, ο οποίος πιστώνεται με τις εκάστοτε καταβολές, με χρέωση των οικείων λογαριασμών. Σε περίπτωση που οποιαδήποτε ληξιπρόθεσμη δόση δεν καταβάλλεται εμπρόθεσμα, η δόση αυτή μεταφέρεται από το λογαριασμό 33.04 στον 33.05 "Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση", με τον οποίο παρακολουθείται η παραπέρα τύχη τους, σύμφωνα με όσα προβλέπονται από το καταστατικό και τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά.

δ) Μόλις το μετοχικό κεφάλαιο καταβληθεί ολόκληρο ή - σε περίπτωση που η καταβολή του γίνεται με δόσεις - μόλις καταβληθεί οποιαδήποτε από τις δόσεις, με την πίστωση του λ/σμού 33.04 γίνεται και ισόποση με την καταβολή, μεταφορά από το λ/σμό 40.02 ή 40.03 στο λ/σμό 40.00 ή 40.01, κατά περίπτωση. Αν η καταβολή περιλαμβάνει και διαφορά υπέρ το άρτιο, γίνεται ισόποση με την καταβολή της διαφοράς αυτής μεταφορά από το λ/σμό 41.01 "Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο" στο λογαριασμό 41.00 "Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο".

Διευκρινίζουμε ότι η μεσολάβηση του λ/σμού 41.01 είναι πρόσκαιρη και γίνεται για την απεικόνιση της καλύψεως της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, δεδομένου ότι δεν

επιτρέπεται καταβολή της διαφοράς αυτής σε δόσεις.

Οι υπολ/σμοί 40.00 και 40.05 αφιερώνονται για την παρακολούθηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας. Στο λ/σμό 40.06 "Εταιρικό κεφάλαιο" παρακολουθείται το κεφάλαιο των λοιπών, εκτός από τις ανώνυμες, εταιριών, ενώ στο λ/σμό 40.07 "Κεφάλαιο ατομικών επιχειρήσεων", παρακολουθείται το κεφάλαιο που καταθέτει ο επιχειρηματίας στην ατομική επιχείρηση.

Ο λ/σμός 40.07 παραμένει αμετάβλητος σε όλη τη διάρκεια της χρήσεως, εκτός αν γίνουν νέες καταθέσεις του επιχειρηματία, οι οποίες καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού αυτού.

Οι αναλήψεις του επιχειρηματία που γίνονται κατά τη διάρκεια της χρήσεως καταχωρούνται στο λογαριασμό 33.07, ο οποίος μετονομάζεται σε "Ατομικός λογαριασμός επιχειρηματία". Στον τελευταίο αυτόν λογαριασμό, μεταφέρεται από το λογαριασμό 88 το αποτέλεσμα κάθε χρήσης. Το υπόλοιπο του λογαριασμού 33.07, που προκύπτει μετά τη μεταφορά σ' αυτόν του αποτελέσματος της χρήσεως, είναι δυνατό, κατά την κρίση του επιχειρηματία, να μεταφέρεται, είτε στο σύνολό του, είτε κατά μέρος, στο λογαριασμό 40.07.

Παράδειγμα

Εστω ότι την 1/1/1971 συνίσταται ανώνυμη εταιρία με μετοχικό κεφάλαιο 20.000.000 δραχμές, διαιρεμένο σε 20.000 μετοχές (από τις οποίες προνομιούχες 5.000 και κοινές 15.000) με ονομαστική αξία μετοχής 1.000 δραχμές και τιμή εκδόσεως 1.500 δραχμές. Το κεφάλαιο θα καταβληθεί σε μετρητά από τον

Ν. ΝΙΚΟΥ κατά τα 2/3 και από τον Δ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ κατά το 1/3 ως εξής:

- Στις 10/1/1971 το 1/4 της ονομαστικής αξίας κάθε μίας μετοχής και ολόκληρη η διαφορά από την έκδοση υπέρ το άρτιο [μετοχές 20.000 X 1.000 X 1/4 = 5.000.000 + διαφορά υπέρ το άρτιο : μετοχές 20.000 X 500 (1.500 - 1.000) = 10.000.000 = 15.000.000].

- Στις 10/2/1972 το 1/4 της ονομαστικής αξίας καθεμίας μετοχής (μετοχές 20.000 X 1.000 X 1/4 = 5.000.000).

- Στις 10/2/1973 τα 2/4 της ονομαστικής αξίας καθεμίας μετοχής (δηλαδή, μετοχές 20.000 X 1.000 X 2/4 = 10.000.000).

Θα γίνουν οι εγγραφές:

-----1/1/1971-----

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	30.000.000
(33.03 Μέτοχοι λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου	
(33.03.01 Ν. ΝΙΚΟΥ) 20.000.000	
(33.03.02 Δ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ) <u>10.000.000</u>	
Εις 40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
(40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών	15.000.000
(40.03 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομ. μετοχών	5.000.000
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	
(41.01 Οφειλόμενη διαφορά από την έκδοση	
μετοχών υπέρ το άρτιο)	10.000.000
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου	

Το τμήμα που είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη, καθώς και το τμήμα που έχει κληθεί να καταβληθεί και είναι καταβλητέο σε δόσεις, οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης 1972, εμφανίζονται στο λ/σμό 33.04 "Οφειλόμενο κεφάλαιο".

Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης 1972 καταχωρούνται στη χρέωση του λ/σμού 18.12 "Οφειλόμενο κεφάλαιο".

Δηλαδή θα γίνουν οι εγγραφές:

---

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
(33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο)		
(33.04.01 Ν. ΝΙΚΟΥ)	13.333.333	
(33.04.02 Δ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ)	<u>6.666.667</u>	
18. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ		10.000.000
(18.12 Οφειλόμενο κεφάλαιο)		
(18.12.01 Ν.ΝΙΚΟΥ)	6.667.667	
(18.12.02 Δ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ)	<u>3.333.333</u>	
Εις 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		30.000.000
(33.03 Μέτοχοι λ/σμός καλύψεως κεφ.)		
(33.04.01 Ν.ΝΙΚΟΥ)	20.000.000	
33.04.02 Δ.ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ)	<u>10.000.000</u>	

10/1/1971

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	15.000.000
38.00 ΤΑΜΕΙΟ	
38.00.00 ΜΕΤΡΗΤΑ	
Εις 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	15.000.000
(33.04 Οφειλόμενο Κεφάλαιο)	
(33.04.01 Ν. ΝΙΚΟΥ)	10.000.000
(33.04.02 Δ.ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ)	5.000.000

10/1/9...

40. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000
(40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφάλαιο κοινών μετοχών)	3.750.000
(40.03 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών)	<u>1.250.000</u>
41. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	10.000.000
(41.01 Οφειλόμενη διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο)	
(Εις) 40. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	5.000.000
(40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών)	3.750.000
(40.01 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο προνομ. μετοχών)	<u>1.250.000</u>
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	10.000.000
(41.01 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο)	

Στον ισολογισμό της 31/12/1971 ο μεν λ/σμός 18.12. "Οφειλόμενο κεφάλαιο" θα καταχωρηθεί ως πρώτος λ/σμός του ενεργητικού και θα εμφανίζει το κεφάλαιο που θα καταβληθεί μετά το τέλος της επόμενης χρήσης δρχ. 10.000.000, ο δε λ/σμός 33.04 "Οφειλόμενο κεφάλαιο", που εμφανίζει το κεφάλαιο που θα εισπραχθεί στην επόμενη χρήση 1972, δρχ. 5.000.000, θα εμφανισθεί στο κυκλοφορούν ενεργητικό με τον τίτλο "Κεφάλαιο εισπρακτέο στην επόμενη χρήση".

Στις 10/2/1972 και 10/2/1973 θα γίνουν όμοιες με τις δύο τελευταίες εγγραφές, αλλά για ποσά δρχ. 5.000.000 και 10.000.000 αντίστοιχα.

Αν στο παραπάνω παράδειγμα το κεφάλαιο καταβαλόταν σε είδος, δεν θα ήταν δυνατό να γίνει τμηματική καταβολή αυτού, αλλά θα έπρεπε ολόκληρο να καταβληθεί εφάπαξ. Ετσι, μετά την εκτίμηση των σε είδος εισφορών από την Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων του άρθρου 9 του ν. 2190/1920 (1) και την ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοσιότητας που προβλέπεται από το άρθρο 7β του ιδίου νόμου, η προτελευταία παραπάνω εγγραφή θα έχει ως εξής:

(1) ΑΡΘΡΟ 15 § Ν. 2190/20 (ισχύει από 1.1.87)

1. Η εταιρία δεν μπορεί να αναλαμβάνει την κάλυψη δικών της μετοχών.

2. Σε περίπτωση που τις μετοχές της εταιρίας ανέλαβε πρόσωπο που ενεργεί με δικό του όνομα αλλά για λογαριασμό της εταιρίας, θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό τις ανέλαβε για δικό του λογαριασμό.

(Το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 19 του π.δ. 409/1986).

10.00	ΓΗΠΕΔΑ - ΟΙΚΟΠΕΔΑ	5.000.000	
11.00	ΚΤΙΡΙΑ - ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ	10.000.000	
12.00	Μηχανήματα κ.λπ.	15.000.000	
	(Εις) 33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		30.000.000
	(33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο)		

Ενώ οι - άλλες παραπάνω εγγραφές θα προσαρμοστούν ανάλογα, ώστε να ανταποκρίνονται προς την εφάπαξ καταβολή του κεφαλαίου.

1.2.1. Άρθρο 8 Ν. 2190/20

Άρθρο 8

(Οι παρ. 6,7 ισχύει από 1.1.87)

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΗΣ Α.Ε.

1. Το κεφάλαιο της Α.Ε. που αναλαμβάνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο καταστατικό από δύο τουλάχιστον ιδρυτές ή από τον κοινό με δημόσια εγγραφή πρέπει να καταβληθεί ολικά ή κατά ένα μέρος. Στη δεύτερη περίπτωση της μερικής καταβολής το μέρος που καταβλήθηκε πρέπει να είναι οπωσδήποτε τουλάχιστον, ίσο με αυτό που ορίζεται ως κατώτατο όριο στην παρ. 2.

**Καταβολή
μετοχικού
κεφαλαίου**

"2. Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρίας ιδρυόμενης στο εξής, ορίζεται στο ποσό των δέκα εκατομμυρίων (10.000) δραχμών, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά τη σύσταση της εταιρίας.

**Κατώτατο όριο
μετοχικού
κεφαλαίου**

3. Οι υφιστάμενες ανώνυμες εταιρίες, που έχουν εταιρικό κεφάλαιο κατώτερο του οριζόμενου στην προηγούμενη παράγραφο ορίου, υποχρεούνται εντός δύο ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να αυξήσουν το κεφάλαιό τους μέχρι του ορίου αυτού, διαφορετικά ανακαλείται η άδεια σύστασής τους. (Άρθρο 38 παρ. 1 Ν. 2065/92 αντικατάσταση ισχύει από 30.6.92).

Υφιστάμενες Α.Ε.

"4. Οι ανώνυμες εταιρίες, που δεν επιθυμούν να συμμορφωθούν προς τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, δύνανται, πριν από την παρέλευση της ανωτέρω διετίας, να μετατραπούν σε εταιρία άλλου τύπου, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία λαμβάνεται κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 29 και στην παράγραφο 2 του άρθρου 31 του παρόντος" (Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρο 38 Ν. 2065/92, ισχύει από 30.6.92)

Η απόφαση αυτή που περιλαμβάνει τους όρους του καταστατικού της νέας πρέπει να γίνει με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

Στις αναγκαίες πράξεις για την μετατροπή εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 51 του νόμου 3190/55.

5. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 52 του Ν. 3190/55 όπως τροποποιήθηκε παρατείνεται μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1963 από την λήξη της.

6. Το μετοχικό κεφάλαιο αποτελείται μόνο από στοιχεία ενεργητικού που μπορούν να τύχουν χρηματικής αποτίμησης. Τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού δεν μπορεί να περιλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών.

Αποτίμηση

7. Το μετοχικό κεφάλαιο δεν μπορεί να μειωθεί πέρα από το κατώτατο όριο που ορίζεται στην παραπάνω παρ. 2, εκτός αν η απόφαση για τη μείωση προβλέπει την ταυτόχρονη αύξηση του κεφαλαίου, τουλάχιστον μέχρι το πιο πάνω κατώτατο όριο.

Μείωση

Σημείωση.

.....5. Για τα καταβαλλόμενα, από τους μετόχους ή εταίρους ποσά για την αύξηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, κεφαλαίου, των υφισταμένων ανωνύμων εταιριών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης, αντίστοιχα, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.Δ. 3323/1955 (παρ. 5 άρθρο 38 Ν. 2065/92). (Δεν θεωρούνται τεκμήρια).

----- * * -----

Σχετικές διατάξεις Νόμων, Αποφάσεων κ.λ.π.

(68) 26776/12-2-91 ΥΠΕΘΟ

Ελεγχος κεφαλαίου για εξαγορά προβληματικών επιχειρήσεων.

(74) Δελτ. Τύπου Υπ. Οικον.

Προδιαγραφές για την εκτύπωση μετοχών προκειμένου να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο.

(75) Π.Δ. 449/91 (ΦΕΚ 165Α'/30-10-91)

Αύξηση κατωτάτου ορίου μετοχικού κεφαλαίου Τραπεζικών εταιριών. Σχετική η υπ' αριθ. 2110/20-8-92 πράξη του Διοικητού της Τραπέζης Ελλάδος.

(82) Γνωμοδ. 587/91 Ν.Σ.Κ.

Η ασφάλιση ειδικών κατηγοριών μετόχων κατά την αύξηση μετοχικής κεφαλαίου Α.Ε.

(94) Δελτίο. Τύπου Υπ. Οικον. 6/8/92.

Εφαρμογή νέων διατάξεων για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε.

(112) Ν. 2065/92 Άρθρο 38 παρ. 5.

Τα καταβαλλόμενα ποσά για αύξηση κεφαλαίου Α.Ε. και Ε.Π.Ε. μέχρι τα όρια τα προβλεπόμενα από το άρθρο 38 παρ. παρ. 1 και 3 του ιδίου νόμου (10 εκατ. για Α.Ε., 3 εκατ. για ΕΠΕ) δεν αποτελούν τεκμήριο άρθρου 5 Ν.Δ. 3323/55.

(155) Διευκρίνιση Υπ. Οικ.

Δεν εφαρμόζονται τα τεκμήρια στη σύσταση και αύξηση κεφαλαίου Α.Ε.

Προϊσχύουσες διατάξεις

Οι προϊσχύουσες παρ. 2 και 3 και το προϊσχύον πρώτο εδάφιο της παρ. 4 είχαν ως εξής:

2. Το κατώτατο όριο του μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε. που ιδρύεται ορίζεται στο ποσό των 5.000.000 και πρέπει να καταβληθεί όλο κατά την σύσταση της Α.Ε.

3. Α.Ε. που έχουν εταιρικό κεφάλαιο κατώτερο από 5.000.000 δρχ. υποχρεούνται όπως μέσα σε 15 χρόνια από την ισχύ αυτής της παραγράφου να αυξήσουν το κεφάλαιό τους μέχρι του ως ανωτέρω κατώτατου ορίου, διαφορετικά ανακαλείται η άδεια συστάσεώς τους.

4. Α.Ε. που δεν επιθυμούν να συμμορφωθούν προς την διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, έχουν την δυνατότητα πριν τη λήξη της ανωτέρω δεκαπενταετίας με απόφαση της Γ.Σ. που παίρνεται σύμφωνα με το άρθρο 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2 να μετατραπούν σε εταιρία άλλου τύπου.

.....

1.2.2. Άρθρο 8α Ν. 2190/20

Άρθρο 8α

ΚΑΤΩΤΑΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. Το κατώτατο όριο του εταιρικού κεφαλαίου Α.Ε. που προσφεύγει ολικά ή κατά ένα μέρος στην κάλυψή του από το κοινό με Δημόσια εγγραφή ορίζεται στο ποσό των 10.000.000 δρχ. ολικά καταβλημένο.

**Κατώτατο
όριο
δημοσίας
εγγραφής**

2. Η με Δημόσια εγγραφή σύναψη ομολογιακού δανείου επιτρέπεται μόνο σε Α.Ε. που έχει εταιρικό κεφάλαιο δρχ. 10.000.000 ολικά καταβλημένο και για ποσό όχι ανώτερο του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

3. Η με Δημόσια εγγραφή κάλυψη εταιρικού κεφαλαίου ενεργείται δια μέσου της τράπεζας, ομολογιακών δε δανείων δια μέσου τράπεζας, καθώς και δια του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, των Ταχυδρομικών Ταμειυτηρίων, του Χρηματιστηρίου Αθηνών με τους χρηματιστές, μετά από άδεια ειδικής επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα ειδικά με Β.Δ.

**Κάλυψη
δημοσίας
εγγραφής**

4. Οι Α.Ε. που πορίζονται κεφάλαιο από μετοχές ή ομολογίες με Δημόσια εγγραφή, υποχρεούνται μέσα σ'ένα έτος να ζητήσουν την εγγραφή των χρεωγράφων αυτών στο χρηματιστήριο σύμφωνα με τα από την κείμενη νομοθεσία οριζόμενα.

**Εγγραφή στο
χρηματιστήριο**

5. Για την Δημόσια εγγραφή κάλυψης εταιρικού κεφαλαίου ή σύναψη ομολογιακού δανείου απαιτείται η παροχή άδειας από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς που εγκρίνει και το επιτόκιο στην περίπτωση των ομολογιακών δανείων.

Άδεια

Σχετικές διατάξεις Νόμων, Αποφάσεων κ.λ.π.

(43) Κ3-53/3.2.88 Υπ. Εμπορίου

Μόνο σε δρχ. η λόγω αναπροσαρμογής αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου Α.Ε. εκφραζομένου σε αλλοδαπό νόμισμα ως απαρτιζόμενου από ξένα κεφάλαια Ν.Δ. 2687/53.

---

* Το μετοχικό κεφάλαιο των Ανωνύμων Τραπεζικών Εταιριών έχει ορισθεί σε 4.000.000.000 (4 δισεκατ.) δρχ. με Π.Δ. του έτους 1991.

1.3. Κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου

Η εταιρική περιουσία που ανταποκρίνεται στο ποσό του μετοχικού κεφαλαίου συγκεντρώνεται με την καταβολή της αξίας των μετοχών από τα πρόσωπα που τις αποκτούν. Η καταβολή αυτή λέγεται εισφορά. Η υποχρέωση των προσώπων που αποκτούν τις μετοχές να καταβάλουν την εισφορά λέγεται κάλυψη του κεφαλαίου.

Σημειώνουμε ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 β του ν. 2190/20,⁽¹⁾ η εταιρία δεν μπορεί να αναλαμβάνει την κάλυψη δικών της μετοχών (2) καθώς και την απόκτηση μετοχών της. (2)

(1) ΑΡΘΡΟ 15 β Ν. 2190/20 (ισχύει από 1.1.87)

1. Η εταιρία δεν μπορεί να αναλαμβάνει την κάλυψη δικών της μετοχών.

2. Σε περίπτωση που τις μετοχές της εταιρίας ανέλαβε πρόσωπο που ενεργεί με δικό του όνομα αλλά για λογαριασμό της εταιρίας, θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό τις ανέλαβε για δικό του λογαριασμό.

(Το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 19 του π.δ. 409/1986).

(2) Στην περίπτωση απαγόρευσης απόκτησης ιδίων μετοχών, αναφέρονται ορισμένες εξαιρέσεις, όπως αποκτήσεις, με σκοπό τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, μετά από καθολική μεταδίδωση περιουσίας με σκοπό τη διανομή των μετοχών στο προσωπικό της εταιρίας κ.ά.

Το κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας πρέπει να καλυφθεί πριν από την ολοκλήρωση των διατυπώσεων δημοσιότητας, δηλαδή προτού η διοίκηση χορηγήσει την άδεια συστάσεως της εταιρίας.

Ο νόμος γνωρίζει δύο τρόπους καλύψεως του κεφαλαίου:

α) Την ιδιωτική κάλυψη, όταν οι ιδρυτές αναλαμβάνουν όλες τις μετοχές, και

β) Τη δημόσια κάλυψη, όταν όλες οι μετοχές ή μέρος αυτών αναλαμβάνονται από το κοινό με δημόσια εγγραφή.

Η κάλυψη με δημόσια εγγραφή προϋποθέτει:

α) Την παροχή άδειας από την επιτροπή κεφαλαιαγοράς,

β) Κεφάλαιο της εταιρίας τουλάχιστον δέκα εκατομμύρια δραχμές,

γ) Τη διενέργεια της καλύψεως μέσω τραπεζής,⁽¹⁾ και

δ) Την εντός έτους εγγραφή των μετοχών στο χρηματιστήριο (άρθρο 8 Α. Ν. 2190/1920).

(1) ΑΡΘΡΟ 8α Κ.Ν. 2190/20, παρ. 3

Η δια δημοσίας εγγραφής κάλυψης εταιρικού κεφαλαίου ενεργείται μέσω Τραπεζής, ομολογιακών δανείων μέσω Τραπεζής, ως και δια Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, των Ταχυδρομικών Ταμειυτηρίων, του Χρηματιστηρίου Αθηνών δια των Χρηματιστών, κατόπιν αδείας ειδικής Επιτροπής, κατά τα δια Β. Διαταγμάτων ειδικώτερον οριζόμενα.

1.3.1. Ενέχυρο

Απαγορεύεται σε ανώνυμη εταιρία να λαμβάνει δικές της μετοχές, καθώς, και μετοχές θυγατρικής της εταιρίας ως ενέχυρο (άρθρο 17 Κ.Ν. 2190/1920).

Για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου θα γίνουν οι εγγραφές:

---

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXX
(33.03 Μέτοχοι λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου)		
(33.03.01 Μέτοχος Α'	XX	
(33.01.02 Μέτοχος Β'	<u>XX</u>	
(Εις) 40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ		
(40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ. κοινών μετοχών)		XX
ή (40.03 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ. προνομ. μετοχών)		XX
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου		

Αν η καταβολή περιλαμβάνει και διαφορά υπέρ το άρτιο, υπάρχει μεσολάδηση του λογαριασμού 41.01 που είναι πρόσκαιρη και γίνεται για την απεικόνιση της καλύψεως της διαφοράς αυτής, δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται καταβολή της διαφοράς αυτής σε δόσεις.

Π.χ.

---

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	XXXX
(33.03 Μέτοχοι λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου)	
(33.03.01 Μέτοχος Α')	XX
(33.03.02 Μέτοχος Β')	<u>XX</u>
(Εις) 40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
(40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ. κοινών μετοχ.)	XX
(40.03 Οφειλ. μετοχ. κεφ. προνομ. μετοχ.)	X
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	
(41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο)	X
Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου	

1.3.2. Καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου

1.3.2.α. Εισφορές σε χρήμα και σε είδος

Με την κάλυψη του κεφαλαίου ο μέτοχος ανέλαβε, όπως είπαμε, την υποχρέωση να καταβάλει στην εταιρία την αξία της μετοχής, ενώ με την καταβολή εκπληρώνει αυτήν του την υποχρέωση.

Η υποχρέωση για καταβολή είναι αμέσως ληξιπρόθεσμη και απαιτητή με τη σύνταξη του καταστατικού της εταιρίας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται, μέσα σε δύο (2) μήνες από την ίδρυση της εταιρίας ή την αύξηση του κεφαλαίου της, να πιστοποιήσει σε ειδική συνεδρίαση αν το κεφάλαιο καταβλήθηκε σύμφωνα με όσα ορίζει το καταστατικό και να υποβάλει αντίγραφο του πρακτικού της συνεδριάσεως στο Υπουργείο Εμπορίου.

Η καταβολή του κεφαλαίου πραγματοποιείται με εισφορές των μετόχων σε χρήμα ή σε είδος.

Εισφορά σε χρήμα είναι η εισφορά σε έντοκο νόμισμα, τοις μετρητοίς, δηλαδή σε δραχμές καθώς και σε τραπεζικές επιταγές,

Εισφορά σε είδος είναι η εισφορά κάθε άλλου, εκτός από το χρήμα, αγαθού, το οποίο μπορεί (α) να αποτελέσει στοιχείο του ενεργητικού και (β) να τύχει χρηματικής αποτιμήσεως. Εξάλλου, κατά ρητή διάταξη του νόμου, εισφορές σε είδος δεν είναι δυνατό να αποτελέσουν οι απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρεώσεως εκτελέσεως εργασιών ή παροχής υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 6 ν. 2190/1920). (1)

(1) Αντικείμενο εισφοράς μπορεί να αποτελέσουν και η παραχώρηση της χρήσεως ακινήτου (Ν.Σ.Κ. Γνωμοδότηση του αριθ. 368/1971), καθώς και η απαίτηση κατά της εταιρίας, ενώ η εργασία ή παροχή υπηρεσιών προς την εταιρία δεν είναι δυνατό να αποτελέσουν αντικείμενο εισφοράς.

Οι εισφορές σε είδος υπόκεινται σε εκτιμητικό έλεγχο της αξίας τους από τριμελή Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων του άρθρου 9 του ν. 2190/1920, (2) η οποία μέσα σε δύο (2) μήνες αφότου διοριστεί από τον Νομάρχη οφείλει να υποβάλει τη γνωμοδότησή της.

1.3.2.6. Τμηματική καταβολή του κεφαλαίου

Ο νόμος επιτρέπει, στις περιπτώσεις που το κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο από το ελάχιστο όριο, το επιπλέον του ορίου αυτού ποσό να καταβληθεί τμηματικά μετά τη σύσταση της εταιρίας. Τμηματική καταβολή του κεφαλαίου μπορεί να γίνει όχι μόνο κατά τη σύσταση της εταιρίας, αλλά σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού. (2)

Κατά το νόμο, μερική καταβολή του κεφαλαίου επιτρέπεται μόνο προκειμένου για εισφορές σε χρήμα ενώ δεν επιτρέπεται μερική καταβολή προκειμένου για εισφορές σε είδος. Για να γίνει μερική καταβολή του κεφαλαίου πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις (άρθρο 12, ν. 2190/1920):

(2) Στις περιπτώσεις καταβολής του κεφαλαίου με δόσεις, η πιστοποίηση της καταβολής από το Διοικητικό Συμβούλιο γίνεται για κάθε μία δόση.

α) Η μερική καταβολή πρέπει να προβλέπεται από το καταστατικό και να αφορά μόνο εισφορές σε χρήμα.

β) Ο χρόνος καταβολής της αξίας της μετοχής δεν είναι δυνατό να υπερβαίνει τη δεκαετία.

γ) Το τμήμα της αξίας κάθε μετοχής που πρέπει να καταβληθεί κατά την έκδοσή της δεν μπορεί να είναι κατώτερο από το 1/4 της ονομαστικής αξίας της μετοχής και πάντως όχι κατώτερο των 25 δραχμών.

Αν οι μετοχές εκδίδονται σε τιμή πάνω από το άρτιο, ολόκληρη η διαφορά πάνω από το άρτιο καταβάλλεται εφάπαξ κατά την καταβολή της πρώτης δόσεως.

δ) Οι μετοχές μέχρι της αποπληρωμής τους είναι υποχρεωτικά ονομαστικές.

ε) Ο μεταβιβάζων τη μετοχή που δεν έχει εξολοκλήρου αποπληρωθεί ευθύνεται αλληλέγγυα μαζί με το νέο κύριο αυτής για το οφειλόμενο τμήμα της επί μία διετία από της μεταβιβάσεως.

στ) Εφόσον δεν καταβληθεί ένα τμήμα της αξίας των μετοχών και παρέλθει τρίμηνο από την προθεσμία που είχε ταχθεί, οι μετοχές καθίστανται αυτοδίκαια άκυρες και η εταιρία υποχρεούται σε πώληση νέων μετοχών μέσω του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η εκποίηση γίνεται για λογαριασμό του οφειλέτη μετόχου, στον οποίο καταβάλλεται κάθε πλεόνασμα που προκύπτει, μετά την αφαίρεση των σχετικών εξόδων, και κατά του οποίου η εταιρία μπορεί να αξιώσει κάθε ζημιά που προκύπτει από την πώληση των μετοχών.

Αν η εκποίηση αποτύχει, δύο φορές, η εταιρία υποχρεούται σε μείωση του κεφαλαίου κατά το ποσό που αντιστοιχεί στην αξία των μετοχών, (άρθρο 12 παρ. ε' ν. 2190/1920).

ζ) Σε κάθε έντυπο, διαφήμιση δημοσίευση ή άλλο έγγραφο, στο οποίο αναφέρεται το ονομαστικό κεφάλαιο, πρέπει απαραίτητα να μνημονεύεται και το καταβλημένο κεφάλαιο.

η) Καμμία αύξηση του κεφαλαίου δεν μπορεί να αποφασισθεί πριν από τη δημοσίευση της προσκλήσεως για πληρωμή της τελευταίας οφειλόμενης δόσεως.

1.3.2.γ. Εγγραφές καταβολής κεφαλαίου

- Όταν η καταβολή του κεφαλαίου δεν είναι τμηματική και γίνεται με εισφορά μετρητών γίνεται η εγγραφή :

38ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	XXX	
38.00 ΤΑΜΕΙΟ		
38.00.00 Μετρητά	<u>XXX</u>	
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXX
33.03 Μέτοχοι λ/σμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α'	X	
33.03.01 Μέτοχος Β'	<u>X</u>	
33.03.02 Μέτοχος Γ'	<u>X</u>	

- Όταν η καταβολή του κεφαλαίου γίνεται σε μετρητά και σε είδος και δεν είναι τμηματική η εγγραφή κάλυψης είναι η εξής:

Εστω εταιρία Α' με κεφάλαιο 20.000.000 : 20.000 μετοχές

Μέτοχος Α', ακίνητο αξίας 4.800.000 - μετρητά 200.000

Μέτοχος Β', μηχανήματα αξίας 4.500.000 - μετρητά 500.000

Μέτοχος Γ', μετρητά 10.000.000

---

11 ΚΤΙΡΙΑ	4.800.000	
Αξία εισφερομένων από μέτοχο Α'		
12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	4.500.000	
Αξία εισφερομένων από μέτοχο Β'		
38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	10.700.000	
38.00 Ταμείο		
Μετρητά μέτ. Α' 200.000		
Μετρητά μέτ. Β' 500.000		
Μετρητά μέτ. Γ' <u>10.000.00</u>		
33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		20.000.000
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο		
33.04.00 μέτοχος Α' 5.000.000		
33.04.01 μέτοχος Β' 5.000.000		
33.04.02 μέτοχος Γ' <u>10.000.000</u>		

---

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ	20.000.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ.	<u>20.000.000</u>
40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ	20.000.000
40.00 Καταβλημένο Μετ.Κεφ.	<u>20.000.000</u>

Όταν η καταβολή είναι τμηματική και γίνεται με εισφορά μετρητών το τμήμα που είναι καταβλητέο συγχρόνως με την κάλυψη, καθώς και το τμήμα που έχει κληθεί να καταβληθεί και είναι καταβλητέο σε δόσεις, οι οποίες λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσεως, εμφανίζονται στο λογαριασμό 33.04 "Οφειλόμενο κεφάλαιο." Το τμήμα που δεν έχει κληθεί να καταβληθεί και οι δόσεις που λήγουν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης, καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 18.12 "Οφειλόμενο κεφάλαιο". Δηλαδή, θα γίνουν οι εγγραφές :

---

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	XXX
33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
33.04.01 Μέτοχος Α'	X
33.04.02 Μέτοχος Β'	X
33.04.03 Μέτοχος Γ'	<u>X</u>

18 ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

18.12	Οφειλόμενο κεφάλαιο		XXX
18.12.01	Μέτοχος Α'	X	
18.12.02	Μέτοχος Β'	X	
18.12.03	Μέτοχος Γ'	<u>X</u>	
(Εις) 33.	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		XXXXXX
33.03	Μέτοχοι λ/σμός καλυψ. κεφ.		
33.03.01	Μέτοχος Α'	XX	
33.03.03	Μέτοχος Β'	XX	
33.03.03	Μέτοχος Γ'	<u>XX</u>	

---

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ XXX

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά XXX

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο XXX

33.04.01 Μέτοχος Α' X

33.04.02 Μέτοχος Β' X

33.04.03 Μέτοχος Γ' X

---

40 ΜΕΤΟΧΙΚΟΚΕΦΑΛΑΙΟ		XXX
40.02 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ. κοινών μετοχ.	XX	
40.03 Οφειλόμενο μετοχ. κεφ. προν. μετοχ.	X	
41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		X
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	X	
40. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ		XX
40.00 Καταβλημένο μετοχ. κεφ. κοινών μετοχών	X	
40.01 Καταβλημένο μετοχ. κεφ. προνομ. μετοχ.	X	
41. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		X
41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		

Στον ισολογισμό της 31.12 της πρώτης χρονιάς ο μεν λογαριασμός 18.12 "Οφειλόμενο κεφάλαιο" θα καταχωρηθεί ως πρώτος λογαριασμός του ενεργητικού και θα εμφανίζει το κεφάλαιο που θα καταβληθεί μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως, ο δε λογαριασμός 33.04 "Οφειλόμενο κεφάλαιο", που εμφανίζει το κεφάλαιο που θα εισπραχθεί στην επόμενη χρήση, θα εμφανιστεί στο κυκλοφορούν ενεργητικό με τον τίτλο "Κεφάλαιο εισπρακτέο στην επόμενη χρήση".

1.3.2.δ. Τμηματική καταβολή κεφαλαίου σε είδος

- Αν το κεφάλαιο καταβαλλόταν σε είδος, δε θα ήταν δυνατό να γίνει τμηματική καταβολή αυτού, αλλά θα έπρεπε ολόκληρο να καταβληθεί εφάπαξ. Έτσι μετά την εκτίμηση των σε είδος εισφορών από την Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων του άρθρου 9 του ν. 2190/1920 και την ολοκλήρωση της διαδικασίας δημοσιότητας που προβλέπεται από το άρθρο 7β του ίδιου νόμου, γίνεται η εγγραφή καταβολής του κεφαλαίου σε είδος που έχουμε αναφέρει στην προηγούμενη παράγραφο.

1.4. ΜΕΤΟΧΕΣ

1.4.1. Έννοια μετοχής

Η μετοχή είναι αξιόγραφο, στο οποίο ενσωματώνεται η μετοχική σχέση και ένα τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου. Μέχρις ότου παραδοθούν στους μετόχους οι μετοχές, χορηγούνται συνήθως σ' αυτούς οι καλούμενοι προσωρινοί τίτλοι (ή προσωρινές αποδείξεις), στους οποίους ενσωματώνεται η μετοχική σχέση, οι οποίοι όμως δεν είναι αξιόγραφα.

Τη μετοχική σχέση διέπει η βασική αρχή της ιδιότητας των μετοχών, που έχει διπλή έννοια.

Δηλώνει, αφενός ότι τα μετοχικά δικαιώματα που απορρέουν από τη μετοχική σχέση είναι ίσα, ότι δηλαδή όλες οι μετοχές παρέχουν κατ' αρχήν ίσα δικαιώματα (άρθρο 30 παρ. εδ. 2 ν. 2190/1920) και (άρθρο 89 εδ. 1 Α.Κ.) και αφετέρου ότι κάθε μετοχή εκπροσωπεί ίσο τμήμα του μετοχικού κεφαλαίου (άρθρο 34 Εμπ. Νόμου).

1.4.2. Χρηματιστηριακά στοιχεία μετοχών

Ο ο ν ο μ α σ τ ι κ ή αξία της μετοχής καλείται η αναγραφόμενη στον τίτλο και προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου με το συνολικό αριθμό των μετοχών. Π.χ.

Μετοχικό κεφάλαιο 10.000 δρχ.
----- = Ονομαστική αξία μετοχής - 1.000 δρχ.
Αριθμός μετοχών 10.000

Χρηματιστηριακή αξία είναι η διαμορφούμενη στο Χρηματιστήριο (μόνο για τις εισαγμένες σε αυτό) και αγοραία αξία είναι η διαμορφούμενη στην ελεύθερη αγορά.

Π ρ α γ μ α τ ι κ ή ή ε σ ω τ ε ρ ι κ ή αξία της μετοχής είναι η εξευρισκόμενη με διαίρεση της καθαρής περιουσίας της εταιρίας με το σύνολο των μετοχών (που επιτυγχάνεται μόνο σε περίπτωση ρευστοποίησης ολόκληρης της περιουσίας της εταιρίας).

Λογιστική αξία, τέλος, της μετοχής καλείται εκείνη που εξευρίσκεται με διαίρεση της λογιστικής καθαρής θέσεως της εταιρίας με το συνολικό αριθμό των μετοχών (βλ. παρακάτω παράγραφο).

Κ α τ ώ τ ε ρ ο ό ρ ι ο της ονομαστικής αξίας κάθε μετοχής ανώνυμης εταιρίας ο Κ.Ν. 2190/20 ορίζει το ποσό των εκατό (100) δραχμών (άρθρα 14 παρ. 1 και 30 παρ. 2) (1) και α ν ώ τ α τ ο ό ρ ι ο αυτής το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) δραχμών (άρθρο 30 παρ. 2).

Η ονομαστική αξία της μετοχής δεν έχει αντίστοιχη σχέση προς το κεφάλαιο που εκπροσωπεί. Γιατί η καθαρή θέση της εταιρίας - η οποία μπορεί να καθοριστεί επακριβώς μόνο μετά τη διάλυση αυτής - θεωρητικά μόνο ισούται προς το ονομαστικό κεφάλαιο. Είναι, συνήθως, ανώτερη ή κατώτερη αυτού. Η μετοχή, λοιπόν, εκπροσωπεί ένα μέρος της καθαρής θέσεως (του πραγματικού ιδίου κεφαλαίου) και όχι απλώς ένα ποσοστό του ονομαστικού κεφαλαίου. Με την έννοια αυτή έγινε δεκτό στη θεωρία ότι δεν είναι ουσιαστικό ελάττωμα η παράλειψη αναγραφής της ονομαστικής αξίας επί του τίτλου της μετοχής, εφόσον αναφέρεται η σχέση αυτής προς το ονομαστικό κεφάλαιο.

(1) ΑΡΘΡΟ 14 παρ. 1, Ν. 2190/1920.

1. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής δεν μπορεί να ορισθεί κατώτερη των 100 δρχ.

ΑΡΘΡΟ 30 παρ. 2, Ν. 2190/1920.

2. Η ονομαστική αξία κάθε μετοχής των Α.Ε. δεν μπορεί να ορισθεί κάτω από 100 (εκατό δρχ.) και πάνω από 30.000 (τριάντα χιλιάδες δρχ.).

1.4.3. Έκδοση μετοχών υπό ή υπέρ το άρτιο.

Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών σε τιμή κατώτερη του αρτίου (άρθρο 14 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/1920).(1)

Επιτρέπεται η έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, δηλαδή σε τιμή ανώτερη από την ονομαστική τους αξία, αλλά η προκύπτουσα διαφορά δεν μπορεί να διατεθεί για πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών και άγεται σε πίστωση ειδικού αποθεματικού (άρθρο 14 παρ. 3 Κ.Ν. 2190/20). (2)

Λογιστικές εγγραφές

Αν υποθέσουμε, τώρα, ότι κατά τη σύσταση ανωνύμου εταιρίας με μετοχικό κεφάλαιο ονομαστικής αξίας 10.000.000 δραχ. οι μετοχές διατέθηκαν στην τιμή των 11.000.000 δραχ., τότε οι σχετικές εγγραφές συστάσεως θα έχουν ως εξής :

(1) ΑΡΘΡΟ 14 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/1920.

2. Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών σε τιμή κατώτερη του αρτίου.

(2) ΑΡΘΡΟ 14 παρ. 3

3. Η διαφορά υπέρ το άρτιο που προκύπτει από έκδοση μετοχών δεν δύναται να διατεθεί για πληρωμή μερισμάτων ή ποσοστών.

---

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	11.000.000	
33.03 Μέτοχοι. Λ/σμός καλ. κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α' 5.000.000		
33.03.00 Μέτοχος Β' 3.000.000		
33.03.00 Μέτοχος Γ' <u>3.000.000</u>		
40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ		10.000.000
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο		
4.1. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ		1.000.000
41.01. Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		

Έκδοση 10.000 μετοχών ονομαστικής αξίας εκάστης 1.000 δρχ.
στην τιμή των 1.100 δρχ.

---

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	11.000.000	
38.00 Ταμείο		
33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		11.000.000
33.03. Μέτοχοι λ/σμός καλύψεως κεφαλαίου		
33.03.00 Μέτοχος Α' 5.000.000		
33.03.01 Μέτοχος Β' 3.000.000		
33.03.02 Μέτοχος Γ' <u>3.000.000</u>		

Καταβολή της αξίας από τους μετόχους

---

40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ	10.000.000
40.02 Οφειλόμενο κεφάλαιο	
41. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	1.000.000
41.01 Οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	
40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ	10.000.000
40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	
41. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	1.000.000
41.00 Καταβλημένη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	

1.4.4. Εκτύπωση τίτλων μετοχών

Όπως σημειώνεται και αλλού, οι περισσότερες ανώνυμες εταιρίες στην Ελλάδα δεν εκδίδουν (εκτυπώνουν) στην αρχή (κατά τη σύστασή τους) ή καθόλου τους παραστατικούς τίτλους των μετοχών. Αυτό είναι επιτρεπτό, γιατί η ελληνική νομοθεσία δεν θεωρεί απαραίτητη την έκδοση των τίτλων των μετοχών για τη νόμιμη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας ή για την κτήση από το μέτοχο των δικαιωμάτων του, που απορρέουν από τη μετοχή. Άρα η γένεση του μετοχικού δικαιώματος (δηλαδή, του ενοχικού δικαιώματος που συνδέει το μέτοχο με τη συμμετοχή του) δεν θεμελιώνεται σε ειδικό έγγραφο (τον τίτλο).

Ωστόσο, ο μέτοχος δεν στερείται του δικαιώματος να ζητήσει τη χορήγηση σ' αυτόν αποδεικτικού εγγράφου της μετοχής του στην εταιρία (δηλαδή τίτλου), αλλά η εταιρία μπορεί να του χορηγήσει προσωρινό τίτλο, όπως θα πούμε και παρακάτω.

Τούτο, φυσικά, μέχρι να εκδοθούν οι οριστικοί τίτλοι. Παλαιότερα, η έκδοση των οριστικών τίτλων χαρτοσημαινόταν προς 1,5% γι' αυτό πολλές εταιρίες απέφευγαν να προχωρήσουν στην έκδοσή τους.

Μετά τον Α.Ν. 148/67 (άρθρο 11) η έκδοση των τίτλων δεν υπόκειται σε χαρτοσήμανση - άρα δεν υπάρχει θέμα δαπάνης- παρά ταύτα, όμως, πολλές ανώνυμες εταιρίες - ιδίως οι οικογενειακές - αμελούν να εκδώσουν τους οριστικούς τίτλους των μετοχών.

1.4.5. Ιδιότητα μετοχών

Όπως σημειώνεται και αλλού, το μετοχικό κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια, που ονομάζονται μετοχές. Κάθε μετοχή, λοιπόν, εκπροσωπεί την εταιρική εισφορά και ενσωματώνει ίσα εταιρικά δικαιώματα. Άρα κάθε μετοχή έχει μία ψήφο.

Η αρχή της ισότητας των μετοχών από μία άποψη είναι και σχετική. Ισότητα μετοχών υπάρχει μόνο για τις μετοχές της ίδιας ονομαστικής αξίας και της αυτής κατηγορίας. Γιατί επί αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου είναι δυνατό, όχι όμως σύνηθες, να εκδοθούν μετοχές διαφορετικής, σε σχέση με τις παλιές, ονομαστικής αξίας κι ακόμη να εκδοθούν μετοχές με διάφορα προνόμια έναντι των κοινών μετοχών.

Αδιαίρετο μετοχών

Η μετοχή είναι αδιαίρετη με την έννοια ότι δεν νοείται διαίρεση του τίτλου ή του μετοχικού δικαιώματος.

Συγκυριότητα (κοινωνία) επί μετοχής

Αν μία μετοχή περιέλθει (με πράξη εν ζωή ή αιτία θανάτου) στην κυριότητα πολλών, επειδή είναι αδιαίρετη, συνιστάται κοινωνία μεταξύ αυτών (άρθρο 785 Α.Κ.). Στην περίπτωση αυτή, η διαχείριση ανήκει σε όλους τους συγκύριους από κοινού και η εκπροσώπηση ανατίθεται σε ένα απ'αυτούς (άρθρο 789 Α.Κ.) και αν δεν μπορούν να συμφωνήσουν αυτοί, τον διαχειριστή ορίζει το δικαστήριο (άρθρο 790 Α.Κ.).(1)

(1) Σύμφωνα με το σκεπτικό της υπ'αριθ. 1306/1982 αποφάσεως του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς (Ε.Εμπ. Δ. 1983, σελ. 601) ο υπό του δικαστηρίου διορισθείς διαχειριστής κοινών μετοχών δεν έχει την εξουσία να εκλέξει στη Γενική Συνέλευση μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την κρίση του, αλλά πρέπει να λαμβάνει υπ' όψη του τις υποδείξεις των συγκυρίων (κοινωνιών) μετόχων και ιδίως αυτές της πλειοψηφίας.

1.5. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΕΤΟΧΩΝ

1.5.1. Ανώνυμες μετοχές και ονομαστικές

Οι περισσότερες ανώνυμες εταιρίες έχουν τις μετοχές τους ανώνυμες (στον κομιστή), δηλαδή, χωρίς να αναγράφεται το όνομα του δικαιούχου πάνω σ' αυτές.

Η μεταβίβαση της ανώνυμης μετοχής (1) γίνεται με απλή παράδοση του τίτλου ή του σχετικού αποδεικτικού και, συμφωνία περί αυτού των μερών, χωρίς να απαιτείται έγγραφη συμφωνία.

Ετσι, ο εκάστοτε κομιστής του τίτλου είναι και δικαιούχος αυτού. Ορισμένες ανώνυμες εταιρίες έχουν τις μετοχές τους ονομαστικές. Κύριος της ονομαστικής μετοχής έναντι της ανώνυμης εταιρίας (αλλά και κάθε τρίτου) θεωρείται ο αναγραφόμενος ως μέτοχος στο βιβλίο μετόχων.

Η μεταβίβαση των μετοχών γίνεται με εγγραφή στο παραπάνω βιβλίο και έκδοση νέου τίτλου στο όνομα του νέου μετόχου ή σημείωση στον παλιό τίτλο του ονόματος κ.λ.π. στοιχείων τόσο του παλιού, όσο και του νέου μετόχου (άρθρο 8 β

(1) Για τη μεταβίβαση των μετοχών θα μιλήσουμε πιο κάτω.

Κ.Ν. 2190/20).(1)

Σε περίπτωση μερικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου, όλες οι μετοχές, μέχρι της αποπληρωμής αυτών, πρέπει να είναι ονομαστικές (άρθρο 12 παρ. 2γ Κ.Ν. 2190/20). (2)

Επίσης, σε περίπτωση μετατροπής ή συγχωνεύσεως επιχειρήσεων σε ανώνυμη εταιρία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72, οι μετοχές της ανώνυμης εταιρίας που προκύπτει από τη μετατροπή ή συγχώνευση παραμένουν υποχρεωτικά ονομαστικές για μία πενταετία (άρθρο 4 Ν.Δ. 1297/72) ο.π. κεφ. 8ο.

(1) ΑΡΘΡΟ 86 Κ.Ν. 2190/1920.

1. Η μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών, γίνεται με εγγραφή σε ειδικό βιβλίο της εταιρίας χρονολογούμενης και υπογραφόμενης από τον μεταβιδάζοντα μέτοχο και τον αγοραστή ή τους πληρεξουσίου του.

Μετά από κάθε μεταβίβαση εκδίδεται νέος τίτλος ή επισημειώνεται από την εταιρία πάνω στον τίτλο που υπάρχει η μεταβίβαση που έγινε και ονοματεπώνυμο με τις διευθύνσεις, το επάγγελμα και την εθνικότητα αυτού που μεταβιδάζει και αυτού που αγοράζει. Τα στοιχεία αυτά καταχωρούνται και στο τηρούμενο από την ανώνυμη εταιρία ως ανωτέρω ειδικό βιβλίο. Για την εταιρία θεωρείται ως μέτοχος αυτός που είναι γραμμένος στο βιβλίο.

(2) ΑΡΘΡΟ 12 παρ. 2 Κ.Ν. 2190/1920.

Οι μετοχές μέχρι να εξοφληθούν πρέπει να είναι ονομαστικές. Η μεταβιδασή τους γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 86.

Υποχρεωτικά ονομαστικές είναι οι μετοχές των τραπεζικών, ασφαλιστικών, σιδηροδρομικών και αεροπορικών ανωνύμων εταιριών, καθώς και εκείνων που ασκούν επιχείρηση παραγωγής φωταερίου, παραγωγής και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος, υδρεύσεως και αποχετεύσεως πόλεων, τηλεπικοινωνιών, ραδιοφωνίας και κατασκευής κάθε είδους πολεμικού υλικού (άρθρο 3 Ν.Δ. 3330/1955 και άρθρο 11α Κ.Ν. 2190/1920).

Επίσης, με επιταγή της παραγράφου 7 του άρθρου 6 του Ν. 1387/1983, οι ιδιωτικές κλινικές Α.Ε. υποχρεώθηκαν να μετατρέψουν τις μετοχές τους σε ονομαστικές αλλά με το άρθρο 2 παραγρ. 2 του Π.Δ. 247/1991 ορίστηκε ότι οι μετοχές ανωνύμων εταιριών που ζητούν άδεια ιδρύσεως ιδιωτικών κλινικών μπορεί να είναι και ανώνυμες.

Ονομαστικές είναι υποχρεωτικά οι μετοχές των ανωνύμων εταιριών, που είναι ιδιοκτήτες εφημερίδων ή περιοδικών κατά την έννοια των άρθρων 4 και 5 του Α.Ν. 1092/1938 περί τύπου (αυτό ορίζει το άρθρο 24 Ν. 1746/1988).

1.5.2. Μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες

Η εταιρία που έχει τις μετοχές της ονομαστικές μπορεί να τις μετατρέψει (με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ή

της Γενικής Συνελεύσεως) σε ανώνυμες. (1) Δεν επιβάλλεται πρόστιμο στις περιπτώσεις που οι μετοχές ανωνύμου εταιρίας παραμένουν για ορισμένο χρονικό διάστημα υποχρεωτικά ονομαστικές με διάταξη νόμου και μετατρέπονται σε ανώνυμες μετά την παρέλευση του χρόνου αυτού (άρθρο 11 παρ. 5 Ν. 1473/84). Τέτοια είναι η περίπτωση του Ν.Δ. 1297/92.

1.5.3. Κοινές και προνομιούχες μετοχές

Κοινές καλούνται οι μετοχές για τις οποίες δεν ορίζεται κανένα προνόμιο και προνομιούχες εκείνες που έχουν κάποιο προνόμιο. Κατά το άρθρο 3 του Κ.Ν. 2190/20, το προνόμιο μπορεί να αφορά περιοριστικώς:

α) Στην απόληψη, πριν από τις κοινές μετοχές, του κατά το άρθρο 45 του Κ.Ν. 2190/20 πρώτου μερίσματος, ποσοστού 6% επί του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

β) Στην προνομακή απόδοση του μετοχικού κεφαλαίου, που κατέβαλαν οι κάτοχοι προνομιούχων μετοχών, από το προϊόν της εκκαθαρίσεως.

(1) Κατά το άρθρο 2 παρ. 1 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Π.Δ. 409/86 το καταστατικό της ανωνύμου εταιρίας πρέπει να περιέχει διάταξη για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες και ανωνύμων σε ονομαστικές.

γ) Στην προνομιακή καταβολή μερισμάτων (υπέρ των προνομιούχων μετοχών) και για τις παρελθούσες χρήσεις, κατά τις οποίες δεν έγινε διανομή μερίσματος.

δ) Στο δικαίωμα απολήψεως ορισμένου τόκου, αν δεν υπάρχουν καθόλου ή δεν υπάρχουν επαρκή κέρδη. Στην περίπτωση αυτή οι προνομιούχες μετοχές είναι χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Όλες οι προνομιούχες μετοχές πρέπει ν'αναγράφουν την ένδειξη "προνομιούχος μετοχή μετά ψήφου" ή "προνομιούχος μετοχή άνευ ψήφου", ανάλογα με το είδος αυτών.

Η θέσπιση, από το άρθρο 3 του Κ.Ν. 2190/20, των προνομιούχων μετοχών, αποτελεί διάσπαση της αρχής της ισότητας, που γενικά ισχύει για τις μετοχές της ανώνυμης εταιρίας.

Όπως είναι διατυπωμένη η παράγραφος 1 του άρθρου 3 ("Επιτρέπεται, ίνα δια διατάξεων του καταστατικού, ορίζεται προνόμιον υπέρ μετοχών") φαίνεται πως το ή τα προνόμια πρέπει να ορίζονται στο καταστατικό κατά τη σύσταση της εταιρίας. Αυτό δεν ευσταθεί, όμως, γιατί το άρθρο 3, πριν αντικατασταθεί από το άρθρο 5 του Α.Ν. 148/1967, επέτρεπε ρητά τη δυνατότητα εκδόσεως προνομιούχων μετοχών και με τροποποίηση του καταστατικού.

Το γεγονός ότι τώρα δεν αναφέρεται τούτο ρητά, δεν σημαίνει και ότι απαγορεύεται η έκδοση προνομιούχων μετοχών, οποτεδήποτε, κατόπιν τροποποιήσεως του καταστατικού.

Κατά τη συγκρότηση της Γενικής Συνελεύσεως, για το σχηματισμό της απαιτούμενης εκάστοτε απαρτίας, δεν λαμβάνονται υπόψη οι προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές (γνωμοδότηση Ν.Σ. Κρ. 613/74 Ολομέλεια).

Επιτρέπεται η μεταβίβαση των προνομιούχων μετοχών, όπως και των κοινών.

Τα παραπάνω προνόμια μπορούν να χορηγηθούν μεμονωμένα ή και όλα μαζί. Στην τελευταία περίπτωση οι προνομιούχες μετοχές θα είναι χωρίς ψήφο.

Το κείμενο του άρθρου 3 του Κ.Ν. 2190/1920 (όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 5 του Α.Ν. 148/67 και τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3 Ν.Δ. 34/68, 4 Ν. 876/79) και 3 του Π.Δ. 409/86 έχει ως ακολούθως:

1.5.4. ΑΡΘΡΟ 3

(Η παρ. 4 ισχύει από 1.1.87)

Προνομιούχες μετοχές

1. Επιτρέπεται με το καταστατικό να ορίζει προνόμιο υπέρ μετοχών. Το προνόμιο αυτό συνίσταται στην απόληψη πριν από τις κοινές μετοχές του πρώτου μερίσματος του άρθρου 45 και επίσης στην προνομιακή απόδοση του κεφαλαίου που καταβλήθηκε από τους κατόχους προνομιούχων μετοχών από το προϊόν εκκαθάρισης της εταιρικής περιουσίας.

**Προνομιακή
απόληψη
μερίσματος
απόδοση
περιουσίας**

Επίσης επιτρέπεται να ορίζει ότι σε περίπτωση που δεν θα διανεμηθεί μέρισμα σε μία ή περισσότερες χρήσεις το προνόμιο αφορά την προνομιακή καταβολή μερισμάτων και για τις χρήσεις που δεν έγινε διανομή μερίσματος.

2. Οι προνομιούχες μετοχές δύναται να ορίζεται ότι έχουν σταθερό μέρισμα ή ότι συμμετέχουν συνολικά ή κατά ένα μέρος στα κέρδη της επιχείρησης.

Σταθερό μέρισμα

3. Οι προνομιούχες μετοχές με ψήφο δύναται να εκδοθούν και ως μετατρέψιμες σε κοινές μετοχές, οπότε ορίζεται και ο χρόνος της μετατροπής. Το δικαίωμα της μετατροπής ασκείται από τον προνομιούχο μέτοχο ατομικά με δήλωσή του, ισχύει δε η μετατροπή από την επόμενη της εταιρικής χρήσης που ασκήθηκε.(1)

Μετατρέψιμοι

4. Οι προνομιούχες μετοχές μπορούν να εκδοθούν και χωρίς δικαίωμα ψήφου, οπότε, εκτός από τα προνόμια των προηγούμενων παραγράφων, επιτρέπεται να καθορίζεται υπέρ αυτών και δικαίωμα απόληψης ορισμένου τόκου.

**Ανευ
δικαιώματος
ψήφου**

Η απόληψη ορισμένου τόκου από τους μετόχους προνομιούχων χωρίς δικαίωμα ψήφου μετοχών που θα εκδοθούν μετά την έναρξη ισχύος της παρούσης διάταξης υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 44α.

(1) Νόμιμη η μετατροπή προνομιούχων χωρίς ψήφο μετοχών σε κοινές. Παρά την απαγορευτική διάταξη του καταστατικού, εφόσον τροποποιηθεί προηγουμένως το καταστατικό και ληφθεί απόφαση από τη Συνέλευση των προνομιούχων για κατάργηση του προνομίου (Μον. Πρωτ. Αθ. 15383/90, Ε.Εμπ. Δ. 1991, σελ. 85).

Για την φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος που προέρχεται από τόκους προνομιούχων μετοχών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του Α.Ν. 148/1967, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

**Τόκοι
προνομιούχων**

Προκειμένου για προνομιούχες ονομαστικές μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου, που αναλαμβάνονται αρχικά από την ΕΤΒΑ ή το Δημόσιο, είναι δυνατό να καθοριστεί ότι η απόληψη ορισμένου τόκου μπορεί να γίνει με την προϋπόθεση αυτών των προνομιούχων μετοχών ότι δεν θα συμμετέχουν στα κέρδη. Και στην περίπτωση αυτή η απόληψη ορισμένου τόκου υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 44α.

5. Κατάργηση ή περιορισμός προνομίου επιτρέπεται μόνο μετά από απόφαση που παίρνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση των προνομιούχων μετόχων που αφορά το προνόμιο με πλειοψηφία των 3/4 του κεφαλαίου που εκπροσωπείται. (1)

**Κατάργηση,
περιορισμός**

(1) Σύμφωνα η απόφαση 1242/84 της Ολομέλειας του Συμβουλίου Επικρατείας (Ε. Εμπ. Δ. 1984, σελ. 258).

Για τη σύγκληση αυτής της Γενικής Συνέλευσης, την συμμετοχή σ' αυτή, την παροχή πληροφοριών, την ψηφοφορία καθώς και την ακύρωση των αποφάσεων της εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διατάξεις της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων.

6. Οι προνομιούχες μετοχές που θα εκδοθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων πρέπει να διακρίνονται από τις κοινές μετοχές και να αναγράφουν με μεγάλα στοιχεία στην πρόσθια όψη τους τις λέξεις "ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΜΕΤΟΧΗ" καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά τους. Π.χ. "Μετατρέψιμη", "Μετά ή χωρίς ψήφο" κ.λ.π., στην δε οπίσθια όψη, την έκταση και τους όρους του παρεχόμενου προνομίου.

Χαρακτηριστικά

7. Δεν θεωρούνται προνόμια, κατά την έννοια του άρθρου αυτού οι προτιμήσεις που παρέχονται για ανάληψη νέων μετοχών όταν εκδίδονται τέτοιες, συνολικά ή κατά ένα μέρος από τους κατά την εποχή της έκδοσης παλαιούς μετόχους ή υπαλλήλους γενικά της εταιρίας.

**Προτίμηση
αναλήψεως**

8. Δύναται να επιτραπεί με διατάξεις του καταστατικού η έκδοση δεσμευμένων ονομαστικών μετοχών των οποίων η μεταβίβαση εξαρτάται από την έγκριση της εταιρίας.

**Δεσμευμένες
μετοχές**

Την έγκριση παρέχει το Διοικητικό Συμβούλιο ή η Γενική Συνέλευση κατά τα οριζόμενα από το καταστατικό. Το καταστατικό δύναται να ορίσει τους λόγους για τους οποίους επιτρέπεται η άρνηση της έγκρισης.

1.5.5. Μετοχές επικαρπίας

Όπως σημειώθηκε και στην οικεία θέση του παρόντος κεφαλαίου, κατά την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας παραλαμβάνονται οι μετοχές (που εξοφλείται η ονομαστική τους αξία) από τους μετόχους και αντικαθιστούνται με άλλους τίτλους, που καλούνται μετοχές επικαρπίας.

Τούτο είναι απαραίτητο γιατί κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 15α του Κ.Ν. 2190/1920, οι μέτοχοι των οποίων οι μετοχές έχουν αποσβεσθεί διατηρούν τα δικαιώματά τους με εξαίρεση το δικαίωμα της επιστροφής της εισφοράς τους και το δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή του πρώτου μερίσματος, που εισπράττεται μόνο από τις μετοχές που δεν έχουν αποσβεσθεί.

Είναι φανερό, λοιπόν, ότι με την απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου (όταν αυτή είναι τμηματική) δημιουργούνται δύο κατηγορίες μετόχων. Εκείνων που δεν έχουν αποσβεσθεί οι μετοχές τους και διατηρούν πλήρη τα δικαιώματά τους και των λοιπών που έχουν αποσβεσθεί οι μετοχές και ως εκ τούτου τα δικαιώματά τους είναι περιορισμένα, όπως σημειώθηκε πιο πάνω.

Οι μετοχές (των οποίων η αξία έχει αποσβεσθεί) επιστρέφονται στην εταιρία, η οποία και προβαίνει στην ακύρωσή τους, ενώ ταυτόχρονα χορηγεί στους μετόχους αντίστοιχες μετοχές επικαρπίας. Όταν η απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται εφάπαξ δεν είναι απαραίτητη η έκδοση μετοχών επικαρπίας, αλλά αρκεί η κατάλληλη σφράγιση των παλαιών μετοχών.

1.6. ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΤΟΧΩΝ

1.6.1. Ονομαστικές και ανώνυμες μετοχές

Όπως τονίσθηκε σε προηγούμενες παραγράφους, η συμμετοχή στο κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να παρασταθεί με δύο τρόπους, δηλαδή, με την έκδοση ονομαστικών μετοχών ή ανωνύμων (στον κομιστή) μετοχών.

Σε ορισμένες περιπτώσεις ο νόμος επιβάλλει την έκδοση των μετοχών ως ονομαστικών. Π.χ. επί τμηματικής καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και μέχρις αποπληρωμής αυτού (άρθρο 12 παρ. 2γ Κ.Ν. 2190/1920), σε περίπτωση μετατροπής ή συγχωνεύσεως κατά τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/72 για μία πενταετία (άρθρο 4 Ν.Δ. 1297/72), για ορισμένες κατηγορίες ανωνύμων εταιριών, όπως τραπεζικές, ασφαλιστικές, σιδηροδρομικές κ.ά. κοινωφελείς (άρθρο 3 Ν.Δ. 3330/55). Αλλά και στο καταστατικό μπορεί να περιληφθεί διάταξη, που να ορίζει ότι οι μετοχές θα είναι ονομαστικές ή ανώνυμες. Πάντως, αν δεν ορίζεται τίποτε σχετικό στο καταστατικό, νοείται ότι οι μετοχές είναι ανώνυμες.

Η μεταβίβαση των μετοχών γίνεται κατά διαφορετικό τρόπο, αναλόγως αν είναι ανώνυμες ή ονομαστικές.

Κλοπή, απώλεια ή καταστροφή μετοχών

Το άρθρο 12α του Κ.Ν. 2190/1920 προβλέπει ότι σε περίπτωση κλοπής, απώλειας ή καταστροφής του τίτλου ονομαστικής μετοχής μπορεί να ζητηθεί η ακύρωση του τίτλου αυτού με αίτηση προς τον Πρόεδρο Πρωτοδικών της έδρας της εταιρίας. Ο Πρόεδρος αφού δεβαιωθεί για τα περιστατικά κλοπής, απώλειας ή καταστροφής, εκδίδει απόφαση που ορίζει ότι ο τίτλος που εκλάπη κ.λ.π. είναι άκυρος και υποχρεώνει την εταιρία να εκδώσει νέον (έγκυρο) τίτλο.

Συνεπώς, το άνω άρθρο προέβλεπε προστασία μόνο του μετόχου - κατόχου ονομαστικών τίτλων και όχι και του κατόχου ανωνύμων τίτλων. Το κενό καλύφθηκε, ήδη, με τα άρθρα 904-921 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας που εφαρμόζονται και για τους τίτλους στον κοιμιστή (όπως είναι οι ανώνυμες μετοχές).

Μπορεί, μάλιστα, να υποστηριχθεί ότι τα άρθρα αυτά του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας καλύπτουν και τις ονομαστικές μετοχές (αφού κι αυτές είναι αξιόγραφα) και άρα το άρθρο 12α του Κ.Ν. 2190/20 κατέστη ανενεργό.

1.6.2. Μεταβίβαση ανωνύμων μετοχών

Για να μεταβιβασθεί η κυριότητα της ανώνυμης μετοχής αρκεί η παράδοση αυτής (της νομής αυτής, δηλαδή) από τον κύριό της στον αποκτώντα και σχετική συμφωνία, που δεν είναι απαραίτητο να γίνει εγγράφως. Επίσης, δεν απαιτείται καμμία εγγραφή στα βιβλία της ανώνυμης εταιρίας. Συνεπώς, η μεταβίβαση των ανωνύμων μετοχών είναι απλή, εύκολη και δεν γνωστοποιείται πουθενά.

Όταν η μεταβίβαση (πώληση) των ανωνύμων μετοχών γίνεται στο Χρηματιστήριο, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 15 και 17 του Ν. 3632/28.

Ν ο μ ο λ ο γ ί α: Η κυριότητα επί της ανώνυμης μετοχής (στον κοιμιστή) Α.Ε., που αποτελεί πράγμα, όσο και το ενσωματούμενο σ' αυτήν δικαίωμα, μεταβιβάζονται από τον κύριό

της, όπως σε κάθε κινητό πράγμα (κατά τα άρθρα 1034 επ. Α.Κ.) με την παράδοση της νομής της μετοχής από τον κύριο αυτής στον αποκτώντα και με συμφωνία των μερών περί μεταθέσεως της κυριότητας. Η κατοχή του τίτλου της μετοχής είναι αποκλειστικό μέσο νομιμοποιήσεως για την άσκηση του σ' αυτόν παριστωμένου και ενσωματουμένου δικαιώματος. Τα άρθρα 888 και 889 εφαρμόζονται και επί των ανωνύμων μετοχών. Έτσι, η κατοχή των τίτλων αυτών δημιουργεί νόμιμο μαχητό τεκμήριο για τον κομιστή τους ότι έχει το δικαίωμα διαθέσεώς τους.

1.6.3. Μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών

Η μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών απαιτεί ορισμένη γραφειοκρατική διαδικασία, που έχει σαν συνέπεια και σχετική δημοσιότητα. Έτσι:

α) Η μεταβίβαση ονομαστικών μετοχών, που δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, γίνεται με εγγραφή στο ειδικό βιβλίο μετόχων της εταιρίας, όπου καταχωρείται η χρονολογία μεταβιβάσεως και τα στοιχεία του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος, οι οποίοι και υπογράφουν σ' αυτό. Η πράξη της μεταβιβάσεως μπορεί να γίνει και με πληρεξουσίους, οπότε υπογράφουν αυτοί. Μετά από κάθε μεταβίβαση εκδίδεται νέος τίτλος ή σημειώνεται πάνω στον παλιό από την εταιρία η γενόμενη μεταβίβαση και τα στοιχεία του μεταβιβάζοντος και του αποκτώντος (ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις, εθνικότητα, επάγγελμα αυτών).

Τα ίδια στοιχεία καταχωρούνται και στο ειδικό βιβλίο μετοχών της εταιρίας. Εναντι της εταιρίας θεωρείται ως μέτοχος ο εγγεγραμμένος στα ειδικά αυτά βιβλία (βλ. άρθρο 86 Κ.Ν. 2190/20).

Επί μεταβιβάσεως ονομαστικών μετοχών Α.Ε. μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο, μόνη η ύπαρξη συγγενικού δεσμού μεταξύ μεταβιβάζοντος και αποκτώντος δεν αρκεί για να θεμελιώσει τεκμήριο εικονικότητας του τιμήματος. Εξ άλλου, για τον καθορισμό της πραγματικής αξίας των μεταβιβαζομένων μετοχών απαιτείται εκτός της γνώσεως της εσωτερικής αξίας αυτών και η συνεκτίμηση και άλλων παραγόντων διαμορφώσεως της αγοραίας αξίας αυτών, όπως είναι το γεγονός ότι πρόκειται για μετοχές μειοψηφίας (απόφαση Σ. Επικρατείας 3882/83 Τμ. Β' στο Δελτίο Συνδέσμου Α.Ε και Ε.Π.Ε. Σεπτεμβρίου 1985, σελ. 9).

6) Η μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο γίνεται (κατά τη ρητή διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 86 του Κ.Ν. 2190/20) σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν.Δ. 3330/55.

Σε περίπτωση κληρονομιάς ή κληροδοσίας ονομαστικών μετοχών, η μεταβίβαση γίνεται κατά τους ορισμούς του άρθρου 6 του Ν.Δ. 3330/55, το οποίο προβλέπει ότι η καταχώρηση στα βιβλία της εταιρίας επ'ονόματι των κληρονόμων ή των κληροδόχων και η σχετική σημείωση στον τίτλο γίνεται με αίτηση τούτων και με την προσκόμιση των σχετικών εγγράφων νομιμοποίησης.

Δεν επιτρέπεται να γίνει η εγγραφή επ' ονόματι του νέου δικαιούχου χωρίς πιστοποιητικό του αρμόδιου οικονομικού εφόρου, ότι υπεβλήθη η σχετική φορολογική δήλωση.

1.6.4. Εκτίμηση εσωτερικής αξίας μετοχών

Όταν πρόκειται να μεταβιβασθεί το σύνολο ή μέρος των μετοχών μίας ανώνυμης εταιρίας, προκύπτει θέμα τιμής στην οποία θα γίνει η μεταβίβαση. Αν οι συναλλασσόμενοι δεν θέλουν να καταλήξουν σε αυθαίρετη τιμή, θα πρέπει να προηγηθεί η εκτίμηση της εσωτερικής αξίας της μετοχής. Η εκτίμηση αυτή είναι απαραίτητη, γιατί αποδίδει την πραγματική οικονομική κατάσταση της εταιρίας και συνεπώς θεωρείται λογικό και δίκαιο η μεταβίβαση των μετοχών να γίνει σε τιμή που να εγγίζει την εσωτερική αξία αυτών. Φυσικά, δεν πρέπει να παραβλέπεται, ότι στη διαμόρφωση της τιμής μεταβιβάσεως, τελικά, θα παίξει σημαντικό ρόλο και ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησεως. Οπωσδήποτε, επειδή με την πάροδο του χρόνου, η ονομαστική αξία των μετοχών μπορεί να συμβεί να απέχει κατά πολύ από την εσωτερική (πραγματική) αξία αυτών, η ανωτέρω εκτίμηση είναι πάντοτε χρήσιμος οδηγός.

Ονομαστική αξία της μετοχής είναι αυτή που αναγράφεται στον τίτλο της. Μένει πάντοτε αμετάβλητη (σταθερή), εκτός αν ήθελε τροποποιηθεί, όπως ο νόμος ορίζει, δηλαδή, με τροποποίηση του καταστατικού της εταιρίας.

Η ονομαστική αξία της μετοχής είναι το πηλίκο της διαιρέσεως του μετοχικού κεφαλαίου με τον αριθμό των μετοχών, π.χ.

$$\frac{\text{Μετοχικό κεφάλαιο } 100.000.000}{\text{Αριθμός μετοχών } 1.000.000} = 100 \text{ δρχ. η ονομαστ. αξία της μετοχής}$$

Λογιστική αξία της μετοχής καλείται εκείνη, που εξευρίσκεται με τη διαίρεση της λογιστικής καθαρής θέσεως της εταιρίας με το συνολικό αριθμό των μετοχών. Π.χ. η εταιρία Α, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, έχει λογιστική καθαρή θέση (ενεργητικό 140.000.000 - υποχρεώσεις 50.000.000=) 90.000.000 δρχ. και άρα η λογιστική αξία έκαστης μετοχής, κατά τη στιγμή αυτή, είναι :

$$\frac{90.000.000}{1.000.000} = 90 \text{ δρχ.}$$

Συνεπώς, κατά τον ισολογισμό ενάρξεως της εταιρίας, οπότε το ενεργητικό (Ε) είναι ίσο με το μετοχικό κεφάλαιο (ΜΚ), γιατί δεν υπάρχουν καθόλου υποχρεώσεις προς τρίτους, η λογιστική αξία της μετοχής συμπίπτει με την ονομαστική αξία αυτής - φυσικά και με την πραγματική.

Εστω, ο αρχικός ισολογισμός ανώνυμης εταιρίας, ο οποίος εμφανίζει ενεργητικό (E) 100.000.000 δραχ., μετοχικό κεφάλαιο(MK) 100.000.000 δραχ. και υποχρεώσεις (Y) μηδέν. Η λογιστική αξία έκαστης μετοχής (από το ένα εκατομμύριο αυτών) είναι:

$$\frac{(E-Y) = 10.000.000}{\text{Μετοχές } 1.000.000} = 100 \text{ δραχ.}$$

Επίσης, εκατό δραχμές είναι η ονομαστική αξία της μετοχής, αλλά και η πραγματική.

Απαλλαγή υπεραξίας πωλουμένων μετοχών

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 4 του Α.Ν. 148/67, όπως ισχύει, το κέρδος (υπεραξία) που πραγματοποιείται κατά την πώληση μετοχών ανωνύμων εταιριών σε τιμή ανώτερη εκείνης στην οποία αποκτήθηκαν, απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος.

Ειδικότερα, προκειμένου περί νομικών προσώπων, η παραπάνω απαλλαγή παρέχεται με την προϋπόθεση ότι τα κέρδη εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού με προορισμό την κάλυψη τυχόν ζημιών που θα προκύψουν στο μέλλον από την πώληση χρεωγράφων. Σε περίπτωση, όμως, διανομής ή διαλύσεως της επιχειρήσεως, τα κέρδη αυτά προστίθενται στα λοιπά εισοδήματά της και φορολογούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της φορολογίας εισοδήματος που ισχύουν κατά τον χρόνο εκείνο.

Εσωτερική αξία της μετοχής καλείται η εξευρισκόμενη (έπειτα από εκτίμηση όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού στην πραγματική αξία τους, σε δεδομένη στιγμή, και προσδιορισμό της καθαρής θέσεως της εταιρίας) με διαίρεση του ποσού της καθαρής θέσεως (της πραγματικής, όχι της λογιστικής) με τον αριθμό των μετοχών. Η κατ'αυτόν τον τρόπο ευρισκόμενη εσωτερική αξία της μετοχής είναι και η πραγματική αξία αυτής.

Η εκτίμηση της εσωτερικής αξίας των μετοχών μιας εταιρίας μπορεί να γίνει :

α) Από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20. Αυτό επιβάλλεται από το νόμο, οσάκις πρόκειται να εισφερθεί το σύνολο ή μέρος των μετοχών σε άλλη εταιρία (εισφορά σε είδος).

β) Από ορκωτούς λογιστές ή και άλλους πραγματογνώμονες σε κάθε άλλη περίπτωση (κυρίως επί πωλήσεως μετοχών).

Τονίζεται και πάλι, ότι εδώ επιδιώκεται, με την εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού, ο προσδιορισμός της πραγματικής καθαρής θέσεως. Τούτο, σε αντίθεση προς την περίπτωση της λογιστικής αξίας της μετοχής οπότε λαμβάνεται υπ'όψη η λογιστική καθαρή θέση, όπως προκύπτει αυτή από κάποιο εσωλογιστικό ισολογισμό.

Όπως είναι γνωστό, εσωλογιστικός ισολογισμός είναι εκείνος που προκύπτει από τα επίσημα (θεωρημένα) βιβλία της εταιρίας, ενώ η εκτίμηση των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της επιχειρήσεως δίνει ένα εξωλογιστικό ισολογισμό, ο οποίος θα μεταβληθεί σε λογιστικό ισολογισμό μόνο αν οι διαφορές που προέκυψαν από την εκτίμηση εγγραφούν στα λογιστικά βιβλία.

1.6.5. Υποδείγματα μετοχικών τίτλων

1.6.5.α. Οριστικοί τίτλοι

Το δικαίωμα του μετόχου επί του μετοχικού κεφαλαίου - όπως κατ'επανάληψη τονίσθηκε - παρίσταται με ένα τίτλο που λέγεται, κοινώς, μετοχή. Ο τίτλος αυτός καλείται οριστικός, όταν περιλαμβάνει και τις μερισματαποδείξεις και είναι κατάλληλα εκτυπωμένος, ώστε να μεταβιβάζεται ευχερώς από τον κομιστή (όπως τα χαρτονομίσματα).

Το άρθρο 2 του Κ.Ν. 2190/20 ορίζει ότι το καταστατικό της ανώνυμης εταιρίας πρέπει - μεταξύ άλλων - να περιλαμβάνει και διατάξεις για τον αριθμό και την έκδοση των μετοχών. Κατά τη σύσταση της εταιρίας, μετά τη δημοσίευση της αδείας του Νομάρχη και σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της ανακοινώσεως για την αύξηση, η εταιρία μπορεί να εκδώσει (τυπώσει) τον ανάλογο αριθμό μετοχών για να τον διανείμει στους δικαιούχους.

Η απόφαση για το χρόνο εκδόσεως, τον αριθμό των τίτλων και των μετοχών που θα περιλαμβάνει κάθε τίτλος και όλα τα σχετικά, λαμβάνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας.

Επαναλαμβάνεται και εδώ, ότι η εκτύπωση οριστικών τίτλων δεν είναι υποχρεωτική, γι'αυτό και πολλές ανώνυμες εταιρίες καθυστερούν την εκτύπωση για μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα.

Οι μετοχικοί τίτλοι μπορεί να είναι απλοί (μιας μετοχής) ή πολλαπλοί (πέντε, δέκα, πενήντα, εκατό κ.λ.π. μετοχών). Ακόμα μπορεί να εκτυπωθεί ποικιλία τίτλων, π.χ. για μετοχικό κεφάλαιο 5.000.000 δρχ., που διαιρείται σε 5.000. μετοχές των χιλίων δρχ. η κάθε μία, να έχουμε την παρακάτω κατανομή :

Μετοχικό κεφάλαιο 5.000.000

100 τίτλοι μιας μετοχής (100 X 1.000=)	100.000
100 τίτλοι πέντε μετοχών (100 X 5 X 1.000=)	500.000
40 τίτλοι δέκα μετοχών (40 X 10 X 1.000=)	400.000
40 τίτλοι εκατό μετοχών (40 X 100 X 1.000=)	<u>4.000.000</u>
Σύνολο	5.000.000

Κάθε μετοχή έχει δικαίωμα μιας ψήφου. Αρα τίτλος πέντε μετοχών παρέχει δικαίωμα πέντε ψήφων. Όλα τα εκ της μετοχής απορρέοντα δικαιώματα των μετόχων, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 3 του Κ.Ν. 2190/1920, (περί προνομιούχων μετοχών), είναι υποχρεωτικώς ανάλογα προς το ποσοστό κεφαλαίου, που αντιπροσωπεύει ο κάθε συγκεκριμένος τίτλος.

Η ονομαστική αξία της μετοχής δεν μπορεί να ορισθεί κατώτερη των 100 δρχ. ούτε ανώτερη των 30.000 δρχ. (άρθρο 30 Κ.Ν. 2190/1920). Αλλά, ο πολλαπλός τίτλος, που περιλαμβάνει περισσότερες από μία μετοχές, θα έχει ασφαλώς και πολλαπλάσια, αναλόγως, ονομαστική αξία.

Κάθε μετοχή (δηλαδή, ο παραστατικός τίτλος αυτής) διαιρείται σε τρία μέρη (βλ. υπόδειγμα). Στο επάνω μέρος είναι τυπωμένη η επωνυμία της επιχειρήσεως και ο αριθμός των μετοχών τις οποίες αντιπροσωπεύει. Το κομμάτι αυτό του τίτλου παραμένει στο στέλεχος. Στο μεσαίο τμήμα επαναλαμβάνεται η επωνυμία της εταιρίας, η άδεια συστάσεως αυτής, το κεφάλαιο κ.λ.π. στοιχεία. Το τμήμα αυτό είναι το σώμα της μετοχής. Το τρίτο μέρος αποτελείται από τις μερισματαποδείξεις (κουπόνια), που είναι ισάριθμες με τα χρόνια διάρκειας της εταιρίας. Το επάνω τμήμα (το πρώτο, που παραμένει στο στέλεχος) χωρίζεται από το κυρίως σώμα της μετοχής με μαχαιρίδιο ακανόνιστης λεπίδας.

Σε περίπτωση μερικής καταβολής του κεφαλαίου, οπότε οι μετοχές είναι υποχρεωτικά ονομαστικές, αναγράφονται στην οπίσθια όψη κάθε μετοχής οι διατάξεις του άρθρου 12 του Κ.Ν. 2190/1920, καθώς και οι σχετικές διατάξεις του καταστατικού.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ανώνυμης εταιρίας ορίζονται δύο σύμβουλοι που υπογράφουν τις μετοχές, πριν αυτές παραδοθούν στους δικαυόχους, καθώς και όλες οι λεπτομέρειες της εκδόσεώς τους. Οι μέτοχοι, παραλαμβάνοντας τις μετοχές τους από τα γραφεία της εταιρίας, υπογράφουν για την παραλαβή στο στέλεχος από το οποίο αποκόπτονται οι παραδιδόμενοι σ' αυτούς τίτλοι.

Ακολουθούν δύο υποδείγματα οριστικών τίτλων, ένα για ανώνυμες μετοχές και ένα για ονομαστικές.

Όλα τα τυπογραφεία, που ειδικεύονται στην εκτύπωση μετοχών, διαθέτουν, βεβαίως, διάφορα υποδείγματα και από αυτά μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να επιλέξουν εκείνο που θα τους αρέσει περισσότερο, αλλά πρέπει να το συγκρίνουν με τα παρατιθέμενα εδώ για να βεβαιωθούν ότι περιέχει τα απαραίτητα και τα σωστά στοιχεία.

Τίτλοι μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο ανωνύμων εταιριών.

Οι ανώνυμες μετοχές των εισαγομένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών εταιριών εκτυπώνονται σε ειδικό χαρτί ασφαλείας (άρθρο 2 Ν. 1960/1991).

1.6.5.6. Προσωρινοί τίτλοι

Πριν από την έκδοση των οριστικών τίτλων και μέχρι να εκδοθούν αυτοί, είναι σκόπιμο να εκδίδει η εταιρία και να παραδίδει στους μετόχους προσωρινούς τίτλους.

Οι προσωρινοί τίτλοι, που έχουν τη μορφή και την αξία προσωρινών αποδείξεων (οι οποίες αποδεικνύουν τα μετοχικά δικαιώματα), περιλαμβάνουν μόνο το μεσαίο τμήμα των οριστικών τίτλων, δεν έχουν μερισματαποδείξεις, αλλά αναγράφουν τις λέξεις "προσωρινός τίτλος".

Οι προσωρινοί τίτλοι ούτε αξιόγραφα ούτε συστατικά έγγραφα είναι. Απλώς καλύπτουν μια πρακτική ανάγκη, την ανάγκη της βεβαιώσεως της αναλήψεως του κεφαλαίου από τους μετόχους, έως ότου εκδοθούν οι οριστικοί τίτλοι.

Όταν η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου είναι τμηματική, αλλά η πληρωμή προβλέπεται σύντομη σχετικά, αποφεύγεται η έκδοση ονομαστικών μετοχών, οι οποίες μετά την αποπληρωμή θα έπρεπε να μετατραπούν στον κοιμιστή (δηλαδή ανώνυμες) και κατά το διάστημα που μεσολαβεί εκδίδονται προσωρινοί τίτλοι.

Πριν από την έκδοση του Α.Ν. 148/1967 (το άρθρο 11 του οποίου κατάργησε τη χαρτοσήμανση των οριστικών τίτλων των μετοχών, που υπήρχε ως τότε) γίνονταν ευρεία χρήση των προσωρινών τίτλων, ακριδώς για την αποφυγή του χαρτοσήμου.

Στην πράξη, συνηθίζεται και σήμερα, η έκδοση προσωρινών τίτλων να διαρκεί για πολύ χρόνο ή και επ' άπειρον. Αυτό το κάνουν, κυρίως οι οικογενειακές ανώνυμες εταιρίες για να αποφεύγουν τη δαπάνη εκτυπώσεως ή και απλώς από αμέλεια. Ωστόσο πολλοί λόγοι επιβάλλουν την έκδοση οριστικών τίτλων - κυρίως λόγοι τάξεως (για τις μεταξύ των μετόχων σχέσεις) και ευχέρειας μεταβιβάσεως αυτών.

1.6.6. Ιδρυτικοί τίτλοι κοινοί και εξαιρετικοί

1.6.6.α. Τρόποι εξαγοράς των ιδρυτικών τίτλων

Το άρθρο 15 του Κ.Ν. 2190/1920 ορίζει ότι κατά την ίδρυση της εταιρίας μπορεί να εκδοθεί αριθμός ιδρυτικών τίτλων (κοινών), που δεν επιτρέπεται να υπερβεί το δέκατον (1/10) του όλου αριθμού των εκδιδόμενων μετοχών. Οι τίτλοι αυτοί χορηγούνται σε όλους ή σε μερικούς ιδρυτές της εταιρίας σ' ανταμοιβή οριζομένων ενεργειών αυτών για τη σύσταση της ανώνυμης εταιρίας. Επίσης, κατά τη σύσταση ή και κατά τη διάρκεια λειτουργίας της ανώνυμης εταιρίας, επιτρέπεται να εκδοθούν, εξαιρετικώς, ιδρυτικοί τίτλοι και να δοθούν σε πρόσωπα που εισφέρουν κάτι σε είδος και σε αντάλλαγμα της εισφοράς τους αυτής. Η εξακρίβωση της υπάρξεως των συγκεκριμένων εισφορών σε είδος (για τις οποίες θα δοθούν, εξαιρετικώς, οι ιδρυτικοί τίτλοι) γίνεται από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20.

Από τα παραπάνω συνάγεται ότι έχουμε δύο ειδών ιδρυτικούς τίτλους. Τους κοινούς και τους εξαιρετικούς.

Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι δεν έχουν ονομαστική αξία (γιατί δεν εκπροσωπούν κάποιο περιουσιακό στοιχείο), δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση της εταιρίας ούτε στο προϊόν εκκαθαρίσεως της περιουσίας αυτής. Και κατά τη γραμματική ερμηνεία της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Κ.Ν. 2190/20, μπορούν να χορηγηθούν μόνο κατά τη σύσταση της εταιρίας.

Επειδή, όμως το ίδιο άρθρο, στην παράγραφο 5 αυτού, ορίζει ότι οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι επιτρέπεται να χορηγηθούν είτε κατά τη σύσταση, είτε και διαρκούσης της λειτουργίας της ανώνυμης εταιρίας, θα μπορούσε να υποστηριχθεί το αυτό και για τους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους (ταυτόχρονα νομοθετικού λόγου).

Η παράγραφος 1 του άρθρου 15 του Κ.Ν. 2190/20 απαιτεί όπως ορίζονται σαφώς στο καταστατικό οι παρασχεθείσες υπηρεσίες για τις οποίες χορηγούνται οι ιδρυτικοί τίτλοι.

Η έννοια της διατάξεως αυτής είναι προφανής (προς αποφυγή τυχόν καταχρήσεων). Οι ιδρυτικοί τίτλοι παρέχουν αποκλειστικώς δικαίωμα απολήψεως του ενός τετάρτου (1/4) του τμήματος των ετησίων καθαρών κερδών, που απομένει μετά τις κρατήσεις για το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρισμα.

Η εταιρία δικαιούται, δέκα έτη μετά την έκδοση ιδρυτικών τίτλων, να εξαγοράσει και ακυρώσει αυτούς στην τιμή που ορίζεται στο καταστατικό, η οποία συνολικά για όλους τους τίτλους επιτρέπεται να ανέρχεται το πολύ στο ποσό που αντιστοιχεί στην κεφαλαιοποίηση προς 15% του κατά την τελευταία τριετία πληρωθέντος στους ιδρυτικούς τίτλους μέσου ετησίου μερίσματος.

Παράδειγμα:

Η ανώνυμη εταιρία έχει 1.000 ιδρυτικούς τίτλους, για τους οποίους την τελευταία τριετία κατέβαλε μέρισμα κατά σειρά 200.000 δρχ., 300.000 δρχ. και 400.000 δρχ.

Η ανώτατη τιμή στην οποία επιτρέπεται να εξαγοραστούν οι άνω ιδρυτικοί τίτλοι εξευρίσκεται ως εξής:

Μέσο ετήσιο καταβληθέν μερίσμα:

$$\frac{200.000 + 300.000 + 400.000}{3} = 300.000 \text{ δραχ.}$$

Κεφαλαιοποίηση του μέσου ετησίου μερίσματος προς 15%:

$$\frac{300.000 \times 100}{15} = 2.000.000 \text{ δραχ.}$$

Αρα, το ανώτατο ποσό, που επιτρέπεται να διαθέσει η εταιρία, για να εξαγοράσει το σύνολο των ιδρυτικών τίτλων αυτής, είναι δύο εκατομμύρια δραχμές. Αν το καταστατικό αναγράφει τιμή εξαγοράς ανώτερη του ποσού των 2.000.000 δραχ., η διάταξή του αυτή δεν εφαρμόζεται.

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι δίδονται σε αντάλλαγμα εισφορών σε είδος (ενώ οι κοινοί δίδονται σε αντάλλαγμα υπηρεσιών των ιδρυτών). Η εταιρία δικαιούται να καθορίσει οποιουσδήποτε όρους συμμετοχής αυτών στα κέρδη και εξαγοράς τους, τηρουμένων, όμως, αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 3 του Κ.Ν. 2190/20.

Εδώ, η διάρκεια των ιδρυτικών τίτλων δεν μπορεί να είναι ανώτερη από την προβλεπόμενη διάρκεια χρησιμοποίησεως των εισφερομένων ειδών. Η επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/20, κατόπιν αιτήσεως της εταιρίας, προβαίνει στην εξακρίβωση της υπάρξεως των εισφερομένων ειδών και τη διάρκεια χρησιμοποίησεως αυτών, όχι όμως και στην εκτίμηση της αξίας αυτών.

Οι λογιστικές εγγραφές είναι και εδώ ανάλογες με εκείνες που δίδονται κατωτέρω για τους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους.

Γενικά, οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων δεν είναι μέτοχοι και τα δικαιώματά τους δεν είναι μετοχικά, αλλά ενοχικά.

Υπόδειγμα ιδρυτικού τίτλου παρατίθεται πύ κάτω. Σχετικό με τους ιδρυτικούς τίτλους είναι το άρθρο 15 του Κ.Ν. 2190/1920.

1.7. "ΑΡΘΡΟ 15

ΙΔΡΥΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1. Κατά την ίδρυση της εταιρίας μπορεί να συμφωνηθεί, εφόσον προβλεφθεί ρητά στο καταστατικό, ότι όλοι ή μερικοί από τους ιδρυτές θα πάρουν ως ανταμοιβή για καθορισμένες ενέργειές τους για τη σύσταση της εταιρίας, αριθμό ιδρυτικών τίτλων που δεν μπορούν να υπερβούν το ένα δέκατο (1/10) του αριθμού των μετοχών που εκδίδονται.

2. Οι τίτλοι ούτοι δεν έχουν ονομαστική αξία και δεν παρέχουν δικαίωμα τι συμμετοχής εις την διοίκηση και διαχείριση της εταιρίας, ως και εις το προϊόν της εκκαθαρίσεως της περιουσίας αυτής.

3. Οι τίτλοι ούτοι παρέχουν αποκλειστικώς δικαίωμα απολήψεως το πολύ του 1/4 τμήματος των καθαρών κερδών, όπερ υπολείπεται μετά τας αφαιρέσεις της κρατήσεως προς σχηματισμόν τακτικού αποθεματικού και του απαιτουμένου προς διανομήν πρώτου μερίσματος εις τους μετόχους ποσού.

4. Η εταιρία δικαιούται δέκα έτη μετά την έκδοσιν τοιούτων τίτλων να εξαγοράσει και ακυρώσει αυτούς αντί της εν τω καταστατικώ οριζομένης τιμής, ήτις συνολικώς δια πάντας τους τίτλους ουδέποτε δύναται να αποτελέσει ποσόν υπερβαίνον το αντιστοιχούν εις την κεφαλαιοποίησιν προς 15% του κατά την τελευταίαν τριετίαν πληρωθέντος εις τους ιδρυτικούς τίτλους μέσου ετησίου μερίσματος.

5. Εξαιρετικώς, προκειμένου κατά την σύστασιν ή διαρκούσης της λειτουργίας εταιρίας τινος να δοθώσιν ως αντάλλαγμα εισφορών εις είδος ιδρυτικοί τίτλοι, δικαιούται αυτή, τηρουμένων αναλόγως των διατάξεων του άρθρου 3, να καθορίση οιοσδήποτε όρους συμμετοχής αυτών εις τα κέρδη και εξαγοράς, διάρκειαν όμως αυτών ουδέποτε ανωτέραν της προβλεπομένης διαρκείας της χρησιμοποιήσεως του εισφερομένου αντικειμένου. Η εξακρίβωσις της υπάρξεως των τοιούτων εισφορών εις είδος, ως και της προβλεπομένης διαρκείας της χρησιμοποιήσεως αυτών γίνεται κατά τας διατάξεις του άρθρου 9".

1.7.1. Λογιστικές εγγραφές σχετικά με τους ιδρυτικούς τίτλους

Στερούμενοι ονομαστικής αξίας οι ιδρυτικοί τίτλοι δεν μπορούν να εμφανισθούν λογιστικώς, παρά μόνο με λογαριασμούς τάξεως, με την ακόλουθη εγγραφή :

---

04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ		
04.00 Κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι	1.000	
Εις	08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΙΣΤ/ΚΟΙ	
08.00 Δικαιούχοι κοινών ιδρυτικών τίτλων		1.000
1.000 ιδρυτικοί τίτλοι X 1 δρχ. έκαστος ως		
το άρθρο ..... του καταστατικού		

Όταν θα εξαγορασθούν οι ιδρυτικοί τίτλοι, θα γίνει η αντίστροφη λογιστική εγγραφή, δηλαδή, θα αντιλογισθούν και θα κλείσουν οι άνω λογαριασμοί τάξεως.

Η εξαγορά μπορεί να γίνει

α) Από ειδικό αποθεματικό που έχει προσχηματισθεί.

β) Με τη διάθεση απ' ευθείας καθαρών κερδών.

γ) Με τμηματική απόσβεση, δηλαδή, με τμηματική εξαγορά τοις μετρητοίς, οπότε η δαπάνη εξαγοράς χαρακτηρίζεται ως δαπάνη ιδρύσεως και οργάνωσης και μπορεί να αποσβεσθεί σε μια ή περισσότερες (μέχρι 10 το πολύ) χρήσεις.

Στην πρώτη περίπτωση θα έχει σχηματισθεί ένα ειδικό αποθεματικό με τον τίτλο "Αποθεματικό για εξαγορά κοινών ιδρυτικών τίτλων", το οποίο φυσικά θα παρουσιάζει πιστωτικό υπόλοιπο. Κατά την εξαγορά των τίτλων θα χρεωθεί ο λογαριασμός του αποθεματικού αυτού με πίστωση του λογαριασμού ΤΑΜΕΙΟ. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και ενδιάμεσο λογαριασμό με τον τίτλο ΚΑΤΟΧΟΙ ΙΔΡΥΤΙΚΩΝ ΤΙΤΛΩΝ, που θα πιστωθεί με χρέωση του λογαριασμού του αποθεματικού με την τιμή εξαγοράς, όταν θα ληφθεί η σχετική απόφαση. Και θα χρεωθεί με το ίδιο ποσό και με πίστωση του λογαριασμού ΤΑΜΕΙΟ όταν γίνει η καταβολή των αντίστοιχων ποσών στους κατόχους των ιδρυτικών τίτλων.

Στη δεύτερη περίπτωση έχουμε ανάλογο χειρισμό, αλλά στη θέση του λογαριασμού του αποθεματικού μπαίνει ο λογαριασμός ΚΕΡΔΗ ΧΡΗΣΕΩΣ.

Στην τρίτη περίπτωση έχουμε τις εγγραφές:

---

16 ΑΣΩΜΑΤΟΙ ΑΚΙΝ/ΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ

ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΣ

16.10 Εξοδα ιδρύσεως πρώτης εγκ/σεως

16.10.90 Εξοδα εξαγοράς κοινών ιδρυτικών τίτλων 2.000.000

Εις 53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.20 Μέτοχοι δικαιούχοι κοινών ιδρυτικών

τίτλων

2.000.000

Απόφαση εξαγοράς 1.000 ιδρυτικών τίτλων ως

απόφαση .....

---

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.20 Μέτοχοι δικαιούχοι κοινών ιδρυτικών

τίτλων 2.000.000

Εις 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο 2.000.000

Πληρωμή στους κατόχους της αξίας των εξαγο-
ρασθέντων 1.000 ιδρυτικών τίτλων

**1.7.2. Εξαγορά ιδρυτικών τίτλων και
αύξηση μετοχικού κεφαλαίου**

Η εξαγορά των ιδρυτικών τίτλων δεν σημαίνει πάντοτε καταβολή μετρητών στους δικαιούχους. Μπορεί αυτοί να μείνουν πιστωμένοι με τα αναλογούντα στον καθένα ποσά και σε κάποια στιγμή να προχωρήσει η εταιρία σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου με το ποσό της εξαγοράς των ιδρυτικών τίτλων. Κάτι τέτοιο, φυσικά, θα πρέπει να έχει προβλεφθεί στην απόφαση της Γενικής Συνέλευσης περί εξαγοράς των ιδρυτικών τίτλων και για να υποχρεώνει όλους τους εταίρους, φρονούμε, ότι πρέπει στη Γενική Συνέλευση να έχουν παραστεί όλοι οι μέτοχοι και η απόφαση να είναι ομόφωνη.

---

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.20 Μέτοχοι δικαιούχοι κοινών ιδρυτικών

τίτλων 2.000.000

Εις 40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο 2.000.000

Οι λογιστικές εγγραφές που λαβαίνουν χώρα κατά τη χορήγηση του μερίσματος στους δικαιούχους - κατόχους ιδρυτικών τίτλων θα έχουν την ακόλουθη μορφή:

---

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.00 Καθαρά κέρδη χρήσεως

Εις 53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

52.21 Μέτοχοι δικαιούχοι μερίσματος

ιδρυτικών τίτλων

---

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.21 Μέτοχοι δικαιούχοι μερίσματος

ιδρυτικών τίτλων

Εις 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο

Ιδρυτικοί τίτλοι

Οι ιδρυτικοί τίτλοι - για τους οποίους γίνεται λόγος παραπάνω σε προηγούμενη παράγραφο του παρόντος κεφαλαίου - μπορούν, επίσης, να παρασταθούν με τίτλους.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι δεν χαρτοσημαίνονται.

Όπως τονίσθηκε και σε προηγούμενη παράγραφο του παρόντος κεφαλαίου, οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι δεν έχουν ονομαστική αξία, γιατί δεν εκπροσωπούν κάποιο περιουσιακό στοιχείο.

Το ίδιο πρέπει να δεχθούμε και για τους εξαιρετικούς ιδρυτικούς τίτλους, που χορηγούνται μεν σε αντάλλαγμα εισφορών σε είδος, αλλά η εξακρίβωση της αξίας αυτών από την επιτροπή του άρθρου 9 του Κ.Ν. 2190/1920 δεν επιβάλλεται από το άρθρο 15 παράγραφος 5 του ιδίου νόμου.

Ο νόμος, με την τελευταία αυτή διάταξη, επιβάλλει απλώς την εξακρίβωση της υπάρξεως των αντίστοιχων εισφορών σε είδος.

Οι ιδρυτικοί τίτλοι είναι αξιόγραφα και φυσικά εκδίδονται ονομαστικοί.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο   Ι Ι Ι

1. ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1.1. Γενικά

Μία από τις δραστηριότητες που συναντάμε συχνά στις ανώνυμες εταιρίες είναι η αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μιάς ανωνύμου εταιρίας είναι νομικά κατοχυρωμένη από το άρθρο 13 του Ν. 2190/1920 το οποίο καθορίζει δύο τρόπους:

- α) έκδοσης νέων μετοχών, και
- β) κεφαλαιοποίηση αποθεματικών

για την αύξηση χωρίς την τροποποίηση του καταστατικού της εταιρίας.

Μια ανώνυμη εταιρία βέβαια έχει και άλλους τρόπους για να προβεί στην αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου όπως, κεφαλαιοποίηση χρεών, εξαγορά ιδρυτικών τίτλων ή κεφαλαιοποίηση από διαφορές αναπροσαρμογής για τους οποίους όμως χρειάζεται τροποποίηση καταστατικού.

Η δραστηριότητα αυτή είναι ένδειξη μιάς θετικής ή αρνητικής πορείας της ανωνύμου εταιρίας, με την οποία (δραστηριότητα) η ανώνυμη εταιρία προσπαθεί να συνεχίσει μια θετική πορεία ή να αντιστρέψει μια αρνητική.

Αλλοτε λοιπόν μία ανώνυμη εταιρία στοχεύει στην εξεύρεση νέων κεφαλαίων για την ανάπτυξη και την επέκταση των εργασιών της όταν τα υπάρχοντα κεφάλαια είναι ανεπαρκή. Αυτό σημαίνει ότι η ανώνυμη εταιρία έχει μια ανοδική πορεία.

Αλλοτε βέβαια η ανώνυμη εταιρία προχωράει σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κεφαλαιοποιώντας χρέη της για να επιτύχει την χρηματοοικονομική εξυγίανσή της. Με αυτήν την κίνηση η ανώνυμη εταιρία αποσκοπεί στην απαλλαγή της από διάφορα χρέη έτσι ώστε να μπορέσει να ανασυνταχθεί και να αναπτυχθεί.

Όταν η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου είναι αποτέλεσμα θετικής πορείας σημαίνει ότι εισφέρονται νέα περιουσιακά στοιχεία με αποτέλεσμα την καλύτερευση της δομής των κεφαλαίων της, όπως βελτίωση της σχέσης των ιδίων προς τα ξένα κεφάλαια της εταιρίας. Έτσι ενισχύεται η φερεγγυότητα της εταιρίας, αυξάνεται η εξασφάλιση των πιστωτών της, καθώς επίσης η εταιρία παρουσιάζει μία αρκετά καλή κατάσταση ρευστότητας για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της.

Όταν η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανωνύμου εταιρίας είναι αποτέλεσμα μιας όχι επιτυχημένης πορείας της εταιρίας, η ανώνυμη εταιρία απαλλάσσεται από το βραχνά των χρεών της και έτσι επιτυγχάνεται η εξυγίανση της εταιρίας και η βελτίωση της ρευστότητας της καθώς επίσης εξακριβώνονται και τα αίτια της δημιουργίας των χρεών αυτών ούτως ώστε η εταιρία στο μέλλον να αποφύγει τις ίδιες

κινήσεις που την έφεραν στην δυσχερή αυτή κατάσταση, έτσι ώστε να κινηθεί με μεγαλύτερη σιγουριά και να κινηθεί προς την πλευρά της ανάπτυξης.

1.1.2. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανωνύμου εταιρίας χωρίς τροποποίηση του καταστατικού

Το άρθρο 13 του ν. 2190/1920 προβλέπει περιπτώσεις αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου η μία και της Γενικής Συνέλευσης η δεύτερη, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.

Οι περιπτώσεις αυτές είναι:

α) Η προβλεπόμενη από την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920 (όπως αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 2 του Π.Δ. 56/91).

Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, στο καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης είναι δυνατό να ορισθεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρίας ή μέσα σε πέντε έτη από τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό των αυξήσεων δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη καταβληθεί αρχικά ή του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί κατά την ημερορομηνία λήψεως της σχετικής αποφάσεως από τη Γενική Συνέλευση.

Η ανωτέρω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη για κάθε ανανέωση.

β) Η προβλεπόμενη από την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920.

Σύμφωνα μ' αυτήν, το καταστατικό μπορεί να ορίζει, ότι η Γενική Συνέλευση των μετόχων θα έχει το δικαίωμα, όπως με απόφασή της, που παίρνεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 31 παράγραφος 1 του Κ.Ν. 2190/1920 (ήτοι, κατ' απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων στη Γενική Συνέλευση ψήφων), αυξάνει εν όλω ή εν μέρει το εταιρικό κεφάλαιο μέχρι το τετραπλάσιο του αρχικά καταβλημένου κεφαλαίου ή μέχρι το διπλάσιο από τη σχετική τροποποίηση του καταστατικού.

Αν το αρχικό κεφάλαιο είναι 10.000.000 δραχμές, τότε η Γενική Συνέλευση μπορεί να το αυξήσει με απόφασή της, κατά τα άνω, μέχρι του ποσού των 40.000.000 δρχ. Αν το αρχικό κεφάλαιο της εταιρίας είχε αυξηθεί στο μεταξύ, με τροποποίηση του καταστατικού, στο ποσό των 18.000.000 δρχ., τότε η Γενική Συνέλευση μπορεί να το αυξήσει μέχρι το διπλάσιο, δηλαδή μέχρι 36.000.000 δραχμές.

Οι ανωτέρω δύο περιπτώσεις αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου κατ' εξαίρεση, όπως λέχθηκε, δεν απαιτούν τροποποίηση του καταστατικού και συνεπώς είναι λιγότερο γραφειοκρατικές. Πάντως, και στις περιπτώσεις αυτές υποβάλλεται το πρακτικό της συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου ή της Γενικής

Συνέλευσης, κατά την οποία λήφθηκε η απόφαση αυξήσεως του εταιρικού κεφαλαίου - κατ'εφαρμογήν του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920 - στην αρμόδια Νομαρχία για να γίνει η σχετική καταχώρηση στο μητρώο ανωνύμων εταιριών της Νομαρχίας και μέσω αυτής η δημοσίευση της σχετικής ανακοινώσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Διαδικασία δημοσιότητας

Μετά τη λήψη της αποφάσεως περί αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου από το Διοικητικό Συμβούλιο ή τη Γενική Συνέλευση, η εταιρία προσκομίζει στην αρμόδια οικονομική εφορία δύο αντίγραφα του σχετικού πρακτικού (Διοικητικού Συμβουλίου ή Γενικής Συνέλευσης κατά περίπτωση). Συντάσσει, επίσης, δήλωση επί εντύπου της εφορίας για την πληρωμή του φόρου συγκεντρώσεως κεφαλαίου 1% επί του ποσού της αυξήσεως. Μετά την καταβολή στο δημόσιο ταμείο του ανάλογου ποσού φόρου 1%, η εφορία σφραγίζει το ένα από τα δύο αντίγραφα πρακτικών που της υποβλήθηκαν. Το θεωρημένο αντίγραφο πρακτικού προορίζεται για τη Νομαρχία, στην οποία θα υποβληθεί μαζί με παράβολο δημοσίου ταμείου 50.000 δραχμών (1993) και ανάλογο τριπλότυπο Τ.Α.Π.Ε.Τ. για τη δημοσίευση της σχετικής ανακοινώσεως στο Φ.Ε.Κ.

Τα δικαιολογητικά αυτά υποβάλλονται στην Νομαρχία με σύντομο διαδιδαστικό έγγραφο, ως εξής:

ΝΟΜΑΡΧΙΑ .....

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ημερομηνία .....

Θέμα: Υποβολή δικαιολογητικών σχετικά με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (ή της Γενικής Συνελεύσεως των μετόχων) της εταιρίας, που λήφθηκε κατά τη συνεδρίαση της ..... αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρίας κατά το ποσό των ..... δραχμών σε μετρητά (ή σε είδος). Η αύξηση αυτή γίνεται κατ'εφαρμογήν της παραγράφου 1 (ή της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920 και δεν συνιστά τροποποίηση του καταστατικού.

Υποβάλλουμε συνημμένα τα νόμιμα δικαιολογητικά και παρακαλούμε όπως προβείτε στη σχετική καταχώρηση της αυξήσεως αυτής στο μητρώο ανωνύμων εταιριών και στη δημοσίευση της σχετικής ανακοινώσεως στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Μετά τιμής

Συνημμένα

1) Αντίγραφο πρακτικού Διοικητικού Συμβουλίου (ή αντίγραφο πρακτικού Γενικής Συνελεύσεως. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται και αντίγραφο πρακτικού συνεδριάσεως Διοικητικού Συμβουλίου που πάρθηκε η απόφαση συγκλήσεως της Γενικής Συνέλευσης).

2) Αποδεικτικό καταβλής του φόρου 10/00 (εντός 15 ημερών από την ημερομηνία λήψεως της περί αυξήσεως αποφάσεως).

3) Παράβολο δημοσίου ταμείου δραχμών 50.000 και αντίστοιχο τριπλότυπο Τ.Α.Π.Ε.Τ.

ΑΡΘΡΟ 13 παρ. 1

(Η παρ. 1 ισχύει από 4.3.1991 και οι παρ. 5-8 από 1.1.87)

**ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ/
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ
ΔΙΧΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ**

1. Στο καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης είναι δυνατό να οριστεί ότι κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από την σύσταση της εταιρίας ή μέσα σε πέντε (5) έτη από τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του:

α) Να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με την έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό των αυξήσεων δεν μπορεί να υπερβεί το μισό του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, με την έκδοση ομολογιών μετατρέψιμων σε μετοχές. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 3α.

Οι πιο πάνω εξουσίες του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ανανεώνονται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη για κάθε ανανέωση (Αντικατάσταση με άρθρο 2 Π.Δ. 56/1991 και ισχύει από 4.3.1991).

2. Το καταστατικό επίσης μπορεί να ορίζει, ότι η Γενική Συνέλευση έχει το δικαίωμα με απόφασή της που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 παράγραφος 1 ν' αυξάνει

ολικά ή μερικά το εταιρικό κεφάλαιο με έκδοση νέων μετοχών μέχρι του τετραπλάσιου του κεφαλαίου που καταβλήθηκε αρχικά ή του διπλάσιου από την έγκριση σχετικής τροποποίησης του καταστατικού.

2α. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων απαιτείται πάντοτε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με τις διατάξεις περί απαρτίας και πλειοψηφίας των άρθρων 29 παράγραφος 3 και 4 και άρθρων 31 παράγραφος 2 του παρόντος, προκειμένου για ανώνυμες εταιρίες, των οποίων τα αποθεματικά υπερβαίνουν το δέκατο του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

3. Σε ανώνυμες εταιρίες που έχουν κάποιο δικαίωμα από τα ανωτέρω, απαγορεύεται να αναγράφουν στο καταστατικό ή σε οποιοδήποτε έντυπο, διαφήμιση, δημοσίευμα ή άλλο έγγραφο ως κεφαλαίου του ποσού, κατά το οποίο δικαιούται σύμφωνα με τ' ανωτέρω να εκδώσει νέες μετοχές το Διοικητικό Συμβούλιο ή η Γενική Συνέλευση.

4. Οι αποφασιζόμενες αυξήσεις κεφαλαίου σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 δεν αποτελούν τροποποιήσεις του καταστατικού.

1.1.3. Δικαίωμα προτιμήσεως παλαιών μετόχων

Οι παράγραφοι 5 επόμενου του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/20 παρέχουν δικαίωμα προτιμήσεως, σ' ολόκληρο το νέο κεφάλαιο,

υπέρ των κατά την εποχή εκείνη μετόχων(1). Στη συνέχεια παρατίθεται το κείμενο των σχετικών διατάξεων.

" Α Ρ Θ Ρ Ο Ν 13

5.(1) Σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος ή έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης, σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο, υπέρ των κατά την εποχή της έκδοσης μετόχων, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο.

Μετά το τέλος της προθεσμίας, που όρισε το όργανο της εταιρίας που αποφάσισε την αύξηση για την ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα μήνα, οι μετοχές που δεν έχουν αναληφθεί, σύμφωνα με τα παραπάνω, διατίθενται ελεύθερα από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας.

(1) Η παράγραφος 5 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/20 τέθηκε όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 14 του Π.Δ. 409/89. Αρμόδια για τον καθορισμό της προθεσμίας ασκήσεως του δικαιώματος προτιμήσεως είναι η Γενική Συνέλευση ή το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε. (Α.Π. 1082/91).

Η πρόσκληση για την ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης, στην οποία πρέπει να μνημονεύεται και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα, δημοσιεύεται στο τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβέρνησης.

Κατ'εξαιρέση, αν όλες οι μετοχές της εταιρίας είναι ονομαστικές, η πρόσκληση για ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης είναι δυνατό να γίνεται με συστημένες επιστολές που θα στέλνονται στους μετόχους.

6. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 29 παράγραφος 3 και 4 και 31 παράγραφος 2, μπορεί να περιοριστεί ή να καταργηθεί το δικαίωμα προτίμησης που προβλέπεται στην παραπάνω παράγραφο 5.

Για να ληφθεί παρόμοια απόφαση, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υποχρεωμένο να υποβάλει στη Γενική Συνέλευση γραπτή έκθεση που θα αναφέρει τους λόγους που θα δικαιολογεί την τιμή που προτείνεται για την έκδοση των νέων μετοχών. Η απόφαση αυτή της Γενικής Συνέλευσης υποβάλλεται στις διατυπώσεις δημοσιότητας που προβλέπει το άρθρο 76.

7. Δεν υπάρχει αποκλεισμός από το δικαίωμα προτίμησης σύμφωνα με την έννοια της προηγούμενης παρ. 6, όταν οι μετοχές αναλαμβάνονται από Τράπεζες ή από άλλους Χρηματοδοτικούς Οργανισμούς, για να προσφερθούν στους μετόχους σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 5.

8. Αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών, κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που αφορά την αύξηση του

κεφαλαίου, καθώς και η απόφαση που προβλέπεται στην παραπάνω παράγραφο 1 για παροχή εξουσίας στο Διοικητικό Συμβούλιο, για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, απαιτεί έγκριση της κατηγορίας ή των κατηγοριών μετόχων, των οποίων τα δικαιώματα θίγονται από τις αποφάσεις αυτές.

Η έγκριση παρέχεται με απόφαση των μετόχων της κατηγορίας που θίγεται και λαμβάνεται σε ιδιαίτερη συνέλευση με τα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας που προβλέπονται από τα άρθρα 29 παράγραφος 3 και 4 και 31 παρ. 2. Για τη σύγκληση αυτής της συνέλευσης με τη συμμετοχή σ'αυτή, την παροχή πληροφοριών, την αναβολή λήψης αποφάσεων, την ψηφοφορία καθώς και την ακύρωση των αποφάσεων της, εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές διατάξεις για τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

1.2. ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ

Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 13 του 2190/1920 το άρθρο 29 παρ. 3 του 2190/20 επιτρέπει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας μόνο κατόπιν τροποποιήσεως του καταστατικού της που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε.). Αυτό είναι σύμφωνο με την αρχή της σταθερότητας του μετοχικού κεφαλαίου, που ισχύει απόλυτα στην ανώνυμη εταιρία. Η απόφαση για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου λαμβάνεται από τη Γενική

Συνέλευση των μετόχων και μάλιστα με τις εξαιρετικές συνθήκες αυξημένης απαρτίας και πλειοψηφίας των άρθρων 29 παρ. 3 και 31 παρ. 2 του 2190/20.

ΑΡΘΡΟ 29 παρ. 3, 4 Ν. 2190/1920

"Εξαιρετικά προκειμένου για αποφάσεις που αφορούν την μεταβολή της εθνικότητας της εταιρίας, την μεταβολή του αντικειμένου της επιχείρησης αυτής, την αύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου, όταν αυτή δεν προβλέπεται από το καταστατικό σύμφωνα με το άρθρο 13, την μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, την έκδοση ομολογιακού δανείου, την μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών, την συγχώνευση, παράταση της διάρκειας ή διάλυσης της ανώνυμης εταιρίας η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα στα θέματα της ημερησίας διάταξης, όταν είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτή μέτοχοι που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου".

"Αν δεν γίνει τέτοια απαρτία η Γενική Συνέλευση προσκαλείται, συνέρχεται πάλι σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 (20 ημέρες από την χρονολογία που ματαιώθηκε η συνεδρίαση, προσκαλουμένη πριν 10 τουλάχιστον ημέρες), ευρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα πάνω στα θέματα της αρχικής ημερησίας διάταξης όταν εκπροσωπείται σ' αυτή το 1/2 τουλάχιστον του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου. Αν δεν συντελεσθεί και η απαρτία αυτή η συνέλευση αφού προσκληθεί και

συνέλθει σύμφωνα με τ'ανωτέρω ευρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα πάνω στα θέματα της αρχικής ημερησίας διάταξης, όταν εκπροσωπείται σ'αυτή το 1/3 τουλάχιστον του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου".

"Το καταστατικό δύναται να ορίσει κατά τις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος απαρτία και η κατά το άρθρο 31 παρ. 2 πλειοψηφία ισχύουν για την λήψη άλλων αποφάσεων."

ΑΡΘΡΟ 31 παρ. 2

"Κατ' εξαίρεση, οι αποφάσεις που προβλέπονται από τις παραγράφους 3 και 5 του άρθρου 29 λαμβάνονται με πλειοψηφία των (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση".

Οι περιπτώσεις αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας για τις οποίες απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού είναι οι εξής:

- α) μετατροπή χρεών σε μετοχές,
- β) μετατροπή ιδρυτικών τίτλων και ομολογιών σε μετοχές, και
- γ) κεφαλαιοποίηση υπεραξίας από αναπροσαρμογή αξίας παγίων στοιχείων.

Η διαδικασία τροποποίησης του καταστατικού που αφορά τις παραπάνω περιπτώσεις αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, είναι η εξής:

α) Πρώτη ενέργεια είναι η λήψη αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου για τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης, τακτικής ή έκτακτης που θα αποφασίσει την τροποποίηση του καταστατικού. Σύγκληση τακτικής ή έκτακτης Γενικής Συνέλευσης χωρίς προηγουμένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, δηλαδή αυτόκλητη, δεν είναι επιτρεπτή.

β) Δεύτερη ενέργεια η λήψη αποφάσεως για τροποποίηση του καταστατικού από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Στην απόφαση θα περιλαμβάνεται και το κείμενο των τροποποιημένων άρθρων (όπως δηλαδή έχουν αυτά διατυπωθεί μετά τις επελθούσες τροποποιήσεις). Για την συγκεκριμένη τροποποίηση απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων (παράγραφος 2 άρθρο 31 του Ν. 2190/1920).

γ) Τρίτη ενέργεια, η υποβολή στην εποπτεύουσα αρχή (Υπηρεσία Εμπορίου της Νομαρχίας της έδρας της εταιρίας) με σύντομο διαβιβαστικό έγγραφο, του πρακτικού της Γενικής Συνέλευσης και των άλλων δικαιολογητικών που απαιτούνται για την έκδοση της εγκριτικής αποφάσεως του Νομάρχη.

δ) Τέταρτη ενέργεια. Μετά την έκδοση της αποφάσεως του Νομάρχη που εγκρίνει την τροποποίηση του καταστατικού, αποστέλλεται από τη Νομαρχία στο Εθνικό Τυπογραφείο σχετική ανακοίνωση προς δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση αυτή μαζί με την ανακοίνωση κοινοποιείται και στην εταιρία.

ε) Πέμπτη ενέργεια. Όταν κυκλοφορήσει το Φ.Ε.Κ. με την ανακοίνωση της επελθούσας τροποποίησης του καταστατικού, η

ενδιαφερόμενη εταιρία υποχρεούται να προσκομίσει ένα αντίτυπο αυτού στην αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας για να τοποθετηθεί στον οικείο φάκελλο καθώς επίσης και ένα αντίτυπο του Φ.Ε.Κ. να υποβληθεί και στην οικεία Οικονομική Εφορία για την ενημέρωση του σχετικού φακέλλου της εταιρίας.

Η τροποποίηση πάντως του καταστατικού συντελείται μετά την καταχώρηση στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της εγκριτικής διοικητικής απόφασης μαζί με ολόκληρο το νέο κείμενο του καταστατικού (άρθρο 78 παράγραφος 11 του Ν. 1290/1920).

1.3. ΛΟΓΟΙ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας μπορεί να γίνει για τους εξής λόγους:

α) Όταν δεν έχει επάρκεια κεφαλαίων. Στην περίπτωση αυτή η εταιρία θα αναζητήσει τα αναγκαία κεφάλαια είτε στον δανεισμό είτε στην αύξηση του κεφαλαίου της. Καλούνται, δηλαδή, οι μέτοχοι να προσφέρουν νέα ποσά, σε μετρητά, και αν αυτοί δεν ανταποκριθούν στην πρόσκληση, οι νέες μετοχές που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου προσφέρονται σε τρίτους.

β) Όταν γίνεται συνεργασία της ανώνυμης εταιρίας με νέα πρόσωπα φυσικά ή νομικά τα οποία συνεισφέρουν σε χρήμα ή σε είδος και έτσι επέρχεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου. Δηλαδή νέοι μέτοχοι εισφέρουν μετρητά ή άλλα είδη (ακίνητα, μηχανήματα κ.λ.π.) χρήσιμα στη λειτουργία της εταιρίας.

Επίσης στην περίπτωση αυτή ανήκει η απορρόφηση της περιουσίας άλλης επιχειρήσεως (συγχώνευση επιχειρήσεων) οπότε τις νέες μετοχές, που αντιστοιχούν στην αύξηση του κεφαλαίου, θα πάρουν οι ιδιοκτήτες της περιουσίας που εισφέρθηκε, δηλαδή της εταιρίας που απορροφήθηκε.

γ) Όταν η ανώνυμη εταιρία έχει μεγάλα έκτακτα αποθεματικά. Τα αποθεματικά έχουν (κατ' επιταγή του νόμου ή του καταστατικού) ορισμένο σκοπό. Το τακτικό αποθεματικό προορίζεται αποκλειστικά για να καλύψει τυχόν ζημιές της εταιρίας (άρθρο 44 Κ.Ν. 2190/1920). Επίσης διάφορα άλλα αποθεματικά σχηματίζονται για να καλύψουν ειδικές ανάγκες της εταιρίας.

Όλα αυτά τα αποθεματικά δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για άλλο σκοπό εκτός από εκείνο για τον οποίο σχηματίστηκαν. Υπάρχουν όμως και αποθεματικά τα οποία σχηματίστηκαν απλώς, επειδή δεν διανεμήθηκε στους μετόχους το σύνολο ή μέρος των πραγματοποιηθέντων κερδών μιάς ή περισσότερων χρήσεων.

Τα αποθεματικά αυτά επιτρέπεται να κεφαλαιοποιηθούν δηλαδή να ενσωματωθούν και τυπικά στο λογαριασμό ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (στην ουσία είναι και λογαριάζονται ως ίδιο κεφάλαιο της εταιρίας). Με την κεφαλαιοποίηση λοιπόν των αποθεματικών και των αδιανεμήτων κερδών έρχεται σε αρμονία το εταιρικό κεφάλαιο με την πραγματική αξία του ενεργητικού (δηλαδή ευθυγραμμίζεται η καθαρή περιουσία με το εταιρικό κεφάλαιο).

δ) Η μετατροπή των χρεών ης εταιρίας σε μετοχές είναι ένας λόγος αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ώστε μια εταιρία να

επιτύχει την χρηματοοικονομική της εξυγίανση και να ανταπεξέλθει την κεφαλαιακή της ανεπάρκεια, την έλλειψη ρευστότητας και για να ανταποκριθεί στις τρέχουσες υποχρεώσεις της.

1.4. ΤΡΟΠΟΙ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι τρόποι με τους οποίους μία ανώνυμη εταιρία μπορεί να προβεί σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου είναι οι εξής:

- α) Εκδοση νέων μετοχών
- β) Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών
- γ) Κεφαλαιοποίηση υποχρεώσεων
- δ) Κεφαλαιοποίηση υπεραξίας από αναπροσαρμογή αξίας περιουσιακών στοιχείων.

ΑΡΘΡΟ 11 του Κ.Ν. 2190/20

Μέσα στο πρώτο δίμηνο από την σύσταση ανώνυμης εταιρίας ή από κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συνέλθει σε ειδική συνεδρίαση και να πιστοποιήσει αν καταβλήθηκε ή όχι το μετοχικό κεφάλαιο. Μέσα στην ίδια προθεσμία, ο πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου υποχρεούται να υποβάλλει στο Υπουργείο Εμπορίου αντίγραφο του σχετικού πρακτικού της ως ανωτέρω συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου.

1.4.1. ΜΕΡΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΠΟΣΟΥ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΑΡΘΡΟ 13α ΤΟΥ Ν. 2190/20

"1) Αν η κάλυψη του ποσού της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου δεν είναι πλήρης, το μετοχικό κεφάλαιο αυξάνεται μέχρι το ποσό της κάλυψης, μόνον εφ'όσον στην απόφαση για αύξηση προβλέπεται ρητά αυτή η δυνατότητα.

2) Με ποινή ακυρότητας της πιο πάνω αύξησης πρέπει να ακολουθήσει, μέσα σε δύο μήνες από την πιστοποίηση που προβλέπεται από το άρθρο 11, απόφαση για τροποποίηση του καταστατικού από την οποία φαίνεται το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που καλύφθηκε.

3) Η προηγούμενη παράγραφος δεν έχει εφαρμογή στις αυξήσεις του μετοχικού κεφαλαίου που αποφασίζονται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 13.

1.4.2. ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΣΕ ΜΕΤΡΗΤΑ ΚΑΙ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

α) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας σε μετρητά.

Η περίπτωση αυτή είναι πιο συνηθισμένη στην πράξη και γι' αυτήν κυρίως έχει θεσπιστεί η συνοπτική διαδικασία του άρθρου

13 του Ν. 2190./20. Όταν γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας οι λογιστικές εγγραφές που απεικονίζουν αυτήν είναι όμοιες με εκείνες της κάλυψης και καταβολής του αρχικού κεφαλαίου.

---

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Μέτοχοι Λογ. καλύψ. κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Α'

33.03.01 Μέτοχος Β'

33.03.02 Μέτοχος Γ'

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου

---

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο

33.00.00 Μετρητά

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Μέτοχοι λογ. καλύψεως κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Α' καταβολή

33.03.01 Μέτοχος Β' καταβολή

33.03.02 Μέτοχος Γ' καταβολή

Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου

---

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

β) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ανώνυμης εταιρίας με εισφορές σε είδος:

Όταν γίνεται αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με εισφορές σε είδος προηγείται πάντοτε η εκτίμηση των εισφερομένων από την επιτροπή που προβλέπει το άρθρο 9 του Ν. 2190/20.

ΑΡΘΡΟ 9 του Ν. 2190/20

"1. Η εξακρίβωση της αξίας των εταιρικών εισφορών σε είδος κατά τη σύσταση της εταιρίας καθώς και σε κάθε αύξηση του κεφαλαίου της, γίνεται μετά από γνωμοδότηση Τριμελούς Επιτροπής Εμπειρογνομόνων που αποτελείται από ένα ή δύο δημόσιους υπαλλήλους, πτυχιούχους Ανωτάτης Σχολής με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στο Δημόσιο ή από ένα ή δύο Ορκωτούς

Λογιστές του Σώματος Ορκωτών Λογιστών του Ν.Δ. 3329/55 και από έναν εμπειρογνώμονα εκπρόσωπο του κατά περίπτωση αρμοδίου Επιμελητηρίου. Τα μέλη της Επιτροπής δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε εξάρτηση από την εταιρία. Οι περιπτώσεις για τις οποίες στην παραπάνω Τριμελή Επιτροπή συμμετέχουν υποχρεωτικά Ορκωτός ή Ορκωτοί Λογιστές, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εμπορίου.

2. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται με πράξη του Υπουργού Εμπορίου. Ο ορισμός πρέπει να γίνεται μέσα σε δέκα πέντε (15) μέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης στο Υπουργείο Εμπορίου. Η έκθεση της Επιτροπής υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου μέσα σε δύο (2) μήνες από τον ορισμό των μελών της και ταυτόχρονα με την αποδοχή της ή όχι κοινοποιείται από το Υπουργείο αυτό στην ενδιαφερόμενη εταιρία.

Η έκθεση της Επιτροπής πρέπει να περιέχει την περιγραφή κάθε εισφοράς, να αναφέρει τις μεθόδους αποτίμησης που εφαρμόστηκαν και να πιστοποιεί για το αν οι αξίες που προκύπτουν από την εφαρμογή αυτών των μεθόδων αποτίμησης, αντιστοιχούν στον αριθμό και στην ονομαστική αξία των μετοχών που θα εκδοθούν έναντι των εισφορών αυτών ή σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η ονομαστική αξία, στη λογιστική τους αξία, αφού ληφθεί υπόψη και η διαφορά πάνω από το άρτιο που είναι πιθανό να προκύψει από την έκδοση μετοχών.

3) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου καθορίζονται τα οδοιπορικά έξοδα και η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής των προηγούμενων παρ. 1 και 2. Για τον καθορισμό της αποζημίωσης του Σ.Ο.Λ. για τη συμμετοχή των

μελών του στην πύ πάνω Επιτροπή, λαμβάνονται υπόψη οι σχετικές διατάξεις του Ν.Δ. 3329/55 "Περί συστάσεως Σώματος Ορκωτών Λογιστών".

Τα οδοιπορικά έξοδα και η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής κατατίθενται από τους ενδιαφερόμενους στο Δημόσιο Ταμείο ως έσοδα.

4. Η απόρριψη τή αίτησης παροχής αδείας σύστασης ανωνύμου εταιρίας ή έγκρισης τροποποίησης καταστατικού τέτοιας εταιρίας για τον λόγο ότι εκτιμήθηκαν σε υπερβολική τιμή οι εισφορές σε είδος δεν υπάγεται στις διατυπώσεις του άρθρου 4 παράγραφος 3. (1)

5) Αυξήσεις κεφαλαίων που δεν αποτελούν τροποποιήσεις του καταστατικού πραγματοποιούμενες όμως με εισφορές σε είδος θεωρούνται άκυροι αν δεν εξακριβωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού η αξία των εισφορών, σε είδος με τις οποίες πραγματοποιούνται.

6) Οι εκθέσεις αποτίμησης των εισφορών σε είδος υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 76.2.

1. Άρθρο 4 Ν. 2190/20

Σύσταση Α.Ε. Μείωση Μετοχικού Κεφαλαίου παρ. 3 Απόφαση Γ.Σ. για μείωση κεφαλαίου.

2. Άρθρο 67 δ Β. 2190/20

Δημοσιότητα

---

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Δ'

33.03.01 Μέτοχος Ε'

33.03.02 Μέτοχος Ζ'

40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

Κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου

---

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

33.04.00 Μέτοχος Δ'

33.04.01 Μέτοχος Ε'

33.04.02 Μέτοχος Ζ'

33. ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Μέτοχοι λογ. κάλυψης κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Δ'

33.03.01 Μέτοχος Ε'

33.03.02 Μέτοχος Ζ'

---

11 Κ.Ε.Κ. Τ.Ε.

11.00 Κ. Ε.Κ.

11.00.00 Κτίριο μετόχου Δ'

12. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΛΜΟ

12.00 Μηχανήματα

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

12.00.00 Μηχάνημα μετόχου Ε΄

38. ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο

38.00.00 Μετρητά

Μέτοχος Δ΄

Μέτοχος Ε΄

Μέτοχος Ζ΄

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

33.04.00 Μέτοχος Δ΄

33.04.01 Μέτοχος Ε΄

33.04.02 Μέτοχος Ζ΄

Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου

---

40 ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

40. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

40.00 Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

1.4.3. ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

α) Κεφαλαιοποίηση φορολογημένων αποθεματικών που σχηματίστηκαν μετά την 30.6.1992

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 παρ. 4 του ν. 2065/92 η οποία προστέθηκε στο ν.δ. 3843/1958 από 30.6.1992 το ποσό του κεφαλαιοποιουμένου αποθεματικού έχει φορολογηθεί στο όνομα της εταιρίας με συντελεστή 35% κατά το χρόνο δημιουργίας του αποθεματικού και συνεπώς έχει εξαντληθεί η σχετική φορολογική υποχρέωση της εταιρίας και του μετόχου. Π.χ. κεφαλαιοποίηση έκτακτου αποθεματικού δραχμές 10.000.000 φορολογημένο με 35%.

41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ - Δ. ΑΝΑΠ/ΓΗΣ	10.000.000
	ΕΠΙΧΟΡ. ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	
41.05	ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ <u>10.000.000</u>	
	00 ΕΚΤΑΚΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	
88	ΑΠΟΤ/ΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	10.000.000
88.07	<u>Λογ/σμός αποθεματικών</u>	
	<u>προς διάθεση</u>	10.000.000

88	ΑΠΟΤ/ΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	10.000.000
88.07	<u>Λογ/σμός αποθ. προς διάθ.</u>	10.000.000

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

88 ΑΠΟΤ/ΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 10.000.000

88.99 Κέρδη προςδιάθεση 10.000.000

---

88 ΑΠΟΤ/ΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ 10.000.000

88.99 Κέρδη προς διάθεση 10.000.000

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ 10.000.000

ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

43.90 Αποθεματικά διατ/να

για αύξηση Μ.Κ. 10.000.000

---

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 10.000.000

33.03 Μέτοχοι Λογ/σμός

κάλυψης κεφαλαίου

33.03.00 Μέτοχος Α'

33.03.01 Μέτοχος Β'

40 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10.000.000

40.00 Καταβλημένο μετοχ. κεφάλαιο

---

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡ/ΝΑ 10.000.000

ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ Μ.Κ.

43.90 Αποθεματικά διατ/να

για αύξηση Μ.Κ.

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ 10.000.000

33.03 Μέτοχοι λογαριασμός

κάλυψης μετοχ. κεφαλαίου

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

33.03.00 Μέτοχος Α'

33.03.01 Μέτοχος Β'

---

6) Κεφαλαιοποίηση μετά την 12.5.92 κερδών που είχαν φορολογηθεί στο όνομα της εταιρίας πριν από την ημερομηνία αυτή.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 42 παρ. 6 του ν. 2065/92 "κέρδη αδιανέμητα που έχουν φορολογηθεί στο όνομα του νομικού προσώπου, αν διανεμηθούν με οποιαδήποτε μορφή ή κεφαλαιοποιηθούν από την κατάθεση του παρόντος στην Βουλή προς ψήφιση (12.5.92) και εφεξής, υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%), μη επιστρεφόμενου ή συμψηφιζομένου του φόρου εισοδήματος που είχε καταβληθεί κατά το χρόνο που προέκυψαν τα κέρδη αυτά". Εξάλλου σύμφωνα με εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών "ως κέρδη αδιανέμητα φορολογηθέντα στο όνομα του νομικού προσώπου δεν θα λαμβάνεται το εμφανιζόμενο στον ισολογισμό καθαρό ποσό κερδών, ήτοι το ποσό που απόμεινε μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος, αλλά το ποσό των αδιανεμητων κερδών που είχαν φορολογηθεί στο όνομα του Ν.Π. κατά το χρόνο πρόκυψής του. Έτσι για την εξεύρεση των αδιανεμητων κερδών στο οποίο θα επιβληθεί ο φόρος 3% θα γίνει αναγωγή του καθαρού ποσού κερδών που διανέμεται σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου που καταβλήθηκε κατά το χρόνο που προέκυψαν τα κέρδη αυτά".

Παράδειγμα

Εστω ότι στον ισολογισμό βιομηχανικής ανώνυμης εταιρίας εμφανίζεται σε λογαριασμό εκτάκτου αποθεματικού ή στο λογαριασμό "Υπόλοιπο κερδών εις νέον" ποσό 46.000.000 δραχ. που αποτελεί το υπόλοιπο από τα φορολογηθέντα κέρδη της χρήσεως 1990, που απέμενε μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί στο αδιάθετο αυτό μέρος των κερδών και η Γ.Σ. των μετόχων που συνήλθε την 30.6.92 αποφάσισε την κεφαλαιοποίηση από τα κέρδη αυτά, συνολικού ποσού 30.000.000 δραχ.

- Διανεμόμενο καθαρό ποσό μερισμάτων	30.000.000
-Καταβληθείς φόρος για το ποσό των 30.000.000	
3.000.000 X 40 : 60	<u>20.000.000</u>

-Συνολικά αδιανεμήτα κέρδη που έχουν υπαχθεί σε φορολογία στο όνομα του Ν.Π.

Οφειλόμενος φόρος (500.000.000 X3%)	1.500.000
-------------------------------------	-----------

88	ΑΠΟΤ/ΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ	3.000.000
----	----------------------	-----------

88.02	<u>ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΕΡΔΩΝ</u>	
-------	------------------------	--

	<u>ΠΡΟΗΓ. ΧΡΗΣΕΩΝ</u>	30.000.000
--	-----------------------	------------

43	ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡ/ΝΑ	
----	---------------	--

	ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	30.000.000
--	----------------------	------------

43.90	<u>Αποθεματικό Διατ/να</u>	
-------	----------------------------	--

	<u>για αύξηση μετ. κεφαλαίου</u>	30.000.000
--	----------------------------------	------------

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	30.000.000	
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00	Μέτοχος Α'		
33.03.01	Μέτοχος Β'		
40	ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ		30.000.000
40.00	<u>Καταβλημένο μετοχικό κεφ.</u>	30.000.000	

43	ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡ/ΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	30.000.000	
43.90	<u>Αποθεματικά διατ/να</u> για αύξηση μετ. κεφαλαίου	30.000.000	
33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		30.000.000
33.03	Μέτοχοι Λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
33.03.00	Μέτοχος Α'		
33.03.01	Μέτοχος Β'		

81	ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΕΞΟΔΑ		1.500.000
81.90	Φόρος εισοδήματος κεφαλαίων αποθεματικών μη συμψηφιζόμενος	1.500.000	
38	Χρηματικά διαθέσιμα		1.500.000
38.00	<u>Ταμείο</u>	1.500.000	

γ) Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών που προέρχονται από μερίσματα άλλων ανώνυμων εταιριών

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 8α παρ. 5 εδάφιο γ' "κατά την κεφαλαιοποίηση ή την διανομή αποθεματικών σχηματισθεί μέχρι το χρόνο ενάρξεως (30.6.1992) από μερίσματα προερχόμενα από συμμετοχή σε άλλες ημεδαπές ανώνυμες εταιρίες, αυτά δεν υπόκεινται σε φορολογία και ούτε επιστρέφεται ο παρακρατηθείς φόρος μερισμάτων".

Δηλαδή και στην περίπτωση αυτή με το φόρο εισοδήματος που παρακρατήθηκε κατά το σχηματισμό του αποθεματικού έχει εξαντληθεί η φορολογική υποχρέωση του μετόχου και της εταιρίας.

Λογιστικές εγγραφές

41	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ Δ.Α. Ε.Ε.	XXXXXX
41.05	<u>Εκτακτα αποθεματικά</u>	
41.05.00	<u>Εκτακτο αποθ.</u>	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
88.07	<u>Λογ/σμός αποθ/ζιών</u> <u>προς διάθεση</u>	

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
80.07	<u>Λογ/σμός αποθ/ζιών προς διάθεση</u>	

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
88.99	<u>Κέρδη προς διάθεση</u>	

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
88.99	<u>Κέρδη προς διάθεση</u>	

43	ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡ/ΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	XXXXXX
43.90	<u>ΑΠΟΘ. ΔΙΑΤ/ΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧ.ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ</u>	

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	XXXXXX
----	-------------------	--------

33.03	<u>Μέτοχοι Λογ. καλήφρεως κεφαλαίου</u>	
-------	---	--

33.03.00	<u>Μέτοχος Α'</u>	
----------	-------------------	--

33.03.01	<u>Μέτοχος Β'</u>	
----------	-------------------	--

40	Μετοχικό Κεφάλαιο	XXXXXX
----	-------------------	--------

40.00	<u>Καταβολή μετοχικού κεφαλαίου</u>	
-------	-------------------------------------	--

43	ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡ/ΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	XXXXXX
----	---------------------------------------	--------

43.90	.....	
-------	-------	--

33	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	XXXXXX
----	-------------------	--------

33.03		
-------	--	--

33.03.00		
----------	--	--

33.03.01		
----------	--	--

δ) Κεφαλαιοποίηση αφορόγητων αποθεματικών αναπτυξιακών νόμων-κεφαλαιοποίηση του αφορολόγητου αποθεματικού επενδύσεων του άρθρου 22 του Ν. 1828/1989

Το συνολικό ποσό του αφορολόγητου αποθεματικού επενδύσεων που χρησιμοποιήθηκε σε παραγωγικές επενδύσεις στο διάστημα των 3 ετών από το χρόνο σχηματισμού που κεφαλαιοποιείται χωρίς την καταβολή φόρου εισοδήματος. Η κεφαλαιοποίηση του αποθεματικού γίνεται μετά τη λήξη της τριετίας από το σχηματισμό του, ανεξέρτητα αν η κάλυψή του με παραγωγικές επενδύσεις πραγματοποιήθηκε πριν τη λήξη της τριετίας είναι δυνατόν η κεφαλαιοποίηση να είναι μερική ή ολική σε μια ή περισσότερες χρήσεις.

Λογιστικές εγγραφές

41	Αποθεματικά Δ.Α. Ε.Ε.	XXXXXX
41.08	Αφορολόγ. αποθ. ειδικών διατάξεων νόμων	
41.08.00	.....	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
88.07	Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση	

88	Αποτ/τα προς διάθεση	XXXXXX	
88.07	Λογαριασμός αποθεμ. προς διάθεση		
88	Αποτελέσματα προς διάθεση		XXXXXX
88.99	Κέρδη προς διάθεση		

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX	
88.99	Κέρδη προς διάθεση		
43	Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου		XXXXXX
43.02	Διαθέσιμα μερίσματα για αύξηση κεφαλαίου		

33	Χρεώστες διάφοροι	XXXXXX	
33.03	Μέτοχοι - Λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		
40	Κεφάλαιο		XXXXXX
40.02	Οφειλόμενο κεφάλαιο		

43	Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	XXXXXX	
43.02	Διαθέσιμα μερίσματα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		
33	Χρεώστες διάφοροι		XXXXXX
33.03	Μέτοχοι - Λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου		

40	Κεφάλαιο	XXXXXX
40.02	Οφειλόμενο κεφάλαιο	
40	Κεφάλαιο	XXXXXX
40.00	Καταβλημένο κεφάλαιο	

ε) Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 1892/1990 (Εμπορικών επιχειρήσεων).

Το ποσό του αφορολόγητου αποθεματικού που χρησιμοποιήθηκε για παραγωγικές επενδύσεις στο διάστημα τριών (3) ετών από το χρόνο σχηματισμού του αποθεματικού, μεταφέρεται σε αύξηση του κεφαλαίου της επιχείρησης και απαλλάσσεται από το φόρο εισοδήματος.

Λογιστικές εγγραφές

41	Αποθεματικά Δ.Α. - Ε.Ε.	XXXXXX
41.08	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	
41.08.00	.....	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
88.07	Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση	

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	
88.07	Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση	
88.99	Κέρδη προςδιάθεση	

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
88.99	Κέρδη προς διάθεση	
43	Ποσά προορισμένα για αύξηση μετ. κεφαλαίου	XXXXXX
43.02	Διαθέσιμα μερίσματα για αύξηση κεφαλαίου	

33	Χρεώστες διάφοροι	XXXXXX
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου	
40	Κεφάλαιο	XXXXXX
40.02	Οφειλόμενο κεφάλαιο	

43	Ποσά προορ/να για αύξηση κεφαλαίου	XXXXXX
43.02	Διαθέσιμα μερίσματα για αύξηση κεφαλαίου	
33	Χρεώστες διάφοροι	XXXXXX
33.03	Μέτοχοι λογ/σμός κάλ. κεφαλαίου	

40	Κεφάλαιο	XXXXXX
40.02	Οφειλόμενο κεφάλαιο	
40	Κεφάλαιο	XXXXXX
40.00	Καταβλημένο κεφάλαιο	

στ) **Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών με βάση τις διατάξεις του άρθρου 101 παρ. 1 του ν. 1892/1990**

α. Από εταιρίες με μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο κεφαλαιοποιήσιμα είναι τα αποθεματικά όλων των αναπτυξιακών νόμων εκτός από το αποθεματικό που προορίζεται για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών και το αποθεματικό που σχηματίζεται από πώληση χρεογράφων. Όλα τα άλλα αποθεματικά μιας ανώνυμης εταιρίας με μετοχές στο Χρηματιστήριο κεφαλαιοποιούνται αφού φορολογηθούν με συντελεστή 5%.

Λογιστικές εγγραφές

41	Αποθεματικά Δ.Α.-Ε.Ε.
41.05	Εκτακτα αποθεματικά
88	Αποτελέσματα προς διάθεση
88.07	Λογαριασμός αποθ. προς διάθεση

---

88 Αποτελέσματα προς διάθεση
88.08 Φόρος εισοδήματος
54 Υποχρεώσεις από Φ.-Τ.
54.07 Φόρος εισοδήματος
φορολογητέων κερδών

---

88 Αποτελέσματα προς διάθεση
88.07 Λογαριασμός αποθεματικών
προς διάθεση
88 Αποτελέσματα προς διάθεση
88.08 Φόρος εισοδήματος
88.99 Κέρδη προς διάθεση

---

88 Αποτελέσματα προς διάθεση
88.99 Κέρδη προς διάθεση
43 Ποσά προορισμένα
για αύξηση κεφαλαίου
43.90 Αποθεματικά διατιθ/να
για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

---

33 Χρεώστες διάφοροι
33.03 Μέτοχοι - Λογαρ. κάλυψης κεφαλαίου
40 Κεφάλαιο
40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

43	Ποσά προορ/να για αύξηση κεφαλαίου
43.90	Αποθ/κα διατιθ/να για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου
33	Χρεώστες διάφοροι
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου

40	Κεφάλαιο
40.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο
40	Κεφάλαιο
40.00	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

β. Από εταιρίες με μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο

Κεφαλαιοποιημένα είναι τα αποθεματικά όλων των αναπτυξιακών νόμων εκτός από το αποθεματικό που σχηματίζεται για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών και το αποθεματικό που σχηματίζεται από πώληση χρεογράφων.

Τα κεφαλαιοποιημένα αποθεματικά μιας ανώνυμης εταιρίας που δεν είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο φορολογούνται με συντελεστή 10%.

Λογιστικές εγγραφές

---

41 Αποθεματικά Δ.Α. Ε.Ε.

41.05 Εκτακτα αποθεματικά

88 Αποτελέσματα προς διάθεση

88.07 Λογαριασμός αποθεματικά
προς διάθεση

---

88 Αποτελέσματα προς διάθεση

88.08 Φόρος εισοδήματος

54 Υποχρεώσεις από Φ-Τ

54.07 Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών

---

88 Αποτελέσματα προς διάθεση

88.07 Λογαριασμός αποθ. προς διάθεση

88 Αποτελέσματα προς διάθεση

88.08 Φόρος εισοδήματος

88.99 Κέρδη προς διάθεση

---

88 Αποτελέσματα προς διάθεση

88.99 Κέρδη προς διάθεση

43 Ποσά προορισμένα
για αύξηση κεφαλαίου

43.90 Αποθεματικά διατ/να
για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

33	Χρεώστες διάφοροι
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου
40	Κεφάλαιο
40.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

43	Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου
43.90	Αποθεματικά διατ/να για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου
33	Χρεώστες διάφοροι
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου

40	Κεφάλαιο
40.02	Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο
40	Κεφάλαιο
40.00	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

ζ) Κεφαλαιοποίηση αφορολόγητου αποθεματικού

Τα αφορολόγητα αποθεματικά σχηματίζονται με απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Είναι συνεπώς ελεύθερα αποθεματικά και είναι δυνατόν να διανεμηθούν ή να κεφαλαιοποιηθούν πάλι με απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

Σύμφωνα με σχετική διάταξη όλα τα αφορολόγητα αποθεματικά από 30.6.92 αν κεφαλαιοποιηθούν υποβάλλονται σε φορολογία με συντελεστή 35%.

Αποθεματικό 10.000.000 X35% :0,65= 5.384.615 φόρος εισοδήματος.

Λογιστικές εγγραφές

41	Αποθεματικά Δ.Α. Ε.Ε	10.000.000
41.08	Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	
41.08.00	.....	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση	10.000.000
88.07	Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση	

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	5.384.615
88.08	Φόρος εισοδήματος	
54	Υποχρεώσεις από Φ-Υ	5.384.615
54.07	Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών	

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	10.000.000
88.07	Λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση	
88	Αποτελέσματα προς διάθεση	10.000.000

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

88.08 Φόρος εισοδημάτων 5.384.615

88.99 Κέρδη προς διάθεση 4.615.385

---

88 Αποτελέσματα προς διάθεση 4.615.385

88.99 Κέρδη προς διάθεση

43 Ποσά προορ/να

για αύξηση κεφαλαίου 4.615.385

43.02 Διαθέσιμα μερίσματα

για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

---

33 Χρεώστες διάφοροι 4.615.385

33.03 Μέτοχοι λογαριασμός

κάλυψης κεφαλαίου

40 Κεφάλαιο 4.615.385

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

---

43 Ποσά προορισμένα

για αύξηση κεφαλαίου 4.615.385

43.02 Διαθέσιμα μερίσματα

για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

33 Χρεώστες διάφοροι 4.615.385

33.03 Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου

---

40 Κεφάλαιο 4.615.385

40.02 Οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο

Σε μεταφορά

Από μεταφορά

40	Κεφάλαιο	4.615.385
40.00	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο	

η) Αύξηση του κεφαλαίου με κεφαλαιοποίηση κερδών

Λογιστικές εγγραφές

88	Αποτελέσματα προς διάθεση	XXXXXX
88.99	Κέρδη προς διάθεση	
53	Πιστωτές διάφοροι	XXXXXX
53.01	Μερίσματα πληρωτέα	
53	Πιστωτές διάφοροι	XXXXXX
53.01	Μερίσματα πληρωτέα	
43	Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	XXXXXX
43.02	Διαθέσιμα μερίσ. για αύξηση μετοχ. κεφ.	
33	Χρεώστες διάφοροι	XXXXXX
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου	
40	Κεφάλαιο	XXXXXX
40.00	Καταβλημένο κεφάλαιο	

43	Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	XXXXXX
43.02	Διαθέσιμα μερίσματα για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	
33	Χρεώστες διάφοροι	XXXXXX
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου	

1.5. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΣΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1.5.1. Μετατροπή ιδρυτικών τίτλων σε μετοχές

α) Μετατροπή κοινών ιδρυτικών τίτλων

Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι δεν είναι δυνατόν να μετατραπούν σε μετοχές και αυτό για τον λόγο ότι οι τίτλοι αυτοί εκδόθηκαν από την εταιρία και δόθηκαν στους ιδρυτές όχι για αντάλλαγμα περιουσιακών στοιχείων που αυτοί εισέφεραν αλλά για προσφορά υπηρεσιών οι οποίες όμως δεν αποτελούν περιουσιακά στοιχεία δεκτικά αποτιμήςσεως, δηλαδή δεν αποτελούν "εισφορά σε είδος".

β) Μετατροπή εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι αντικρύζουν εισφορά στην εταιρία περιουσιακού στοιχείου δεκτικού αποτιμήςσεως.

Είναι δυνατή η αντικατάσταση αυτών των τίτλων με μετοχές, δηλαδή είναι δυνατή η κεφαλαιοποίηση της αξίας τους.

Λογιστικές εγγραφές

33	Χρεώστες διάφοροι
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου
40	Κεφάλαιο
40.00	Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο

16	Ασώματες ακινητοποιήσεις και έξοδα πολυετούς απόσβεσης
16.01	Δικαιώμ. Βιομηχ. ιδιοκτησίας
16.01.00	Διπλ. ευρεσιτεχνίας
33	Χρεώστες διάφοροι
33.03	Μέτοχοι λογαριασμός κάλυψης κεφαλαίου

08	Διάφοροι λογαριασμοί πληροφοριών πιστωτικοί
08.00	Δικαιούχοι εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων
04	Διάφοροι λογαριασμοί πλη- ροφοριών χρεωστικοί
04.00	Εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι

1.5.2. Μετατροπή ομολογιών σε μετοχές

Το ομολογιακό δάνειο είναι ένας τρόπος δανεισμού που καταφεύγουν σ' αυτόν τράπεζες, επιχειρήσεις και το κράτος. Η εκδότρια του δανείου τράπεζα, οργανισμός κ.λ.π. εκδίδει ομολογίες που αντιπροσωπεύουν το ποσό του δανείου και καθορίζει τους όρους του δανείου, δηλαδή ποσό, χρόνο εξόφλησης κ.λ.π.

Λογιστικές εγγραφές

(Εκδοση ομολογιακού δανείου)

---

33 Χρεώστες διάφοροι

33.95 Λοιποί χρεώστες διάφοροι

33.95.00 Ομολογιούχοι

16 Εξοδα πολυετούς απόσβεσης

16.16 Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών

45 Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

45.01 Ομολογιακά δάνεια σε δρχ. μετατρέψιμα σε μετοχές

---

38 Χρηματικά διαθέσιμα

38.00 Ταμείο

33 Χρεώστες διάφοροι

33.95 Λοιποί χρεώστες διάφοροι

33.95.00 Ομολογιούχοι

(Μετατροπή ομολογιακού δανείου με μετοχές)

33	Χρεώστες διάφοροι
33.03	Μέτοχοι λογ/σμός κάλυψης κεφαλαίου
40	Μετοχ. κεφάλαιο
40.00	Καταβλ. Μ.Κ.

45	Μακροπρ/σμες υποχρεώσεις
45.01	Ομολογ. δάνεια μετατ/μα σε δρχ.
33	Χρεώστες διάφοροι
33.03	Μέτ. Λογ/σμός κάλ. κεφ.

1.5.3. Κεφαλαιοποίηση χρεών

Πολλές φορές μια ανώνυμη εταιρία μπορεί να υπερβεί την ορθή σχέση μεταξύ ιδίων και ξένων κεφαλαίων, δηλαδή, καταλήγει να είναι υπερχρεωμένη ή και απλώς να βρίσκεται σε ταμειακή δυσχέρεια και αδυναμία εξοφλήσεως των χρεών της.

Σ' όλες αυτές τις περιπτώσεις είναι δυνατόν να επιδιωχθεί η εξυγίανση της εταιρίας και η βελτίωση της ρευστότητάς της με την μετατροπή των χρεών της σε μετοχικό κεφάλαιο. Αυτό γίνεται κατόπιν συνεννοήσεως και σύμφωνης γνώμης των δανειστών.

Λογιστικές εγγραφές

---

53 Πιστωτές διάφοροι

33 Χρεώστες διάφοροι

33.03 Μέτοχοι λογαριασμός
κάλυψης κεφαλαίου

---

33 Χρεώστες διάφοροι

33.03 Μέτοχοι λογ/σμός κάλ. κεφ.

40 Κεφάλαιο

40.00 Καταβλ. μετοχικό κεφάλαιο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΕΜΜ. ΣΑΚΕΛΛΗΣ : Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.
- ΕΜΜ. ΣΑΚΕΛΛΗΣ : Ισολογισμός Α.Ε. και Ε.Π.Ε.
- Σ. ΓΕΩΡΓΟΥΔΑΚΗΣ : Λογιστική Εταιριών.
- Ν. ΤΟΤΣΗΣ : Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο.
- Μ. ΛΕΟΝΤΑΡΗΣ : Ανώνυμες Εταιρίες.
- Γ. ΚΑΦΟΥΣΗ : Η Λογιστική των Εμπορικών Εταιριών.
- Α. ΚΡΑΤΣΗΣ : Πρακτικά Φορολογικά Βοηθήματα.